

Izziv Oljke za novo Italijo

VOJMIR TAVCAR

Vlada Romana Prodija in zavezništvo Oljke sta kmara, ki želita popeljati Italijo v tretje tisočletje kot razvito zahodno državo, v kateri bo več socialne pravičnosti in manj gospodarskih neravnovesij in v katerih bo sanacija državne blagajne sprostila dovolj sredstev za uspešnejši boj proti brezposelnosti.

To je izziv, ki ga je v svojem programskem govoru nakazal novi italijanski premier in to je naloga, ki jo sprejema levosredinsko vladno zavezništvo. Čas bo pokazal, v kolikšni meri bo vladi uspelo uresničiti svoj program in v kolikšni meri bo kos izzivu in ciljem, ki si jih je zastavila.

Naloga ni lahka in Prodi tega ni skrival, vendar če bo uspel v uresničevanju svojega načrta, bo to v korist celotni državni skupnosti, tudi tistemu delu, ki napoveduje ostro opozicijo in ki je negativno ocenila programska izhodišča nove vlade.

Levica se skupno z demokracističnimi silami s Prodijevo vlado v Italiji prvič spoprijema z izzivom vladanja. V sedemdesetih letih je KPI res že podpirala Andreottijevo vlado in bila sestavni del večine narodne solidarnosti, toda ni bila organsko vključena v vlado kot je sedaj Demokratska stranka levice. Morda ni naključje zato, da se je v svojem programskem govoru Prodi navezal na odporništvo in duh očetov italijanske ustave, pa čeprav je dodal, da je treba njihov tedanji pristop tolmačiti v koraku z novim časom.

Nov odnos je tudi v odnosu do manjšine, čeprav je bil odstavek, ki ga je manjšinskemu vprašanju posvetil Romano Prodi, dokaj skop in splošen. Toda izkušnja uči, da bolj obvezujoče besede drugih premierov dosedaj niso obrodile za manjšine, ki živijo v Italiji, veliko sadov. Nimamo razloga, da bi dvomili v občutljivost in posluš Oljke do manjšinskega vprašanja, toda prav včerajšnji programski govor kaže, da se bo morala manjšina tudi sama potruditi, če bo hotela, da se občutljivost spremeni v konkretna dejanja.

Skratka zavijati si mora rokave in vladi jasno povedati, kaj želi in kaj potrebuje.

Sicer pa je sedaj čas, da si zavijajo rokave vsi, tudi vlada, kajti dosedaj so vsi Oljko ocenjevali po programih, odslej jo bodo po dejstvih.

Enotno v obrambo gledališča Verdi

TRST - Operno gledališče Verdi je treba rešiti: tržaski parlamentarci, župan in deželni odbor bodo skušali poseci v Rimu, da se ustrezno spremeni besedilo vladnega odloka, ki ga je podpisal se Dini. Odlok doloca, da morajo operna gledališča postati skladi, vendar s pogoji, ki resno ogrožajo dejavnost ustanov manjšega obsega. V torek so uslužbenci Verdija stavkali, zato je bila prva predstava Traviate sinoci.

Na 6. strani

TKB izpopolnila kartico Vis a Vis

TRST - Predstavniki Tržaskе kreditne banke so včeraj na Trgovinski zbornici v navzočnosti njenega predsednika Donaggia (na posnetku) predstavili novo kartico Trieste Vis a Vis Club Card, ki bo približno 30 tisoč klientom banke omogočila olajšave pri nakupih in parkiranju. V TKB so na to svojo, letos prenovljeno pobudo upravičeno ponosni, saj pomaga ne samo pri promociji izbranih trgovskih obratov in storitvenih dejavnosti, ampak prispeva k rasti vsega mesta.

Na 9. strani

RIM / V SENATU ZAČETEK RAZPRAVE O ZAUPNICI VLADI ZAVEZNIŠTVA OLJKE

Prodi predstavil program vlade za prehod v tretje tisočletje

RIM - Program vlade, ki bo privedla Italijo v tretje tisočletje in jom obenem spremenila v veliko »normalno« evropsko državo ter ji bo vrnila mesto tudi v mednarodni gospodarski areni. To so osrednje točke ambicioznih načrtov, ki jih je predsednik vlade Romano prodi včeraj predstavil senatorjem. Njegov poseg je bil zelo obsežen, nič kaj retničen, obenem pa se Prodi ni spušcal v podrobnosti. Velikih obljub ni ponbujal, čeprav je Italiji napovedoval dober gospodarski razvoj, pri čemer je nakazal možnost znizanja obrestnih mer in vsekakor pridružitve pokazateljem, ki so pogoj za vstop v evropsko monetarno unijo. Prfodi je govoril tudi o drugih velikih temah italijanske družbe, od sodstva do boja proti terorizmu, poudaril je nujnost večje decentralizacije oblasti, ne da bi popuscal Severni ligi, omenil pa je tudi vprašanje zascite manjšin, ki ga je uokviril v kontekst priznavanja večjih oblasti dezelam.

O Sloveniji prodi ni govoril, pa tudi sicer je zunanji politiki namenil le nekaj zelo splošnih nacei.

Prodijev poseg je pozitivno ocenil senator Darko Bratina, ki je dejal, da gre za novo razsežnost razumevanja in obravnavanja problemov, v zvezi s stalisci o manjšinah pa je pripomnil, da gre za nadaljevanje linije, ki jo je nakazal ustavni sodaik Zagrebelsky.

Razprava v senatu bo potekala danes in se bo koncala jutri, prihodnji teden pa bo razprava o zaupnici v poslanski zbornici.

Na 3. strani

Papež: »Slovenija se je rešila komunizma«

VATIKAN - »Osvoboditev izpod komunističnega jarma«, tako je treba po mnenju Janeza Pavla II. brati odločitev Slovencev, da se odcepijo od jugoslovanske federacije. Tako je med drugim naglasil papež med včerajšnjo oceno o obisku v Sloveniji, ko je govoril zbranim na trgu sv. Petra. Sele v letih '90, je se podcrtal, se je vez z drugimi južnoslovanskimi narodi pretrgala, vendar za ceno državljanske vojne.

Confindustria ima novega predsednika

RIM - Confindustria ima od včeraj novega predsednika, najmlajšega v svoji 86-letni zgodovini. Giorgio Fossa, ki bo septembra dopolnil 42 let, je bil skoraj soglasno izvoljen na včerajšnji skupščini za zaprtimi vrati. Danes se bo skupščina organizacije italijanskih podjetnikov nadaljevala z javnim zasedanjem, ki se ga bodo udeležili najvišji predstavniki političnih in gospodarskih oblasti.

Na 9. strani

Nore krave: Vojna med VB in EU

BRUSELJ, LONDON - Spor med Veliko Britanijo in Evropsko unijo o »norih kravah« se je spremenil v pravo vojno. Ker v Bruslju niso preklicali prepovedi izvoza angleske govedine, je Major v odnosu z Evropo začel uporabljati izrazoslovje, ki spominja na pravo vojno. Tako ni naključje, da Daily Mail naslavlja na prvi strani »Major gre končno v vojno«. Opozicija pa majorja napada in liberalno-demokratski lider Paddy Ashdown označuje premiera za neodgovornega, ker izpostavlja vso britansko govedorejo samo zato, da si pridobi simpatije konservativcev.

Na 12. strani

RIM / PO ENAJSTMETROVKAH

Juventusu naslov evropskega prvaka

RIM - Enajstmetrovke so odločale o letošnjem zmagovalcu pokala prvakov, Champions league. Zaslužen je naslov evropskega prvaka osvojil Juventus: srečanje se je končalo z neodločenim izidom 1:1, pri enajstmetrovkah pa je Juventusov vratar ubranil kar dve zogi. Napisali smo, da je zmaga Juventusa zaslužen, saj so Turincani pokazali znatno boljše in agresivnejšo igro ter se večkrat za las približali голу. Igra je bila napeta in vsekozi dopadljiva, vendar pa v glavnem korektna. je

Na 16. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Proces Priebke

Na včerajšnji razpravi je vrsta prič govorila o grozotah, ki so se dogajale v Ul. Tasso in pri katerih je sodeloval Priebke.

Stran 2

Napolitano: boj proti mafiji bo še dolg

Notranji minister Giorgio Napolitano je ocenil položaj po aretaciji mafijskega bossa Giovannija Brusce.

Stran 2

Jusarska pomoč na Opčinah

Na Opčinah bodo s prispevkom jušarskega odbora zgradili večnamenski prostor za osnovno solo in vrtec.

Stran 5

Zgodovina Eric Hobsbawm v Trstu

Ugledni angleski zgodovinar Eric Hobsbawm je predaval na Tržaski univerzi.

Stran 6

Občna zbora jusarjev

V prejšnjih dneh sta bila občna zbora kontovskega avtohtonega jušarskega odbora in jušarskega odbora iz Cerovelj.

Stran 5

NOVICE

Sodnik Rosario Priore bo verjetno opustil preiskavo o Ustici

RIM - Preiskovalni sodnik Rosario Priore naj bi nameraval opustiti nadaljnje vodenje preiskave o pokolu v Ustici. Vest se je včeraj razširila v rimskih sodnih krogih, sodnik pa je ni potrdil in niti zanikal. Svojo odločitev naj bi nameraval sporočiti s pismom, ki ga bo odposlal predsedniku rimskega sodišča Virginiju Aneddi. Ta sklep naj bi sprejel zaradi nedavnih dogodkov, ko je bil sicer obrobno vpleten v preiskavo Squillante; bil je namreč prisoten na potovanju v Ameriko, zaradi česar je Visji sodni svet proti njemu začel postopek, ki bi se lahko zaključil z njegovo premestitvijo zaradi ambientalne nezdružljivosti. V pismu, ki je na tem, da ga odposlje predsedniku sodišča Virginiju Aneddi in ga tako seznani s svojo odločitvijo, naj bi se Priore skliceval na 36. člen kazenskega zakonika; normativ namreč predvideva, da se sodnik, ki je vpleten v disciplinsko preiskavo, vzdrži dejavnosti, ki mu je bila poverjena. Morebitni umik sodnika Prioreja naj bi zadeval tudi drugo preiskavo; le-ta zadeva nekatere aspekte atentata na papeža Janeza Pavla II. dne 13. maja 1981. Skupno z javnim tožilcem Antoniom Marinijem je Priore že dalja časa zaposlen v preiskavi, ki zadeva nekatere aspekte dogodkov, ki so se pripetili na Trgu sv. Petra. Zaenkrat pa sodnik molči in noče nicesar povedati, ali bo pismo odposlal, ali pa ne. Obstaja pa možnost, da bi sodišče ne sprejelo njegovega odstopa; pri tem gre dodati, da je Priore edini preiskovalni sodnik v Rimu in da je na tem mestu ostal, da bi zaključil Preiskavo o Ustici in o atentatu na papeža.

»Smog« veča nevarnost naduhe pri otrocih

RIM - »Smog«, kot običajno imenujemo meglo v industrijskih središčih, pomešano z avtomobilskimi izpuhi, prahom in tovarniškimi dimom, v veliki meri poveča nevarnost naduhe pri otrocih. Če povprečno 10 odstotkov otroške populacije boleha za naduho, se pogostnost simptomov naduhe lahko dvigne na 35 odstotkov v primerih, ko otroci stanujejo, ali obiskujejo solo v bližini cest z zelo gostim težkim prometom (kamionov in avtobusov). Tako potrjujejo rezultati prvega vsedravnega »check upa« o boleznih dihalnih organov med otroci, ki so izpostavljeni urbanemu onesnaževanju in ki je bil opravljen na 40 tisoč učencih osnovnih in srednjih sol v Piemontu, Lombardiji, Emiliji Romagni, Toskani in Laciju.

Dva mrtva v trčenju med čolnoma v Chioggii

CHIOGGIA (BENETKE) - Dva mlada ribiča, ki sta skupno z drugimi protizakonito pobirala klapavice v laguni v Chioggii, sta prejšnjo noč umrla po močnem trčenju med njunim čolnom in čolnom drugih treh ribičev. Življenji sta izgubila 33-letna Fabio Razza in Giuseppe Bernardi, oba iz Chioggie. Preiskovalci se raziskujejo dinamiko nesreče, do katere je prišlo v včerajšnjih zgodnjih jutranjih urah; verjetno je do nje prišlo zaradi teme in visoke hitrosti čolnov v kanalu lagune v Cà Roman.

MAFIJA / PO ARETACIJI GIOVANNIJA BRUSCE

Napolitano: Uspeh, a boj proti mafiji bo še dolg

V S. Giuseppe Jato zažgali podobi Falconeja in Borsellina

PALERMO / PROCES PROTI GIULIU ANDREOTTIJU

Razkrivanje preteklosti Salva Lime

Govor o domnevnih spletkah med mafijo in politiko v letih plenjenja v Palermu

PALERMO - Na včerajšnjem zaslišanju na procesu proti Giuliju Andreottiju so s pričevanji prič obtožbe rekonstruirali domnevne spletke v odnosih med mafijo in politiko v »zlatih letih« Salva Lime in gradbenega »plenjenja« v Palermu. Inspektor Salvatore Bonferraro je najprej orisal lik Salva Lime, bivšega župana, evropskega poslanca KD in liderja andreottijeve struje na Siciliji, ki je bil ubit 12. marca 1992. Bonferraro je poročal o vesteh, ki jih je neposredno preveril in o drugih, ki pa jih je povzel iz časopisja. Zaradi teh pa je odvetnica Giulia Bongiorno v imenu obrambe protestirala, so-

disce pa je zato sklenilo, da bo sprejelo samo akte in dokumente, ki so sad preiskovalnega dela; vendar pa le z eno izjemo: sprejelo je kopijo italijanskega dnevnika iz New Yorka »Progresso italo-americo«, ki je leta 1961 objavil fotografijo Salva Lime v družbi z italijansko-ameriškim veljakom Vincenzom Martinezom. Fotografija je bila posneta med obiskom takratnega palermskega župana, ki je v ZDA sodeloval na svetovni konferenci o krajevnih avtonomijah. Bonferraro je tudi povedal, da je obisk sponzoriral sam Martinez s pismom važni osebnosti cose nostre, ki pa je ni nikoli omenil, pi-

smo pa je zaplenil Fbi. Skljucujoc se na pričevanja, sodne akte in na poročila komisije za boj proti mafiji je Bonferraro obnovil tesne spletke uslug in volilnih izmenjav, ki so se v letih vzpona Lime razvile med krogi KD in raznimi gradbinci, ki so bili vezani na coso nostro. Predmet izmenjav so bila predvsem gradbena dovoljenja, ki so v kratkem spremenile urbanistično podobo Palerma. Prical je tudi maresal Antonio Pulizzotto, ki je govoril o »nepravilnostih« med Andreottijevimi obiski na Siciliji in v fotografskih albumih s slikami s poroke hčerke izterjevalca Nina Salva.

RIM - Sile pregona so z aretacijo mafijskega bossa Giovannijske Brusce dosegle pomemben uspeh, z delom pa je treba nadaljevati - tako je povedal notranji minister Giorgio Napolitano na včerajšnji tiskovni konferenci, na kateri je skupaj z javnim tožilcem Giancarlom Caselijem ocenil sedanji položaj boja proti mafiji. Pot, ki bo privedla do dokončnega poraza mafije, je še dolga, je podčrtal, prehoditi pa jo bo treba z veliko pozornostjo, da bi se kriminalna organizacija, kljub hudim udarcem, ki jih je prejela, ne opomogla. Tiskovne konference so se udeležili sodniki palermskega oddelka za boj proti mafiji Lo Voi, Lo Forte in Sabella, načelnik policije Fernando Masone, njegov namestnik Gianni De Gennaro, ravnatelj operativnega oddelka Rino Monaco, palermski kvestor La Barbera, poveljnik karabinjerjev, general Federici in poveljnik finančne straže, general Berlinghi.

Notranji minister je poudaril pomen povezovanja sil pregona in se zahvalil generaloma karabinjerjev Federiciju in finančne straže Berlinghiju za sodelovanje s policijskimi silami. Napolitano je v tej zvezi govoril o »integriranem posegu« organov pregona predvsem pri preganjanju organiziranega kriminala, kar je v preteklosti že dalo svoje sadove.

Govor je bil tudi o evforiji policistov takoj po aretaciji mafijskega bossa. Lo Forte je poudaril, da je bil to izraz radosti policistov, ki jim je bil Brusca že dvakrat pobegnil prav izpod nosa, pa tudi veselje, da so lahko na ta način mascevali umore sodnikov Falconeja in Borsellina ter desetih policistov, ki so ju strazili. Podčrtal je se, da se je tisto ponedeljkovo noč radostilo vse mesto, kar je bilo res presenetljivo. Pred nekaj leti bi se kaj takega gotovo ne zgodilo.

Medtem pa je prišlo v kraju S. Giuseppe Jato, od koder izhaja Giovanni Brusca, do novega mafijskega izzivanja. »Neznanci« so ponoči zažgali belo rjuho s podobama Falconeja in Borsellina, ki jo je bil zupan razobesil z okna svojega urada. Na rjuhi je pisalo: Niste ju ubili, njune ideje hodijo z našimi nogami. Zupan Maria Maniscalco je to ocenila kot »zadnji zdihljaj ljudi, ki se jim podira svet, v katerem so lahko doslej blaženo in protizakonito živeli.

RIM / PROCES PROTI »ARDEATINSKEMU KRVNIKU« PRIEBKEJU

Vrsta prič osvetlila tragično pot svojcev od atentata v Ul. Rasella do pokola

Novost včerajšnje razprave zadeva možnost pričevanj Beelitzja in Schreiberja

RIM - Delček strahot, ki so se za casa nemske zasedbe Rima, dogajale v Ul. Tasso, je prišel na dan med včerajšnjo, sesto razpravo procesa proti Erichu Priebkeju. Nekaj časa pa so namenili tudi vprašanju prič, ki bi morale na procesu se nastopiti. Do ponedeljka, ko se bo razprava nadaljevala, se bo moral tožilec odločiti, kakšno stališče naj zavzame v odnosu do Dietricha Beelitzja. Bivši nemški oficir bi namreč moral nastopiti kot obtožilna priča, vendar pa je 89-letni možki pred nedavnim izjavil, da ne more priti na proce, ker je prestar in tudi bolan. Gre za edinega še živečega nemškega oficirja, ki pozna dogajanje, pri katerem je sodeloval Priebke. Beelitz je bil namreč »vezni člen« med Rimom in Berlinom do odločitve, da a vsakega umrlega nemškega vojaka v atentatu v Ul. Rasella pobijejo deset Italijanov. Državni tožilec Intelisano se bo v prihodnjih dneh odločil, če naj opusti misel na Beelitzovo pričevanje, ali pa naj se posluži možnosti zaslišanja v Nemčiji.

Drugo novost v zvezi s pričami pred-

stavlja Gherard Schreiber, ki je urejal SS arhive v Freiburgu, v njih pa je precej gradiva prav o Priebkeju. Na »arhivarja« je sodnike včeraj spomnila Maria Teresa Regardi, vdova po Francu Calamandrei. Tožilec je sicer rekel, da so Schreiberja ze zaslislali, vendar v zvezi s povsem drugim primerom, ker pa gre za osebo, ki pozna ogromno dejstev in se vedno ureja arhiv SS, bi bilo njegovo pričevanje nadvse zanimivo. Tožilecvi zahtevi je osporaval Priebkov advokat Velio Di Rezze, odločno pa so jo podprli odvetniki, ki zastopajo prizadete stranke.

Vecina včerajšnjih pričevanj se je naslala na dogodke, vezane na atentat v Ul. Rasella, na zaprtje in mučenje številnih oseb, od katerih so nekatere pobili v Ardeatinskih jamah. O zadnjih prečepanj s svojci, o sledovih mučenj in prečepanj na njihovih telesih in obrazih, o mučenem iskanju novic, o suhoparnih obvestil »vasi svojci so umrli« so včeraj sodnikom govorili sorodniki-ocividci ali pa so prenesli pričevanja ze umrlih z željo, da bi končno bilo vsem jasno, kaj vse se je zgodilo.

DANES
V OSPREDJU

Velik izziv za Italijo na pragu tretjega tisočletja

RIM - Na pragu tretjega tisočletja je Italija pred velikim izzivom. Če bo znala prebroditi družbeno in gospodarsko krizo, s katero se spoprijema, in razrešiti nekatere svoje bistvene probleme, ki zavirajo njen razvoj, bo stopila v tretje tisočletje kot velika sodobna demokracija, ki bo lahko z večjim vplivom opravljala svojo vlogo. In Oljka namerava biti krmar, ki bo popeljal Italijo prek leta 2.000, krepko integrirano v Evropski uniji in sposobno, da vplivno in ugledno opravlja svoje poslanstvo promocije človekovih pravic in miru v svetu.

To je cilj, ki ga je v svojem programskem govoru nakazal včeraj v senatu novi italijanski premier Romano Prodi. V 54 strah nastopnega govora je novi predsednik vlade dejansko strnil 90 tez volilnega programa Oljke. Pri tem je posvetil veliko pozornosti predvsem italijanskim problemom (reforma ustave in državnega ustroja, vprašanje brezposelnosti, Jug, socialna država), medtem ko je vprašanje zunanje politike strnil v nekaj vrstic zaključnega poglavja. Kot je sam povedal, je ravnal tako v prepričanju, da »mora vsakdo najprej pocistiti pred domaćim pragom, če hoče voditi učinkovito zunanjo politiko«. Zato v programskem govoru Prodi sploh ni omenjal odnosov s sosedami, ampak je le podčrtal samo osnovno prioriteto evropske integracije. »Obvezujemo se, da bo začenši z gospodarskim in denarnim unijo zasnovan celovit politični projekt, ki naj zagotovi Evropski uniji avtonomno zunanjo politiko in

Vprašanje manjšin je Romano Prodi načel v poglavju o novih pristojnosti dežel. Poudaril je, da vlada namerava zaprositi parlament za pooblastilo, ki naj omogoči korenit prenos pristojnosti na dežele, uvedbo deželnih in krajevnih uprav, dejansko odpravo sedanjega državnega sistema nadzorov in široko

organizacijsko ter bilancno avtonomijo.

»Posebno pozornost in občutljivost bo vlada namenila tudi zaščiti etničnih manjšin z dinamičnim tolmačenjem posebnih avtonomij in s specifično obvezo, da v kratkem času pripravi izvršilne norme tistih ukrepov, za katere so se paritetične komisije že dogovorile, in da prenese na dežele dodatne pristojnosti«.

To je bilo vse, kar je Prodi dejal o manjšinah. Ni veliko, toda dosedanja izkušnja uči, da tudi bolj razčlenjenim in obvezujočim izjavam italijanskim ministrskih predsednikov niso sledila konkretna dejanja. (VT)

večjo integracijo na področjih varnosti, pravosodja in notranjih zadev. Samo tako bo Evropa verodostojnejša, stabilnejša in demokratičnejša, skratka vplivnejši dejavnik v mednarodnem okviru.

Tudi manjšinam (glej okvir) je Romano Prodi namenil samo nekaj vrstic in sicer v okviru poglavja o celovitosti države in reforme državnih ustanov.

Sicer pa je Romano Prodi začel prav s poudarkom na novosti, ki jo predstavljata njegova vlada in sedanji italijanski parla-

ment, saj je to prvi parlament, ki je bil izvoljen na volitvah, na katerih sta se pomerili dve veliki zavezništvi. Izkušnja Oljke, ki združuje laične in katoliške demokratične sile, je navezal na odpornost in na enotnost demokratičnih sil, ki so po zmagi nad fašizmom postavile temelje italijanski demokraciji. Poudaril je prispevek De Gasperi, Togliatti, Parrija, Nenni, Einaudija in Sturza, ki so znali predpostaviti korist države trenutni koristi lastnih strank. Njihov duh in njihov pri-

sotop mora sedaj zaziveti v novem tolmačenju, ki ga zahtevajo sedanje razmere.

Italija je sedaj pred velikim izzivom. Ali bo došla, da je potreben solidarni napor vseh, s katerim bo lahko prenovila svojo družbo, se razvila in zrasla ali pa bo italijanski družbi, ki je sicer dosegla visok življenjski standard, usojeno postopno zaostajanje in razpadanje. Izziv s katerim se mora spoprijeti ni samo obstoj državne celovitosti, ampak »nase civilno sožitje, naša prihodnost in prihodnost naših otrok«.

Italija je preživela stiri težavna leta tranzicije, v katerih je zdržala, ker jo je vodil »velik predsednik republike«, ker so družbene sile dokazale veliko odgovornost, ker je gospodarski sistem zdržal mednarodno konkurenco in ker so državljani ohranili zvestobo najgloblji etični nacelom. Toda to v sedanjih razmerah ni več dovolj. Potrebna je zahtevna in dolgoročna strategija, ki naj sanira državno blagajno in sanacijo poveže z verodostojno perspektivo gospodarskega, družbenega

in civilnega razvoja.

To je po Prodijevem receptu mogoče doseči s korenito reformo državnega ustroja. Enotnost države ni in ne sme biti v dvomu, toda pri tem je nujno prenesti veliko pristojnosti na dežele in na krajevne uprave. Vlada namerava dati nekaj jasnih signalov, med katerimi je glavni uvedba davčnega federalizma.

Drugi prijem je sanacija državne blagajne. Prodi je napovedal v najkrajšem času korektivne bilančne ukrepe, ki naj bi omogočili dosego ciljev, ki jih je nakazala dosedanja Dinijeva vlada, in celovitejši

Pod naslovom Veltroni, Prodi in Dini med včerajšnjo razpravo v senatu (AP). Spodaj levo sen. Darko Bratina

načrt ukrepov s finančnim zakonom za prihodnje leto. Napovedal je tudi, da v prihodnjih dveh letih ne bo privil davčnega vijaka, nato pa - če bodo ukrepi obrodili zazeljene sadove, bo mogoče postopno omiliti davčni pritisk.

Sanacija državne blagajne pa je usmerjena predvsem k sprostitvi sredstev za naložbe in za oblikovanje novih delovnih mest. Zdravilo, ki ga je napovedal Prodi, je razvoj tržnega gospodarstva z jasnimi in transparentnimi določili. Država mora v tem okviru imeti vlogo nadzornika in razsodnika, ne sme pa biti tudi sama igralec. Zato je Prodi napovedal nov zagon postopku za privatizacijo državnih podjetij. Ob tem pa je obljubil reformo trzišča dela in urednicitev družbenega dogovora, ki so ga sindikati in delodajalci podpisali leta 1993 s Ciampijevo vlado in ki je kljub razvrednotenju lire obrzdal inflacijo. V svojem načrtu družbene in civilne rasti se bo vlada navdihovala v načelu, da morajo imeti vsi državljani enake možnosti in da je potrebna pravičnejša, predvsem pa učinkovitejša socialna država. Za to pa je potrebna tudi korenita reforma solstva, ki mora biti dejanski laboratorij civilnega sožitja.

Ob koncu je Prodi prosil senat za zaupnico. »Vendar to ni in ne sme biti nekaj avtomatičnega, prosim vas za lojalnost in sodelovanje. Prosim vas za kulturo kooperacije, na za kulturo kontrapozicije«, je dejal premier in zaključil, da želi, naj bi bila glavna značilnost vlade »nacelnost v sluzenju države in ne ljubezen do oblasti. Toda nihče naj ne misli, da je to odraz sibičnosti«.

SENATOR DARKO BRATINA

Gre za novo kakovost

RIM - »Mislim, da je Romano Prodi v svojem programskem govoru skusal nakazati glavne smernice dela svoje vlade. Očitno je, da vsega ni mogoče zaobjeti in zato se je že vnaprej oprčil in obljubil morebitna dopolnila v repliki.« Tako je o programskem govoru menil goriski senator Darko Bratina.

Kako pa ocenjujete odstavek o manjšinah. Zdel se je kratek in zelo splošen...

Verjetno to ni bil samo običajni stavek, ko trdi, da bo vlada s s posebno obcu-

tljivostjo sledila vprašanju zaščite etničnih manjšin. Novost je v tem, da nekako nadaljuje in razvija tezo, ki jo je o slovenski manjšini januarja letos izreklo ustavno sodišče z razsodbo, ki jo je pripravil Vladimiro Zagrebelsky. V tej razsodbi je bila nakazana možnost povzročiti ustavnih izvršilnih norm. Ne vem, kako se lahko to razvije. Recimo, da je problem zastavljen, kako bo resen bo odvisno od ministrov, ki se bodo z njim ukvarjali. Osebnost sem že govoril z ministrom za dežele Francom Bassaninjem. Upam, da bo s to

vlado vprašanje preučeno in nato tudi rešeno.

Ali nameravate na vprašanje manjšinskih pravic opozoriti med razpravo o zaupnici?

Mislim, da bo s tem v zvezi treba nekaj povedati.

Drugo vprašanje, ki nas pobje zanima je odnos s sosedami. Tudi o tem Prodi ni rekel ničesar v skupnem poglavju o zunanji politiki.

V zunanji politiki se sploh ni spustal v podrobnosti, ker je menil, da je treba za dobro zunanjo politiko najprej urediti stvari

v svojem domu. Poudaril je močno integracijo v Evropo in upam si trditi, da je implicitno v tem tudi integriranje prostora med Italijo in Slovenijo v evropski perspektivi. O tem vprašanju bo tekla beseda tudi med razpravo o zaupnici in najbrž bo Prodi se kaj dodal v repliki.

Iz vaših odgovorov je očitno, da pozitivno ocenjujete premierov programski nastop.

Nedvomno. Mislim, da gre za novo kakovost, saj je preli v svoj programski govor programska izhodišča Oljke. V eni uri je težko iti v podrobnosti, vendar po duhu in pristopu tega govora mislim, da nastavka lahko tolmačimo v pozitivni smeri. (VT)

Večina ocenjuje pozitivno, stranke opozicije pa ne

RIM - »Vidim vsaj brljivko svetlobe.« Tako je lider Severne lige Umberto Bossi ocenil tisti del programskega govora, ki ga je Romano Prodi posvetil reformi državnega ustroja in priznanju večjih pristojnosti deželam. S svojo oceno je vodja »Lumbardov« delno omilil prve negativne ocene načelnika senatne svetovalske skupine Francesca Speronija, ki je novinarjem dejal, da »sploh nisem zaznal omembe federalizma«, in bivšega ministra Roberta Maronija. Težko je reči, ali Bossijeva ocena pomeni spremembo v Liginem odnosu do vlade, dejstvo pa je, da je »senatur« popravil svoja sodelavca.

Negativne, kot je bilo pričakovati, so bile tudi ocene Kartela svobosčin. Predsednik senatorjev Forza Italia Enrico La Loggia je zagotovil, da bo Kartel »glasoval kompaktno proti zaupnici«. Predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini je imel Prodijev govor za »prazen in ponavljajoč«, medtem ko je tajnik Krščanskega demokratskega centra Pierferdinando Casini poudaril, da je »dal veliko mesa na zar«, medtem ko je Maurizio Gasparri (NZ) bral premierov govor kot napoved novih davkov.

Tudi Stranke komunistične prenove Prodi ni povsem prepričal, ko je dejal, da je v sozvočju s SKP glede vprašanja

zaposlitve in socialne države, vendar dodal, da namerava vlada doseči cilje, ki jih postavlja Maastricht se preden naj bi dokončno začela veljati enotna evropska valuta leta 1999. Predsednik komunistov Armando Cossutta je ta odstavek ocenil z »grenkobo in zaskrbljenostjo«, ker je v Prodijevih besedah bral napoved novega zategovanja pasu za odvisne delavce.

Sindikat pa ni bil tako crnogled kot SKP. Tako tajnik CGIL Sergio Cofferati kot tajnik UIL Pietro Larizza sta pozitivno ocenila programski govor, poudarila pa sta, da bosta vlado ocenjevala predvsem po konkretnem delu.

Pozitivno so bile ocene predstavnikov večinske koalicije, ki so v programskem govoru brali predvsem sporočilo optimizma in umirjenosti, ki naj bi ga novi premier naslovil italijanskim državljanom. Senator Ljudske stranke Leopoldo Elia pa je podčrtal tudi korektno stališče v odnosih z opozicijo in vabilo, naj bi pravila igre pisali skupaj.

Pohvalno se je izrazil tudi večkratni premier Giulio Andreotti, ki pa je hotel podčrtati, da prisotnost Demokratske stranke levice v vladi ni novost, saj »je KPI že v letih 1976-79 podpirala vlado in bila del večinske koalicije«.

SSk izrazila zadovoljstvo

Slovenska skupnost, ki je Prodi v minulih dneh posebej opozorila na neresne probleme slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, je včeraj izrazila zadovoljstvo nad programsko obvezo nove vlade. »Res je, da je bil ministrski predsednik dokaj skop v besedah o tej problematiki, toda bistvenega pomena je, da je ni prezrl, kot se je večkrat dogodilo

v preteklosti ob podobnih priložnostih,« piše v tiskovnem sporočilu SSK.

SSK meni, da bo veliko odvisno tudi od samih Slovencev v Italiji, če in kako bo omenjena programska obveza izpeljana. Prav zato je SSK že dala pobudo, da bi prislo do uskladitve politične strategije Slovencev v Italiji v novi zakonodajni dobi.

G L O S A

Moje doživljanje papeževega obiska v Sloveniji

JOZE PIRJEVEC

Papeževemu obisku v Sloveniji sem po televiziji sledil dokaj epizodično in slučajno, bolj sistematično na časopisih. Toda, ker je živa slika dosti bolj zgovorna kot napisana beseda, so mi v spominu ostali v prvi vrsti drobci televizijskih prenosov, ki sem jih videl in iz njih bi rad sestavil nekakšen mozaik mojega doživljanja potovanja Janeza Pavla II v nasi domovini. V prvi vrsti bi rekel, da je šlo za prisrčen a obenem dostojanstven dogodek, h kateremu je prispeval papež sam pa tudi množice, ki so se strnile okrog njega. Nasi ljudje, od predsednika republike navzdol, so se tudi ob tej priliki pokazali za to kar so: brez pretiranih slavonspevov in retorike so priredili visokemu gostu dostojen sprejem, ki je izvenel kot srečanje s prijateljem, kateremu Slovenija dosti dolguje. Papež je s svoje strani, kljub svoji očitni betenosti, vzdržal naporni program z veliko mero potrpežljivosti in tudi sodelovanja ter si pri tem včasih privoščil tudi kakšno ne povsem protokolarno gesto. Kako simpatična je bila naprimer tista rahla klofuta, ki jo je v ljubljanski stolnici dal priletni in debelusni nuni in ki je v svoji ljubeznivi grobosti izdajala toliko cloveske topline.

Pri vsej simpatiji in zadovoljstvu, s katero sem spremljal papežev obisk, pa moram vendarle reči, da me moja kritična žilica ni pov-

sem zapustila. Ko sem na primer sledil prenosu srečanja Janeza Pavla II. z mladimi v Postojni, se nisem mogel premagati, da bi mi misel ne uhajala na praznovanje vsakoletnega dneva mladosti na stadionu JLA v Beogradu v času bivšega jugoslovanskega rezima. Očitno množicnega slavlja mladine ni mogoče organizirati na drugačen način, kot z vihrajocimi cunjami in bolj ali manj posrečenimi telovadno-plesnimi točkami. Vsaj tako so mislili organizatorji srečanja. Iz svojih ministrskih let pa se spominjam stavka, s katerim se začena masa: »Introibo ad altarem Dei, ad Deum qui laetificat juventutem meam« (Stopam k božjemu oltarju, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost). Morda bi bilo bolje, če bi bil papežev sestanek z mladimi bolj v znamenju tega uvodnega speva, kot v snemanju udomačenega in katoliško pobarvanega disco-cluba.

Posebno pozorno sem seveda sledil zadnjemu nastopu Janeza Pavla II. v mariborski stolnici, na katerega so bili povabljeni moji kolegi - intelektualci. Reči moram sicer, da razen predsednika akademije, prof. Bernika, in se dveh ali treh drugih, prav zanih obrazov v množici nisem opazil, tako da je vprašljivo, ali je bil na svečanosti res prisoten cvet slovenske inteligence. To pa pravzaprav ni tako važno. Bolj pomembno je, kaj je papež

povedal zbranim predstavnikom naše kulture. Njegovim besedam o odnosu med razumom in religijo, njegovemu prepričanju, da je mogoče ta dva pojma združiti v harmonično celoto, iz lastne, čeprav skromne izkušnje, prepričanosti, da bi bil povsem zadovoljen s tistim delom papeževega govora, ki so mu ga napisali njegovi slovenski sodelavci. V njem je Janez Pavel II. v glavnih potezah podal podobo slovenskega kulturnega vzpona od Brizinskih spomenikov dalje in pri tem tudi omenil nekaj njegovih poglavitnih predstavnikov. Nič nimam proti temu, da je mednje vvrstil tudi Balantica. Zelo pa mi je neprijetno, da vstric z njim ni citiral tudi Kocbeka. Kaksno imenitno priliko je zamudil, da bi v povezavi teh imen zapечатil slovensko polpreteklo zgodovino in jo obenem združil v imenu tistega razumevanja in pietete, ki jo dolgujemo preteklim rodovom. Ne glede na to, da v tem stoletju v našem narodu ni bilo intelektualno višjega iskalca Boga, kot je bil Kocbek. Ugotovitev, da tega v Vatikanu niso razumeli, pa tudi, da niso uspeli pravočasno rešiti postopka o beatifikaciji A.M. Slomska (kakor, da bi v nebesih ne bilo prostora za veselega in vinu naklonjenega svetnika), je rahlo zasenčilo moje doživljanje papeževega obiska pri nas.

KOROŠKA / VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT

Si je Jörg Haider že zagotovil novo zmago?

Kandidata socialdemokratske in Ljudske stranke brez možnosti

CELOVEC - Avstrijske volitve v Evropski parlament (EU) bodo sicer sele 13. oktobra, toda že zdaj je več ali manj jasno, da bo edini poslanec, ki se bo po volitvah iz Koroške preselil v Strassbourg, prišel iz vrst stranke desničarske populista Jörga Haiderja. Ne toliko po Haiderjevi zaslugi, temveč zaradi nespretnosti ostalih političnih strank, ki so svoje kandidate in kandidatke iz Koroške uvrstile na neizgledna mesta.

Tako je socialdemokratska stranka Avstrije (SPÖ) kot najmočnejša avstrijska frakcija v Evropskem parlamentu te dni objavila dokončno vseavstrijsko kandidatsko listo za evropske volitve, iz katere je razvidno, da njen koroški kandidat in nekdanji deželni poslanec Peter Kaiser nima nobenih možnosti za izvolitev. Zvezna stranka ga je uvrstila sele na enajsto mesto, kar pomeni, da je kandidatura popolnoma neizgledna, saj imajo socialdemokrati trenutno samo osem poslancev v Evropskem parlamentu. Vrhu tega kažejo vse

ankete na to, da SPÖ na volitvah 13. oktobra ne bo uspelo obdržati sedanjih osmih sedežev, ampak da ji resno grozi izguba najmanj enega, ce ne celo dveh sedežev.

Uvrstitev koroškega kandidata Kaiserja na neizgledno mesto s strani zvezne stranke predstavlja je precej negativno odmevalo med koroškimi socialdemokrati. Neupostevanje njihovega kandidata so na eni strani tolmacili kot zalitev deželne strankine organizacije, ki steje med najmočnejše v Avstriji, na drugi strani pa tudi Koroscevnasploh, ki so se na referendumu junija leta 1994 s skoraj 69 odstotki (vseavstrijski pristanek je znašal 66, 5 odstotka) izrekli za pristop k EU in s tem dosegli enega od najboljših deželnih rezultatov. Toda kljub ostrim protestom in grozno, da bo deželna stranka svoje kandidate crtala iz vseavstrijske liste, koroškim socialdemokratom ni uspelo doseči boljše uvrstitve za svojega kandidata.

Pri Ljudski stranki (ÖVP) sicer dokončne odločitve o kandidatski listi se ni, toda že zdaj ni nobena skrivnost, da koroški kandidat, nekdanji državni poslanec Hubert Pirker, nima resnih možnosti za takšno uvrstitev, ki bi mu dejansko zagotovila sedež v Strassbourgu.

Ker na sprednjih mestih kandidatnih list Liberalnega foruma in Zelenih prav tako ni najti koroških kandidatov in kandidatke, je torej že zdaj jasno, da bo edini koroški poslanec v Strassbourgu po 13. oktobru Haiderjev strankin prijatelj Leo Lukas. Nekdanji direktor avstrijskega biroja za turistično propagando, ki si je sele pred nedavnim kupil hišo v dvojezični občini Bilcovs, je že zdaj - po odstopu socialdemokratskega poslanca Walterja Poscha - edini poslanec, ki v evropskem parlamentu zastopa »koroške barve«.

Vse torej kaže, da si je Jörg Haider že zagotovil novo volilno zmago na Koroškem.

Ivan Lukan

KOROŠKA / NOVICE

Protest Stojsičeve proti izgonu Sintov

BELJAK/DUNAJ - Manjšinska govornica Zelenih v avstrijskem državnem zboru Terezija Stojsić izjavi za tisk ostro protestira proti izgonu skupine Sintov, ki se je začasno naselila na nekem travniku na periferiji mesta Beljak na Koroškem. Kot poudarja Stojsičeva, se je skupina v Beljaku ustavila, ker je tu bilo zbirališče in izhodišče za skupno spominsko potovanje v koncentracijsko taborišče Mauthausen v Zgornji Avstriji, taborišče v katerem je v Tretjem rajhu bilo umorjenih več tisoč

propadnikov Romov in Sintov. Izgon iz mesta je izrekel beljaski zupan Helmut Manzenreiter, ki je svoje postopanje utemeljil s tem, da se je skupina hotela za daljša zadržati, čeprav na tem kraju ni na razpolago sanitarnih naprav. Stojsičeva je sprico tega »nezaslišnega dogodka« hkrati napovedala, da bodo Zeleni v avstrijskem parlamentu vložili poseben zakonski predlog z dolocilom, ki naj bi v prihodnje preprečilo diskriminacijo etničnih manjšin v Avstriji. (I.L.)

KONGRES FUENS V TEMIŠVARU

Za večje spoštovanje manjšinskih pravic

TEMISVAR - V Temišvaru v Romuniji je v dneh od 15. do 18. maja zasedala na svojem 41. letnem kongresu Federalistična unija evropskih narodnostnih skupnosti, tj. organizacija, ki danes združuje okrog 80 manjšinskih strank, združenj in gibanj iz vse Evrope. Na kongresu je sodelovalo več kot 200 delegatov iz 26 držav, med temi tudi tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj.

Letošnji kongres FUENS je potekal pod geslom »Raznolikost kultur - bogastvo Evrope«. Na to temo je uvodoma predaval prof. Per Denez z Univerze v Rennesu v Franciji, ugledni predstavnik bretonske manjšine in dolgoletni vodilni zagovornik manjšinskih pravic v Evropi. Na isto temo so razpravljali tudi udeleženci okrogle mize, ki jo je vodil podpredsednik Urada za manjšinske jezike pri Evropski uniji Bojan Brezigar in pri kateri je med drugimi sodeloval prof. Silvo Devetak z Univerze v Mariboru.

Sicer pa je bil precejšen del kongresa kot običajno posvečen poročilom delegatov o položaju posameznih narodnostnih skupnosti v Evropi. Na letošnjem zasedanju je podobno kot v zadnjih nekaj letih po padcu Berlinskega zidu pršla posebno močno od izraza manjšinska problematika v bivših socialističnih državah. Ze v sami Romuniji, v kateri se je kongres odvijal, se ta problematika danes postavlja posebno perece, saj v njej živi kopa manjšin (Madzari, Srbi, Nemci, Slovaki, Bolgari, Ukrajinci, Judje, Romi, idr.), ki vse glasneje zahtevajo spoštovanje svojih pravic. Iz poročil pa je bilo mogoče razbrati, da je manjšinska problematika neurejena tudi marsikje v zahodni Evropi. Neresene probleme Slovencev v Italiji je prikazal tajnik SSK Breclj, ki je izrazil tudi upanje, da bo pod novo vlado Romana Prodijsa prišlo do pozitivnih premikov. O Slovencih v Avstriji je govoril predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Nanti Olip. Omenimo naj, da so se kongresa v Temišvaru kot gostje udeležili tudi predstavniki Kitajske in Južne Afrike. Očitno je manjšinska problematika vse bolj aktualna po vsem svetu.

Udeleženci kongresa so ob koncu odobrili več resolucij, med temi tudi poziv evropskim državam, naj sprejmejo v svojo notranjo zakonodajo in predvsem naj spoštujejo listine evropskih in drugih mednarodnih ustanov o manjšinskih pravicah.

Do pomembnih premikov je prišlo ob izvolitvi novega predsedsta FUENS. Dosedanji predsednik prof. Cristoph Pan iz Bocna ni več kandidiral, na njegovo mesto pa je bil izvoljen predstavnik švicarskih Retoromanov Romedi Arquint. V novem predsedstvu ni več niti ravnatelja slovenske gimnazije v Celovcu prof. Reginalda Vospernika, ki je pred leti bil tudi predsednik FUENS. Med novimi člani predsedstva pa najdemo predstavnika Hrvatov iz Vojvodine Bela Tonkovića, kar odraža tudi vse večjo težo vzhodnoevropskih manjšin v organizaciji.

Prihodnje leto bo kongres FUENS skoraj gotovo na avstrijskem Koroškem, zelo verjetno pa bo del kongresa potekal tudi med Slovenci v Italiji. Vabilo v tem smislu sta namreč v Temišvaru izrekla predsednik NSKS Olip in tajnik SSK Breclj.

IZJAVA / SEN. BRATINA

Špeterska šola je prioriteto vprašanje

SPEETER - »Tako, ko se bo umestila vlada in bo steklo parlamentarno delo, bom kot prioriteto vprašanje, ki zadeva našo manjšinsko skupnost, postavil zahtevo po parifikaciji dvojezičnega solskega središča v Špetru.« Tako nam je povedal slovenski senator Darko Bratina, ki je v teh dneh imel serijo pogovorov z manjšinskimi predstavniki, da bi prislo do cimboljše koordinacije na relaciji manjšina-vlada/parlament.

»Resevanje ali zavlačevanje vprašanja špeterskega središča bo nekakšen barometer politične volje zdajšnje večine, kar zadeva splošno vprašanje Slovencev v Italiji. Sicer sem prepričan, da bo znala sedanja vladna koalicija prislunhiti našim zahtevam,« je zaključil Darko Bratina, ki bo v senatu deloval na področju zunanjepolitičnih problematik.

S tem v zvezi velja povedati, da so parlamentarci Oljke iz naše dezele v Rimu sestavili nekakšno deželno koordinacijo, v kateri sta senatorja Bratina in Camerini ter poslanci Ruffino, Di Biseglie in Prestamburgo.

Na prvem srečanju deželne koordinacije so sestavili tudi nekakšno lestvico prioritete, med katerimi sodijo vprašanja zaščite slovenske narodnostne skupnosti, popolno avtonomijo Dezele v zvezi s spremembo volilnega zakona ter vprašanje mednarodne valence deželne skupščine, ki zaradi svoje geografske lege in posebne avtonomije lahko odigra pomembno vlogo tudi na mednarodni sceni. (rp)

AVTOCESTNE POVEZAVE

Jutri odprtje odseka Nova Gorica-Razdrto

V soboto bodo v Novi Gorici počastili 90-letnico odprtja Bohinjske proge

Petek 24. maja 1996 bo nedvomno ostal zapisan v primorski zgodovini kot dan, ko so svečano odprli prvi odsek avtocestne povezave med Novo Gorico in Razdrtom. Jutri se bo zgodilo nekaj podobnega kot pred skoro 90 leti, ko je na novo vzgrajeno železnisko postajo na severnem delu Gorice pripeljal prvi vlak na takomenovani Bohinjski progi. O teh dveh za Gorico, danes tudi za Novo Gorico, pomembnih dogodkih pišemo skupaj, kajti, ce bo jutri slovesnost odprtja prvega odseka avtocestnega priključka, bodo v soboto, na kolodvoru v Novi Gorici z razstavo o Solkanskem mostu počastili 90-letnico odprtja Bohinjske proge.

Zamisel o avtocesti od meje z Italijo pri Gorici v smeri Ljubljane je dolga že dobrih 30 let. V drugi polovici 60 let so gradili avtocesto iz smeri Benetk proti Trstu, Vidmu in tudi Gorici. Tudi o avtocesti po Sloveniji je takrat bilo veliko govora. Nekaj let kasneje je bila na italijanski strani zgrajena avtocesta do Trsta in Vidma, od Vi-

lesa do Gorice le avtocestni odsek oz. hitra cesta - stiriipasovnica. V ljubljanskem parlamentu so takrat sprejeli zakon o avtocesti od Sentilja do Maribora in Ljubljane ter od Razdrtega do Nove Gorice. Slovenska avtocesta se je uresničevala bolj počasi, kmalu pa je bila Nova Gorica skoro pozabljena, avtocesta je v zadnjih letih raje krenila proti Trstu in Kopru. Tik pred slovenskimi volitvami na pomlad 1990 so se proti cesti po Vipavski dolini izrekli slovenski zeleni, kmečka in krščanskodemokratska stranka.

V juniju 1994 sta podjetji Primorje iz Ajdovščine in SOT iz Ljubljane prevzeli nalog za gradnjo na prvem odseku med Vrtojbo in Selom. Gre za nekaj več kot 11 km. Na pomoč sta podjetji poklicali se nekatere proizvajalce, med katerimi tudi italijansko Italstrade. Pot iz Gorice do Ljubljane bo odslej krajša in predvsem veliko udobnejša (mimogrede, zares ne moremo razumeti zakaj prav v teh dneh potekajo dela na sedanji cesti pri Crnicah, kjer moras v vrsti "potrpežljivo" čakati

tudi pol ure - ni bilo mogoče počakati do 24. maja?). Ob tem pa je prišlo do cele vrste protestov. Prvi je ta, da to ne bo avtocesta, marveč samo hitra cesta, stiriipasovnica, brez odstavnih pasov. Seveda bolje kot nič. Drugi protest je izgradnja cestninske postaje nedaleč od meje, v kraju imenovanem na Bazari. Novogoriški zupan Spacapan se hudeje, ker namerava DARS pobirati cestnino že takoj po meji, ko pa tega ne dela pri Sezani oz. Divaci, kjer imajo avtocesto.

Cesto bodo torej odprli jutri dopoldne. V soboto pa se bodo iz Ljubljane v Novo Gorico z muzejskim vlakom pripeljali novinarji in ugledni gosti. Ob 15. uri bodo v poslopju kolodvora otvorili razstavo o solkanskem mostu, ki jo je uredil inz. Gorazd Humar. Prihod vlaka in razstava sodita v vrsto proslav ob 150-letnici slovenskih železnic, ki se odvijajo v teh dneh na Slovenskem. Letos belezimo tudi 90-letnico Bohinjske proge, ki je Gorico zelo približala slovenskemu in srednjeevropskemu zaledju.

Marko Waltritsch

JUS / NOVA GRADNJA

Nov prostor za opensko šolo

Izreden doprinos juserskega odbora

Kakšno pomoč lahko prispevajo juserski odbori vaski skupnosti. Po mnenju openske didaktične ravnateljice Stanke Cuk: »Ogromno!« Po-moc, ki jo je openski juserski odbor ponudil openskim solskim strukturam, je bila - vedno po ravnateljicinem mnenju - »kot mana z neba«.

Openski osnovni soli in otroška vrtca že dolga leta pesti prostorska stiska, ki se je se povečala po uvedbi novih osnovnosolskih programov in modularnega sistema pouka.

Izvedenci so izračunali, da bi morale šole za dobro izvajanje novih programov razpolagati se z vsaj 10 odstotkov več prostora. To pa sploh ni primer openske

osnovne šole, ki je s proseso naša najbolj stevilčna osnovna šola. Na njej ni prostora za gibalno vzgojo, manjka učilnica za soprisotnosti, potrebovala bi učilnico za likovno vzgojo, glasbeno vzgojo in laboratorij za poučevanje tujega jezika (da ne bi učiteljica tujega jezika prenasala vseh učnih pripomočkov iz ene učilnice v drugo). Da o telovadnici sploh ne govorimo. Općine razpolagajo le z eno solsko telovadnico (na nižji srednji soli), ki pa je stalno zasedena. Zato se morajo učenci in učitelji voziti (z dostavnimi vozili Sloge) v repensko telovadnico. Skratka, openska šola je nujno potrebovala nekaj novih prostorov.

»Mana« je padla na solo takrat, ko je domaći juserski odbor predlagal, da bi vsoto, s katero je razpolagal, uporabili za gradnjo večnamenskega prostora, ki naj bi ga zgradili za solo na trgu pri postaji openskega tramvaja. Krajevni rajonski svet je predlog podprl in v začetku maja so se priprave na gradnjo že začele.

Za solo bodo tako zgradili večnamenski prostor, ki ga bodo lahko s premičnimi stenami razdelili v več manjših prostorov-učilnic za posamezne solske dejavnosti. Služil bo pa tudi kot telovadnica, oziroma prostor za gibalno vzgojo, ki ga bodo uporabljali tako slovenska in italijanska osnovna šola kot tudi otroški vrtci, ki razpolaga tudi s preskromnimi prostori. Nove prostore bodo opremili s specifično opremo, kar bo seveda vplivalo na kvaliteto solske ponudbe. Gradbena dela naj bi trajala predvidoma leto dni, novi prostor naj bi torej »zaživel« z otroki in njihovimi učitelji v začetku solskega leta 1997/98.

Openski primer jasno kaže na pomen, ki ga zavzemajo juserski odbori v posameznih vaskih srenjah. V nedeljo bodo tudi na Općinah potekale volitve novih juserskih odborov. Po tistem, kar je pokazal doslej domaći juserski odbor, je jasno, da gre domaćine v nedeljo močno podpreti. Na listi kandidirajo Guido Kobec, Pavel Milic, Zoran Sosić in Tatjana Sosić.

Zasedal je kontovelski avtohtoni juserski odbor

Jusersko premoženje, je bilo podčrtano, je last vaške skupnosti - Tudi na Kontovelu v nedeljo ne bo volitev

Prejšnji petek je bil obćni zbor kontovelskega avtohtonega juserskega odbora (na sliki). Predsednik organizacijskega juserskega odbora Stefan Pertot je na njem zborovalce seznanil z delovanjem skupine vascanov, ki so se zbrali, da bi ponovno obudili delovanje avtohtonih upravičencev juserskega premoženja na Kontovelu; avtohtone juserske odbore sedaj obnavljajo po vseh vaseh trzasko pokrajine.

Jusersko premoženje je last vaške skupnosti, je podčrtal Stefan Pertot, od prve polovice prejšnjega stoletja, ko je bilo približno leta 1834 vknjiženo v zemljiško knjigo (pod imenom La comune di Contovello) na osnovi takratnih avstrijskih zakonov. Leta 1864 se je Trzaska občina skušala polastiti kontovelskega zemljišča, vendar je pravdo izgubila. Med dvema vojnama je bilo delovanje juserskih odborov ukinjeno; na osnovi državnih zakonov iz let 1952, 1971, 1989 in 1994, evropskega normativa iz leta 1985 ter novega deželnege zakona iz leta 1996 - je poudaril Stefan Pertot - se sedaj zeli ponovno obnoviti in zakoniti jusersko delovanje. V nedeljo 26. bodo v raznih vaseh volitve za ločeno upravljanje juserskega premoženja. Na Kontovelu, v Križu, Trebčah in Gropadi pa jih ne bo, ker ni bil dokončno izpeljan birokratski postopek glede upravljanja ločenega juserskega premoženja s strani deželne uprave,

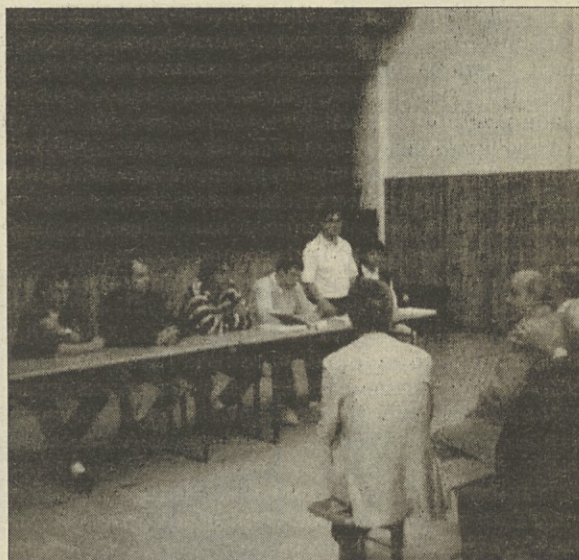
zato imamo možnost - je podčrtal Stefan Pertot - da uveljavimo nase avtohtone pravice. Naj pri tem dodamo, da znasa premoženje kontovelskega jusa 1.741.382 kvadratnih metrov.

Petkovega srečanja sta se udeležila tudi tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec in koordinator med agrarno skupnostjo in juserskimi odbori Karlo Grgić, ki sta podala obsirni poročili o nastanku in zgodovini jusa. Po razpravi je bil izvoljen novi odbor, ki ga sestavljajo Stefan Ukmar, Peter Sterni, Andrej Praselj, Franco Reggente, Edo Danieli, Diego Starz, Stefan Pertot, Henrik Lisjak in Peter Stoka.

Obćni zbor juserskega odbora v Cerovljah

Juserski upravičenci iz Cerovlj so obćni zbor imeli prejšnji četrtek. Na njem so razpravljali o številnih vprašanjih, ki zadevajo vasko skupnost, se posebej pa o dežel-nem zakonu, ki urejuje jusersko problematiko. Cerovljski juserji morajo najprej ugotoviti in nato urediti zemljiško lastnino; na juserskem zemljišču sta trenutno sola in sedež smucarskega kluba ter tudi zasebniki.

Juserski upravičenci so tudi izvolili novi odbor, ki mu predseduje Jozef Antić, v njem pa so se Božidar Perić, Boris Legisa, Drago Kocjancić, Bruna Antić, Katja Antić, Andreja Antić, Martin Terčon, Adriano Legisa in Jozef Legisa.

NOVICE

Ostra izjava direktorja pristaniške kompanije

Generalni direktor trzasko pristaniške kompanije Mauro Gialuz je včeraj posredoval tisku ostro izjavo, v kateri pravi, da so težave Trzasko pristanišča v dejstvu, da pristaniško ustanovo vodita predsednik in tajnik, ki nista v stanju, ali nočeta izvajati tipične naloge tiste avtoritete, ki bi morala diktirati pravila na delu, na pristaniških področjih ter pravila o pravicah in dolžnostih zasebnikov. Mauro Gialuz obenem poudarja da je trzaska pristaniška kompanija izpolnila vse zakonske predpise in se spremenila; obenem podčrtuje, da je skupno s svojimi člani-delavci povečala proizvodnjo do take mere, da je trzasko pristanišče kompetitivno z italijanskimi lukami ter s Koprom in z Reko.

Prodajna razstava od jutri na Borznem trgu

Na Borznem trgu bodo jutri ob 17.30 odprli prodajno razstavo »Poklici na trgu«, ki jo prireja Trgovinska zbornica v sodelovanju z Deželno ustanovo za razvoj obdnistva. Na njej bo sodelovalo preko 40 obrtnih podjetij, ki želijo na tak način poživiti mestno središče s svojimi proizvodi, s tehnikami in idejami izdelovanja; vzporedno s prodajno razstavo bodo potekale tudi druge pobude. Namen prodajne razstave je predvsem v tem, da bi mladi spoznali kakovostno obrtno stvarnost in njeno zmogljivost za valorizacijo in inovacijo velikih tradicij. Prodajna razstava bo odprta do vključno nedelje, vsak dan od 10. do 21. ure.

Pripravlja se razstava o »Ženskih sistemih«

Združenje Arci Nova, Arci Casa dello Studente in ZSKD pripravljajo razstavo, ki je namenjena umetnicam iz nase pokrajine. Razstava pod naslovom »Ženski sistemi« bo pripravljena tudi z namenom, da bi preverili zanimanje žensk na umetniškem področju. Pravilnik in prijavnice za razstavo so na razpolago v gledališču Miela, v Trzaski knjigarni in na sedežih Arci Casa dello Studente in na sedežu Arci v Ul. Pasteur 44; razstava bo od 5. do 19. oktobra.

Koncert za udeležence kongresa zemljepiscev

V avditoriju Revoltella bo drevi ob 20.30 koncert za udeležence 27. kongresa italijanskih zemljepiscev. Koncert prireja Cappella Civica, na njem pa bosta sodelovali sopranistka Veronica Vascotto in pianistka Elisabetta Buffolini, ki bosta izvajali Mozartove in Schubertove skladbe.

DSL: Gianni Cuperlo o volitvah

V dvorani Disco Verde na železniški postaji bo jutri ob 18.30 javna skupščina članov trzasko federacije DSL o novih perspektivah za državo in o novih nalogah DSL. V imenu vsedržavnega strankinega vodstva bo govoril Gianni Cuperlo.

Fabio Fazio gost krožka Miani

Gost jutrišnjega srečanja, ki ga ob 17.30 v hotelu Excelsior prireja krožek Ercole Miani, bo novinar in priljubljeni voditelj oddaje tretje televizijske mreže »Quelli che il calcio...« Fabio Fazio. Govoril bo na temo »Sport, družba in sredstva množičnega obvesčanja: za koga navija TV?«

SSK / POKRAJINSKI SVET

Ocena nedavnih političnih volitev

Na svoji mesečni seji je pokrajinski svet Slovenske skupnosti za Trzasko poglobljeno razpravljal o izidih parlamentarnih volitev, na katerih je, čeprav s tesno večino, prodrla levsredinska koalicija Oljke pred desno usmerjenim Polom svobosćin. Kot znano, so Oljko podprle vse pomembene organizirane politične skupine slovenske manjšine v Italiji. Pri tem, je receno v tiskovnem poročilu stranke, je treba se posebej poudariti odločilen doprinos stranke SSK pri oblikovanju programskih obvez Oljke glede vprašanj, povezanih z zaščito slovenske manjšine. Brez njene vztrajne zavzetosti bi bil program glede manjšinskih vprašanj gotovo obcutno skromnejši.

Pri ocenjevanju volilnih rezultatov na Trzaskem je v številnih posegih v razpravo prišla do izraza ugotovitve, da bi uspeh posameznih kandidatov bil lahko znatno boljši, če bi bilo vodenje volilne kampanje bolj jasno in odločno zlasti glede enakopravnosti odnosov med Slovenci in Italijani. Nepotrebno popuščanje oćitno ni zadovoljilo ne enih ne drugih in zato tudi ni preprećilo usmeritve moćnih volivcev Oljke k desnetletni oziroma k protestniški Se-verni ligi.

Ob koncu razprave se je pokrajinski svet SSK vsekakor zavzel za to, da stranka naveže in potem vzdržuje stalne stike z izvoljenimi parlamentarci Oljke ter jim nudi vse potrebno gradivo za njihovo nastopanje zlasti glede vprašanj slovenske manjšine, ki že desetletja čakajo na zadovoljivo resitev.

V drugem delu se je pokrajinski svet obravnaval se druga aktualna vprašanja, kot so volitve

juserskih odborov, studijski nacrt trzasko občine o teritorialni racionalizaciji solske mreže, o katerem bo solska komisija v prihodnjih dneh priredila javen posvet, ter nerazumljivo blokiranje s strani pristojnih organov deželnege odbornistva za urbanistiko z muko doseženih popravkov k varianti regulacijskega nacrtu trzasko občine. O tem problemu bo verjetno potrebni siršo javnost, zlasti v tistih krajih, kjer je za ta vprašanja življenjsko zainteresirano krajevno prebivalstvo.

NASILJE / V SOBOTO DVE NASPROTUJOĆI SI MANIFESTACIJI

Stopnjevanje napetosti

Po ponedeljkovih nedelih v Ul. Cavana in na Trgu Unità se je politično ozračje v Trstu ponovno nevarno segrelo. Neofasistićni Fronte della gioventù je za soboto napovedal manifestacijo proti kolektivu, ki se zavzema za družbena središća. Z druge strani pa je tudi Kolektiv za družbena središća napovedal, da bo priredil protimanifestacijo, ki bo uperjena proti rasistićni in fasistićni pobudi desničarjev. Te protimanifestacije naj bi se udeležili tudi pripadniki podobnih kolektivov iz drugih krajev Severne Italije.

Na trzaski kvesturi so se po večletnem premirju tako spet znašli pred nevarnostjo neredov in poulicnih spopadov. Prvega so zabeležili že med volilno kampanjo, ko sta na Borznem trgu trćili prav skupini neofasistov in Ko-

lektiva za družbena središća, zadnjega pa pretekli ponedeljek zvečer. Prav zaradi tega pazljivo sledijo odvijanju dogodkov na obeh straneh. Doslej kaže, da kvestor sobotni manifestaciji ne bo prepovedal; dovolil naj bi ju, a ne v obliki poulicnega sprevoda, pač pa shoda na doloćnem mestu, da bi se skupini ne srećali in da ne bi prišlo do izgedov.

Kolektiv za družbena središća je napovedal, da bo svojo manifestacijo izvedel na Trgu Goldoni ob 16. uri. Včeraj so pripadniki dijaskega kolektiva delili pred višjimi srednjimi solami letake, na katerih so obnovili potek ponedeljkovega prepira z napadom neofasistov na sedež Kolektiva za družbena središća, in ob koncu pozvali dijake k udelezbii sobotne manifestacije na Trgu Goldoni. V tej zvezi se je oglašila tudi

anarhistićna skupina Germinal, ki je ostro napadla skvadristićno nasilje neofasistov, in po-

vabila vse antifasiste, naj strnejo svoje vrste v bran svobode pred napadalci in tistimi, ki jih branijo.

Rop v Ul. Ghega: potrdili aretacijo

Trzaska policija je včeraj potrdila aretacijo moškega, ki naj bi bil vpleten v torkov rop v zlatarni v Ul. Ghega. Gre za 49-letnega Luciana Feliceja Grigattija iz Padove. Ustavila ga je policijska izvidnica, ki se je udeležila slovesnosti ob prazniku policije pri Sv. Ivanu, kmalu po roparskem podvigu pri Stivanu. Pri njem sicer niso nasli nobenega naropanege dragocenega predmeta, pa tudi orožja ne, moćakar pa je bil tako neroden, da je imel se zavezano okrog vratu rutico, s katero si je zakril obraz med roparskim napadom. To je bilo dovolj, da so ga nemudoma odpeljali »na hladno«. Po izsledkih naj bi bil tisti, ki je s pestjo udaril lastnico zlatarne Franco Mauro v obraz.

Leteci oddelek trzasko kvesture nadaljuje preiskavo v sodelovanju s Criminalpolom in kvesturo iz Padove, da bi ćimprej izsledili se preostale tri ćlane roparske tolpe. Preiskavo koordinira javni tozilec Gulotta.

SREČANJE V SLOVENSKEM KLUBU

Jelinčič »brez dlake na jeziku«

Polemičen odnos do papeževega obiska

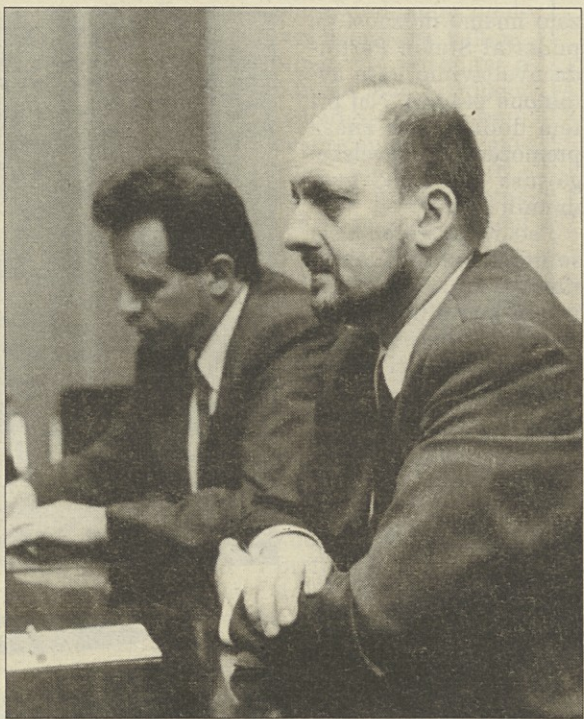
Poslanec v slovenskem parlamentu Zmago Jelinčič je tudi na torkovem srečanju v Slovenskem klubu potrdil svoj sloves politika »brez dlake na jeziku«. Zato so njegova, mestoma tudi zelo polemična izvajanja naletela na pričakovano zanimanje, tako da se je razprava zavlekla do poznih ur.

Jelinčič je uvodoma poudaril svojo afiniteto do manjsine, ki izhaja ze iz sorodstvenih vezi s pokojnim javnim delavcem, tigrovcem in udeležencem NOB Zorkom Jelinčičem. In ravno tematiko NOB in doslednega odnosa do nje je Jelinčič postavil v ospredje kot eno izmed temeljnih izhodišč Slovenske nacionane stranke, kateri predseduje.

»Brez NOB Slovencev ne bi bilo več in kljub temu ga nekateri v Sloveniji neprestano skušajo razvednotiti ter obenem rehabilitirati narodno izdajo in kolaboracijo«, je dejal Jelinčič in pri tem ostro komentiral zadržanje ljubljanske katoliške cerkve, ki je med vojno podpirala izdajo, medtem ko so drugod po Sloveniji okupatorji preganjali in deportirali zavedne duhovnike.

Jelinčič je bil polemičen tudi do papeževega obiska v Sloveniji, ki je ogromno stal, papež pa je z definicijami o državljanski vojni (to naj bi mu podtaknil ljubljanski kler) presegel pastoralni namen svojega obiska.

Cerkvene zahteve po vračanju slovenskih gozdov je predsednik SNS zavrnil kot povsem neutemeljene. »Gozdovi so jav-

na dobrina in če se jih dejansko podari tujim fevdalcem in cerkvi, ostane država popolnoma izropana, kar bi bil edini primer v Evropi», je bil mnenja Jelinčič. Po oceni njegove stranke naj Slovenija ne rine na vrat na nos v Evropo, dokler nima ustrezne zascitne zakonodaje na stratesko pomembnih področjih. Velik pomen je Jelinčič pripisal geostrateski legi Slovenije, katere pa se po njegovi oceni bolj zavedajo drugi kot Slovenija sama.

Jelinčič je vlogo svoje stranke v slovenskem parlamentu opredelil v smislu konstruktivne opozicije, ki nima apriorističnih stališč do drugih strank, »ne namerava pa podpreti kupcij na račun slovenskih nacionalnih interesov«.

OBISK / NA UNIVERZI

Hobsbawm, ugledni zgodovinar v Trstu

Srečanje v knjigarni, nato predavanje na univerzi

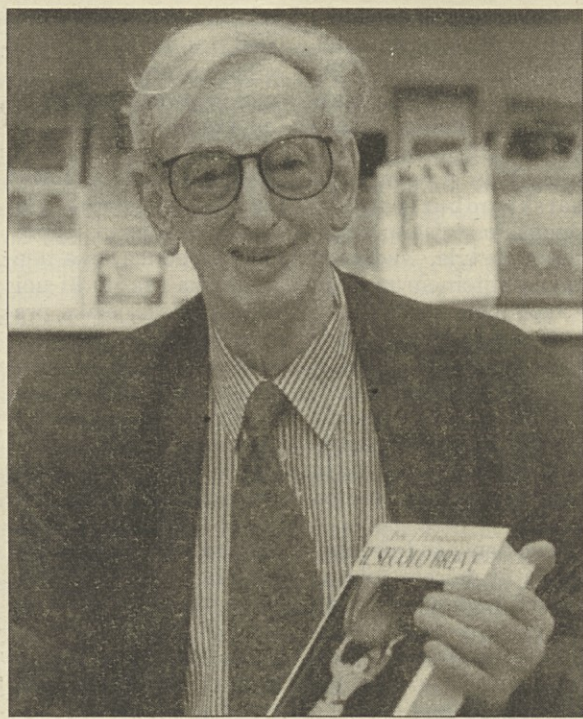
Velika množica ljudi, predvsem zgodovinarjev in mladih, je včeraj popoldne v knjigarni Einaudi pričakala uglednega angleskega zgodovinarja Erica J. Hobsbawma.

Gost je prispel v Trst na povabilo Oddelka za ekonomske in statistične vede in Oddelka za zgodovino Trzasko univerze, kjer je predaval o zgodovini dvajsetega stoletja.

V knjigarni je rade volje podpisoval izvide italijanskih prevodov njegovih del in se tudi porazgovoril s posamezniki. Med vsemi knjigami, ki so mu jih ponujali za avtoogram, je bilo se največ izvodov njegovega zadnjega

prevedenega dela, obseznega eseja »Kratko stoletje«, v katerem govori, seveda, o stoletju, ki se bo čez stiri leta izteklo. V podnaslovu ga je zakoličil: od 1914 do 1991. Zato tudi naslov: »kratko stoletje«.

Hobsbawm je častni profesor Londonske univerze, kljub castitljivi starosti 79 let pa se vedno poučuje na newyorski New School of Social Research. Med njegovimi deli politične zgodovine so doživele največji uspeh Obdobja revolucije, Triumf buržoazije in Obdobje cesarstev, pred leti pa se je v eseju Nacije in nacionalizmi lotil tudi nacionalističnega vprašanja.

PROTESTNO SREČANJE / DREVI PRVIČ TRAVIATA

Splošna zavzetost za Verdi

Drevi, se pravi z enodnevno zamudo, se je v dvorani Tripcevich začel niz predstav Verdijeve Traviate. Namesto premiere pa je bilo v torek zvečer srečanje, na katerem so upravitelji gledališča obrazložili, kaj bi za trzasko operno hišo pomenilo izvajanje vladnega odloka. Dinijeva vlada je namreč med zadnjimi izdala tudi odlok o spremembi opernih gledališč v zasebne sklade, kar bi lahko bilo pogubno za manjše ustanove, kot je prav trzaska. Velika in znana gledališča, npr. milanska Scala ali rimska opera, lahko računata na radodarne sponzorje, vse ostale operne hise, pa čeprav so zelo »pridne« - trzasko gledališče Verdi je na četrtem mestu v Italiji po številu lastnih produkcij - živijo v glavnem od

državnih sredstev in od prodanih abonmajev oz. vstopnic.

Torkovega srečanja so se udeležili tudi krajevni politiki, ki so zagotovili, da se bodo zavzeli za ohranitev gledališča. Kot so povedali v torek zvečer, bodo trzaski parlamentarci in župan v Rimu skušali izboriti popravke k besedilu, za kar je samo mesec dni casa. Svoj poseg v Rimu sta včeraj zagotovila tudi predsednik deželne odbora FJK Cecotti in deželna odbornica za kulturo Guerova. Vsekakor pa bo tudi občinsko gledališče Verdi moralo postati sklad, vprašanje je samo pod kakšnimi pogoji. Za rešitev položaja opernega gledališča so se zavzele tudi sindikalne organizacije, saj se ob možnosti zmanjšanja obsega delovanja takoj postavlja vprašanje delovnih mest.

DANES V OPENSKI CERKVI / PREDSTAVITEV IN IZVEDBA NJEGOVIH MAS

Počastitev spomina Staneta Maliča

Danes ob 20.30 bodo v openski cerkvi slovesno počastili spomin trzaskega skladatelja Staneta Maliča. Slavnost bo povezana s predstavitvijo zbirke njegovih mas in izvedbo tretje mase in zbirke. Zbirko bo predstavil znani slovenski muzikolog in urednik Cerkvenega glasbenika, dr. Edo Skulj. Maso bo izvajal domači cerkveni zbor pod vodstvom Janka Bana. Večer prireja openska zupnija in Zveza cerkvenih pevskih zborov. Malič je živel in delal na Trzaskem, v Trstu in po vojni na Opcinah. Preživljal se je v glavnem s privatnimi lekcijami kot nekaj svobodnih glasbenih učitelj. Po znaku je bil tih in skromen, morda prav zato premalo znan tudi na Trzaskem. Bil je dober glasbenik in skladatelj, ki je izobno obvladal glasbeno teorijo, tudi v tistem delu, ki dela preglavice marsikateremu bolj znanemu skladatelju, v modulacijskih postopih. Studiral je na soli

Glasbene matice, ki je imela svoj sedež v Narodnem domu, pri prof. Soncu in Mirku, in potem na konservatoriju G. Verdi pri prof. Viezzoliju in Leviju, znanem strokovnjaku, ki je učil tudi Vrabca, Merkuja in druge slovenske glasbenike. Svoje znanje je utrdil s poučevanjem mnogih naderjenih fantov, ki so postali organisti in pevovodje, kar je razvidno iz pričevanj njegovih učencev, Draga Petarosa in Justa Lavrencica, ki sta navedeni v uvodu v pesmarico. Svoje

tehtno znanje je lahko najbolje dokazal prav v masah, ki so nekako kantate v petih delih, miselno in čustveno bogatih, ker se nanasajo na življenje in večnost, na človeka in Boga, na večne resnice in probleme. Masa zahteva večje znanje in večji duhovni napor, kakor na pr. zborovska skladba, običajno koncentrirana okoli enega samega čustvenega jedra. Da je Malič imel znanje in umetniško dušo, dokazujejo nagrade in priznanja, ki jih je dobil, tako na pr. prvo nagrado na natečaju na božično pesem, ki ga je leta 1967 razpisala ZCPZ, prvo nagrado naslednje leto, na natečaju ZSKP, katerih so se udeležili tudi bolj znani skladatelji. Zbirka, ki jo bodo predstavili na Opcinah, obsega stiri mase, ki jih je Malič zložil na liturgično besedilo. Poznamo še dve njegovi masi, ki pa sta napisani na prosto besedilo Stanka Janežiča in druga na besedilo, verjetno pov-

zeto po starejšem molitveniku. Maličeve mase so nastale kmalu po zadnjem koncilu, ki je med drugim uvedel v cerkev narodne jezike in s tem pretrgal stoletno tradicijo latinskega jezika in resil problem, ki smo ga že dolgo čutili, predvsem pripadniki manjšin. Val navdušenja, ki ga je dvignila ta odločitev koncila, je zajel tudi trzasko skladatelje, da so napisali vrsto lepih mas. Med njimi pripada Maliču prvo mesto. Malič je pisal se mesane, moske, zenske, mladinske zборе, samospelne, skladbe za klavir in violino, za samo violino. Tega ni dosti, a kar je napisal, je tehtno narejeno in ima trajno vrednost. Organizatorji so sklenili, da se zbirka, ki jo je izdala ZCPZ pod pokroviteljstvom SSO, priredili na Opcinah, ker je Stane Malič vsa povojna leta preživel na Opcinah in je osemnajst let orgljal in vodil zbor v openski cerkvi. (H)

KRIŽ / DPZ VESNA GOSTIL MPZ SEDEJ

Srečanje s pesmijo

Kriski dekliski zbor Vesna in stevarjanski mešani zbor F.B. Sedej (na sliki) sta se v nedeljo srečala na skupnem koncertu: že nekaj let namreč sestava družiti isti zborovodja, kar je dalo se dodatnih vzgibov, da je prišlo najprej do srečanja na goriskih tleh, preteklo nedeljo pa se v naših krajih.

Koncert v kriskem domu Alberta Sirka je priredilo domače KD Vesna, kot gosti-

teljice pa so najprej zapele članice DPZ Vesna. Levji delez koncertnega srečanja je bil seveda posvečen gostom. MePZ F.B. Sedej je pod vodstvom Bogdana Kralja podal izbran spored zborovskih skladb, od crnskih duhovnih pesmi do drobcev vzhodne liturgije, predvsem pa slovenskih ljudskih pesmi v priredbi znanih skladateljev, kot so Vrabec, Venturini, Kogoj, Marolt, Kumar in Merku. (dam)

V BAZILIKI SV. SILVESTRA

Postdiplomski recital
pianistke Tamare Ražem

V baziliki sv. Silvestra bo drevi ob 20.30 četrta zaključna akademija gojencev sole Glasbene matice Marij Kogoj. Ob tej priložnosti bo nastopila pianistka Tamara Ražem s postdiplomskim recitalom. Izvajala bo Mozartovo Fantazijo v c-molu K 475, Beethovnovih 15 variacij in Fuga na temo »Eroica« op. 35, Debussyjevo L'isle Joyeuse, Prokofjevo Sonato op. 28 št. 3 in Lisztovo Spansko rapsodijo.

Razmova je dokončala studij klavirja leta 1994 na konservatoriju Tartini pod mentorstvom Xenije Brass. Udeležila se je raznih srečanj, tekmovanj in seminarjev s profesorji Francom Scalo, Risalitijem, Igorjem Lazkom in Borisom Petruskanskijem. Stalno sodeluje na slovenskem radiu, za katerega je tudi večkrat snemala, in poučuje klavir na soli Glasbene matice. Postdiplomski studij je opravila pri prof. Sijavusu Gadžijevu.

Solidarnostni večer
Združenja »Starši skupaj«

Danes bodo v prostorih KD Ivan Grbec v Skednju pripravili solidarnostni večer z Združenjem »Starši skupaj«, ki vključuje starše, ki se morajo soočiti z različnimi problemi svojih prizadetih otrok. Združenje, ki je v zadnjem času zelo aktivno, bo na večeru prikazalo vrsto ročnih del, ki jo je samoprpravilo, da bi pomagalo svojim otrokom. Na večeru, ki bo ob 20.30 v domačem društvu, bo nastopil Tržaški oktet, ki bo prav gotovo privabil veliko poslušalcev; Združenje samo pa bo predstavilo ročna dela, ki so jih pripravili njegovi člani. N.L.

VČERAJ-DANES

Danes, ČETRTEK,
23. maja 1996
ZELJKO

Sonce vzide ob 5.26 in
zatone ob 20.38 - Dolžina
dneva 15.12 - Luna vzide
ob 10.41 in zatone ob 1.42.

Jutri, PETEK,
24. maja 1996
MARA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 21
stopinj, zračni tlak 1023,9
mb narasča, veter 12 km na
uro severovzhodnik, vlaga
42-odstotna, nebo rahlo
pooblačeno, morje skoraj
mirno, temperatura morja
20,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Caterina
Alessio-Verni, Daniel Lies-
si, Giacomo Cataldi, Ros-
sella Picciani, Simone Val-
zano, Giovanni Paolini,
Leonardo Moniello, Riccar-
do Pizzignach, Marko Mar-
telanc, Jasmine Iaconisso.
UMRLI SO: 84-letni Ric-
cardo Cadore, 80-letna Má-
ria Devescovi, 81-letni Ro-
dolfo Codarin, 91-letna
Francesca Gregori, 84-letna
Orsola Cigoi, 72-letni Vir-
gilio Moras, 94-letni Filo-
meno Penta, 80-letna Car-
mela Compiani.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 20.,
do SOBOTE, 25. maja
1996
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

**Lekarne odprte od
13.00 do 16.00**
Ul. Bernini 4 (tel.
309114), Ul. Felluga 46
(tel. 390280), Lungomare
Venezia 3 - Milje (tel.
274998).
OPCINE - Proseška ulica
3 (tel. 215170) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.
**Lekarne odprte od
19.30 do 20.30**
Ul. Bernini 4, Ul. Fellu-
ga 46, Largo Piave 2, Lun-

gomare Venezia 3 (Milje).
OPCINE - Proseška ulica
3 (tel. 215170) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30
do 8.30
Largo Piave 2
(tel.361655).

**Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA**
**Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.**
Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.
**Zdravstvena dežurna
služba**
Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Dvorana re-
zervirana; jutri 17.30,
19.50, 22.15 »Schegge di
paura«, i. Richard Gere.
EXCELSIOR - 20.25,
22.15 »Le affinità elettive«,
r. Paolo in Vittorio Taviani.
EXCELSIOR AZZURRA
- 17.00, 19.40., 22.00 »La
commedia di Dio«, r. Joao
Monteiro.
AMBASCIATORI -
15.30, 17.40, 19.55, 22.00
»L'esercito delle dodici
scimmie«, i. Bruce Willis,
Brad Pitt, Madeleine
Stowe.
NAZIONALE 1 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Diabo-
lique«, i. Sharon Stone,
Isabelle Adjani, Chazz Pal-
minteri, Kathy Bates.
NAZIONALE 2 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Rosso
d'autunno«, i. Richard
Dreifus, Liv Tyler.
NAZIONALE 3 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Io bal-
lo da sola«, r. Bernardo
Bertolucci, i. Jeremy Irons.
NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Fargo«,
MIGNON - 16.00 - 22.00
»Pretty girl - la regina
dell'anal«, porn., prepove-
dan mladini pod 18. letom.
CAPITOL - 18.00, 20.00,
22.00 »Dead man walking -
Condannato a morte« i.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MAURIZIO COSTANZO

IZPRAZNJENO VRNI

Igrata POLONA VETRIH in ADRIAN RUSTJA, režija JAŠA JAMNIK

V soboto, 25. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED F

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Matjaž Kmecl

ANDREJ SMOLE - ZNAMENITI SLOVENEK

Izvaja TONE GOGALA

Jutri, 24. t. m. . ob 20.30

● ABONENTI LAHKO IZKORISTIJO DODATNI KUPONI!

**OPENSKA ŽUPNIJA in
ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV**
vabita na predstavitev zbirke

MAŠE ZA MEŠANI ZBOR IN ORGLE
tržaškega skladatelja Staneta Malica.

Slavnost, na kateri bo tudi **izvedena 3. masa** iz zbirke,
bo v zupni cerkvi na Opcinah
danes, 23. t. m., ob 20.30

KD I. GRBEC - Skedenjska ul. 124

vabi na

SOLIDARNOSTNI VEČER

z Združenjem »Starši skupaj«

ki bo **danes, 23. t. m.,****ob 20.30 v društveni dvorani.****Nastopil bo TRŽAŠKI OKTET.**

V okviru večera bo razstava ročnih del.

Prispevki so namenjeni potrebam združenja.

GLASBENA
MATICA
TRST

Sola »M. Kogoj«

Danes, 23. t. m., ob 20.30
v baziliki S. Silvestra4. Zaključna
akademijaTamara Ražem, klavir
(podiplomski recital)
raz. prof. Sijavus Gadžijev

Sean Penn, Susan Sarandon.
ALCIONE - 18.30, 20.15,
22.00 »Four Rooms«, i. Ma-
donna, Valeria Golino, An-
tonio Banderas, Bruce Wil-
lis, Jennifer Beals, Tim
Roth.

LUMIERE - 18.20, 20.15,
22.15 »L'albero di Anto-
nia«, r. Marleen Gorris.

PRIREDITVE

GLASBENA MATICA -
Sola »M.Kogoj« Trst vabi
na zaključne akademije, ki
bodo po naslednjem razpo-
redu: danes, 23., 27. in 29.
t. m., ob 20.30 v baziliki sv.
Silvestra - trg S. Silvestro 1
in 6. junija, ob 20.30 v
evangelicansko-luteranski
cerkvi - Trg Panfilij. Vljud-
no vabljeni!

PD MACKOLJE prireja
PRAZNIK CESENJ 1996
jutri, 24. t. m., ob 17. uri
odprtje kioskov, ob 21. uri
dalje ples z ansambлом
Kraski kvintet; v soboto,
25. t. m., ob 17. uri uri od-
prtje kioskov, ob 21. uri
dalje ples z ansambлом
Happy day; v nedeljo, 26.
t. m., ob 15. uri odprtje kio-
skov, ob 18. uri začetek
kulturnega programa: na-
stop pihalnega orkestra V.
Parma iz Trebč, nastop
istrske pevske skupine
Kantadore, ob 21. uri dalje
ples z ansambлом Happy
day ter v ponedeljek, 27. t.
m., ob 17. uri odprtje kio-
skov, ob 21. uri dalje ples
z ansambлом Kraski kvin-
tet.

SD MLADINA - Baletni
odsek priredi jutri, 24. t.
m., ob 20.30 v Domu A.
Sirk v Krizu **BALETNI NA-
STOP.**

**ODSEK ZA ETNOLO-
GIJO** pri Narodni in stu-
dijski knjižnici v Trstu,

PD SLOVENEK

vabi danes, 23. t. m.,
ob 21. uri

v Srenjsko hišo na

SPOMINSKI
VEČER

NA POK. ŽUPNIKA

ALBERTA
MIKLAVCA

pod pokroviteljstvom
obcin Devin-Nabrezina,
Repentabor, Zgonik in
Doberdob vljudno vabijo
na predstavitev revije
KRAS, ki bo v Zagradcu
pri Milicu jutri, 24. t. m.,
ob 20.30. Z ljudsko pe-
smijo nas bosta sprejela
Ženska pevska skupina
Stu ledi in godec na diato-
nično harmoniko Denis
Novato, z nami pa bosta
tudi urednika revije Ida
Vodopivec-Rebolj in
Dusan Rebolj.

**KROZEK ZA DRUŽBE-
NA VPRASANJA VIRGIL
SCEK** prireja jutri, 24. t. m.
v Vilfanovi dvorani Ul.
Gallina 5 v Trstu predsta-
vitev studije dr. Piera Puri-
nija TRST 1954-1963 OD
ZAVEZNIŠKE VOJASKE
UPRAVE DO DEZELE
FURLANIJE-JULIJSKE
KRAJINE. Govorila bosta
zgodovinar prof. Joze Pirje-
vec in avtor. Vljudno va-
bljeni!

A. O. J. STOKA vabi na
ponovitev farse J. Tavcarja
INVAN IN ... IVANKA v
režiji Tomaža Kalca v so-
boto, 25. t. m., ob 20.30 v
Kulturnem domu na Pro-
seku.

GLASBENA SOLA God-
be na pihala iz Ricmanj
vabi na ZAKLJUČNO
PRODUKCIJO GOJENCEV
v soboto, 25. t. m., ob 20.
uri v gledališče F. Prese-
ren v Boljuncu. Nastopajo:
komorne skupine pihal,
trombil in tolkal ter gojenci
pripravnice.

**SLOVENSKI KULTURNI
KLUB**, Ul. Donizetti 3 vabi
v soboto, 25. t. m. na zadnji
večer iz ciklusa posvečene-
ga Afriki. Prof. Erika Kosuta
bo s pomočjo diapozitivov
predstavila svet od Sredo-
zemlja do Kilimandžara.
Začetek ob 18.30.

A. O. J. STOKA vabi na
premiero otroške igre PET
PEPELK, avtor Z. Petan,
režija S. Baldé, glasba A.
Starc v nedeljo, 26. t. m.,
ob 18.30 v Kulturnem do-
mu na Proseku.

VZPI-ANPI, Vaska sku-
pnost Voglje, Dol,
Vrhovlje, KD Kraski dom
pod pokroviteljstvom
obcin Sezana in Repenta-
bor organizirajo v nedeljo,
26. t. m. ODPRTO MEJO -
pohod po partizanskih po-
teh. Začetek pohoda ob 9.
uri izpred Zadrugnega do-
ma v Dolu. Udeleženci
pohoda so naprosni, da
imajo s sabo veljaven oseb-
ni dokument. Vabljeni!

KD F. VENTURINI vabi
na zaključno prireditve v
nedeljo, 26. t. m., ob 17. uri
v Kulturnem centru A. U.
Miro pri Domju. Gost veče-
ra bo zbor Accademia Co-
rale Reno di Canto Popola-
re iz Marzabotta. Nastopajo:
OPZ (dir. S. Zerjal), MoPZ
(dir. I. Tavcar) ter MePZ
(dir. V. Lo Nigro).

**KD RDECA ZVEZDA in
KD VIGRED** prireja 3. re-
vijo VSI SMO PRIJATELJI
v nedeljo, 26. t. m., ob 18.
uri v Kulturnem centru v
Zgoniku. Toplo vabljeni!

**DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV** v
Trstu vabi v ponedeljek,
27. t. m., ob 20.30 v Peterli-
nov dvorano na prireditve
ob otvoritvi raztave BRID-
GE - MOST med Avstralijo
in Slovenijo. Razstava
prikazuje delo slovenskih
umetnikov, ki živijo v Av-
straliji in bogato literarno
in publicistično dejavnost
tamkajšnjih rojakov.

**DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH UPOKOJENCEV** v
Trstu prireja v sredo, 29. t.
m., ob 16.30 v Gregorčičevi
dvorani v Trstu prikazo-
vanje videofilma o Kitajski
CESARSKA KITAJSKA.
Predaval bo prof. Pino Ru-
dez. Vljudno vabljeni!

ČESTITKE

Danes praznuje svoj roj-
stni dan naša draga ANA
SKERJANC iz Hrpelj. Se
mnogo zdravih let ji želijo
vsi, ki jo imajo radi.

Na Proseku praznuje
70.rojstni dan MARIJA CI-
BIC. Obilo sreče, zdravja
in zadovoljstva v krogu
svojih dragih ji želijo
Zofka, Milka in Miranda z
družino.

V Boljuncu praznujeta
danes svojih zlatih 18 let
BREDA in MOJCA.
Zdravja in sreče jima ze-
lijo vsi domaci.

IZLETI

24., 25. in 26. junija iz-
let v sončne Marke in Um-
brijo z ogledom tudi
kraškega jamskega sveta
"Le grotte di Frasassi".
Informacije v večernih
urah na št. 226314.

**PLANINSKA ODESKA
SZ SLOGA in SK DEVIN**
vabita člane in prijatelje v
nedeljo, 26. t. m. ob
srečanju mladih planincev
na Vremščico. Zbiralisce v
Bazovici pred spome-
nikom NOB ob 9. uri. Va-
bljeni!

ŠOLSKE VESTI

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - tajništvo Trst
sporoča učiteljem in vzgoji-
teljicam, da je solski skrb-
nik razpisal natečaj na pod-
lagi uradnih listin. Natečaja
se lahko udeležijo vsi, ki so
ze uspešno opravili natečaj
na podlagi izpitov in urad-
nih listin oz. usposobljeno-
stni izpit in so od solskega
leta 1992/93 poučevali vsaj
360 dni. Natečaj je na-
menjen tudi kandidatom,
ko so ze vključeni v lestni-
ce in želijo dopolniti točko-
vanje. Rok za vložitev
prošenj zapade za osnovno
solo 1. junija 1996, za
otroške vrtnice 10. junija
1996. Podrobnejše infor-
macije dobite na sedežu Sin-
dikata, Ul. Carducci 8, Trst,
vsak torek od 16. do 17.30.
tel. št. 370301.

OBVESTILA

TPPZ P. Tomazič ob-
vešča člane, da bo jutri,
24. t. m., ob 20.30 v pro-
storih Partizanskega doma
generalka za nastop, ki bo
naslednji dan v soboto, 25.
t. m., ob 20. uri v So-
vodnjah (Gabrje). V
slučaju slabega vremena
bomo nastopili v sovo-
denjski telovadnici.

**OBCNI ZBOR Sloven-
skega dobrodelnega drust-
va** bo v drugem sklicanju
jutri, 24. t. m., ob 18. uri v
društvenih prostorih v Ul.
Mazzini 46/1. nadst.

SD PRIMOREC vabi
svoje člane na 30. redni
občni zbor, ki se bo vsilil v
drugem sklicanju jutri, 24.
t. m., ob 20.30 v Ljudskem
domu v Trebčah.

**ZVEZA SLOVENSKIH
KULTURNIH DRUSTEV**
Trst - Gorica - Videm skli-
cuje KONGRES in 30.
REDNI OBCNI ZBOR v
soboto, 25. maja 1996 v
Cedadu, v dvorani
združenja Società operaia
mutuo soccorso (Ul. A. Ri-
stori) ob 14.30 v prvem in
ob 15. uri v drugem skli-
canju.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

GOSTILNA PRI OBCNI
- Dolina obvešča cenjene
goste, da imamo pripravlje-
ne tople malice od 9. ure
dalje. Po naročilu prinese-
mo tudi na dom. Tel. št.
228497. Zaprto ob pone-
deljkih.

PRI SV. JAKOB (trg
Puecher) prodajamo zelo
svetlo stanovanje v pre-
novljeni palači 120 kv. m,
potrebno popravil. Tel. od
13. do 14. ure ter od 19. do
20. ure na sledeči številki:
213564 ali 212456.

PRODAM Mini mayfair,
rdece barve, letik '87 za
3.000.000 lir. Tel. št.
228737 od 11. do 14. ure.

AVTOMOBIL Mercedes
190, garaziran, brezhiben,
ugodno prodam. Tel. št.
637530 od 8. do 13. ure, ra-
zen nedelje.

HISO z vrtno prodaja-
mo v Vizovljah. Tel. št.
369907 (urad).

AVTOMEHANICNA de-
lavnica in avtokaroserijska
Gustin, Ul. Carsia 45, tel.
št. 214522 isče resnega av-
tokleparja - delavca.

PODARIM res lepe ti-
graste mucke. Kličite na
tel. št. 225365.

VZGOJITELJICA sprej-
me v varstvo otroke. Tel. v
popoldanskih urah na št.
0481/882281.

KLASICNO kitaro nu-
jno isčem. Pismene ponud-
be pošljite na Primorski
dnevnik, Ul. 24. maja 1,
34170 Gorica, pod sifro "Ki-
tara".

**MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH
ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirivo 36 - I. pod.
Tel. 361888 - Fax 768697**

25-LETNA knjigo-
vodkinja isče delo kot
uradnica-telefonistka. Do-
bro znanje nemščine in hr-
vaščine, v zadostni meri
anglescine, večša uporabe
programov Windows,
Wordstar, takojšnja razpo-
ložljivost. Tel. št.
040/211941 ob uri obedov
- Katja.

ISCEMO gospo srednjih
let za vodenje gospodinj-
stva pri starejšem zakon-
skem paru. Delovni čas 24
ur, 7x tedensko ali od jutra
do večera. Nudimo hrano,
stanovanje in plačo dogo-
voru. Tel. št. 040/211380
po 13.30.

VESTNA gospa srednjih
let nudi pomoč ostareli
osebi 24 ur dnevno. Pisme-
ne ponudbe pošljite na Pu-
bliest Srl, Ul. Valdirivo 36,
34132 Trst, pod geslo "Po-
moc".

ISCEM rabljen avtomob-
il po dobri ceni, po mo-
nosti Golf. Tel. št. 228390.

ISCEMO hišno pomoč-
nico dvakrat tedensko po
tri ure. Tel. št. 411115 ob
večernih urah.

OPRAVLJAM raznovrst-
na vrtnarska dela. Tel. št.
228547.

OSMICO sta odprla Nini
in Walter Pertot, Nabrezina
10.

OSMICO je odprl v Sa-
lezu Jozko Skrk.

GIGI in BORIS sta odpr-
la osmico v Samatorci št.
14.

OSMICO Je odprl Zoran
v Ricmanjih.

PRISPEVKI

Ob priliki predavanja o
družinski problematiki da-
ruje KD Kraski dom - Re-
pentabor 100.000 lir za Sk-
lad Mitja Cuk.

V spomin na Nataleja
Budai daruje družina Vi-
dau 25.000 lir za cerkev sv.
Florijana in 25.000 lir za
Zadrugo Ban.

Namesto cvetja na grob
Nataleja Budai daruje Aldo
Ban 30.000 lir za Zadrugo
Ban.

V spomin na teto Albino
Pertot darujeta Igo in Maj-
da Legisa 100.000 lir za
SKD Barkovlje.

V spomin na Marijo
Pertot vd. Daneu daruje
družina Gustin 50.000 lir
za Godbeno društvo Pro-
sek in 50.000 lir za MoPZ
Vasilij Mirk.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tličje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30
od ponedeljka do petka.

Tvoja neprecenljiva do-
brota ostaja v naših srcih.
Tiho in skromno kot je
zivel se je od nas poslovil
naš ljubljeni moz, oče,
nono in pranono

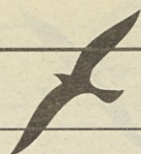
Venčeslav Starec

Od njega se bomo poslo-
vili v soboto, 25. t. m., ob
11.20 iz barkovljanske kape-
lice. Pogreb bo ob 12.15 na
kontovelskem pokopališču.

Namesto cvetja darujete
v dobrodelne namene.

Zalostno vest sporočajo
zena Marija, hči Liliana
in Drago, sin Rado in
Vera ter sestra Nanda z
**Ninotom ter ostalo
sorodstvo**

NOVICE

Potres je prizadel tudi knjižnice

V sklop različnih pobud ob 20-letnici katastrofalnega potresa v Furlaniji se uvrsta tudi razstava, ki so jo priredili v Državni knjižnici in ki bo na ogled do konca maja. Ob potresu so namreč v tej ustanovi nudili "zavetje" knjigam in dokumentom, ki so jih do tedaj hranili v Osoppu in Gemoni (Huminu). Poseg pa se ni omejil samo na hranjenje gradiva. Razstavo si je mogoče ogledati vsak delavnik med 9. in 12. uro ter med 15. in 18. uro (ob sobotah samo dopoldne). Po predhodnem dogovoru knjižnica poskrbi tudi za vodstvo. Obiskovalci si lahko ogledajo tudi video film o popotresni obnovi Osoppa.

Kolesarenje Gorica - Portorož

Med Gorico in Portorožem se bo v nedeljo, 26. t.m. odvijala 13. kolesarska vožnja v priredbi skupine "GS Pedale" iz Gorice. Udeleženci bodo vozili iz Gorice skozi Gradisce, Trzic, Trst, mimo Kopra v Portorože. Proga je dolga 100 kilometrov. Kolesarji bodo iz Gorice odpeljali ob 11. uri, izpred kavarne Garibaldi.

Jutri revija Sovodenjska poje

Trinajst let je že minilo, odkar so se v Sovodnjah odločili, da po zgledu Primorska poje, priredijo zborovsko revijo na občinski ravni. Tako bo jutri zvečer, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah spet nastop domačih pevskih zborov, v goste pa so prireditelji, KD Sovodnje, povabili mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba. Pevska dejavnost na območju sovodenjske občine je zelo razvejana, saj trenutno aktivno deluje kar pet pevskih zborov.

Predstavitev knjig D. Jelinčiča

V Katoliški knjigarni so v petek predstavili dve novi knjigi Dušana Jelinčiča, Tema na pomoli in Prazne sobe, ki sta pred kratkim izšli pri založbi Devin, oziroma pri koprski Lipi in okrog katerih je v zadnjem času kar precej casopisnih polemik. Poleg avtorja sta se predstavitve udeležila se predstavnika obeh založb. Avtorja in publikaciji pa je predstavil Janez Povše. (Na sliki - s petkove predstavitve - foto Bumbaca).

Prekinitev električnega toka

Sinoči, okrog 18. ure, je prišlo do krajšega izpada elektrike na skoraj celotnem območju mesta. Približno eno uro pa so bili brez elektrike v severnem delu. Do okvare je prišlo, so nam povedali pri mestnem podjetju, na kablu med Kapu-cinsko ulico in ulico Duca d'Aosta.

Tatovi so bili kar v hiši

V zelo kratkem času so preiskovalci odkrili tatu, ki si je na Trgovinski zbornici prilastil bencinske bone za 20 tisoč litrov. Nakaznice so izginile tik pred napovedanim rokom razdeljevanja drugega kontingenta. Tat je bil, kakor se temu reče, v hiši, saj je bone izmaknil uslužbenec Trgovinske zbornice. Preiskovalci pa so prišli na sled tudi nekaterim drugim osebam, ki so posredno vpletene v zadevo. Med temi naj bi bili tudi upravitelji cr-palk. Zasegli so tudi za približno deset tisoč litrov nakaznic, ki jih niso utegnili uporabiti.

JUTRI / MEDNARODNI POSVET

"Pozor, azbest" še zmeraj ogroža zdravje in okolje

Pobuda sindikatov in ANMIL

Ze pred leti so ugotovi-li, da je azbest med snov-mi, ki povzročajo raka. Spoznanje je žal prišlo prepozno, kasnijo pa tudi ukrepi, s katerimi bi ne-varno kancerogeno snov dokončno odstranili. Pri tem ima poseben pomen informiranje prebivalstva pa tudi predstavnikov ti-stih ustanov, ki so po zakonu dolžne skrbeti za zdravo okolje. Ni pa az-best edina nevarna snov, ki ogroža zdravje delav-cev, zaposlenih v proiz-vodnji in občanov, ki tako ali drugače prihajajo v stik s temi materiali. Na to so na včerajšnjem srečanju z novinarji opo-zorili predstavniki sin-dikalnih zvez CGIL/CI-SL/UIL, pokrajinskega združenja zavoda ANMIL (združenje delovnih inva-lidov) ter Svobodnih sin-dikatov Slovenije in sin-dikata KS 90. Skupaj so namreč priredili, pod pokroviteljstvom mestne občine Nova Gorica in Pokrajinske uprave, celodnevni študijski posvet pod geslom Pozor, azbest - pojav azbestoze v Gorici in Novi Gorici. Zasedanje bo jutri v dvorani razsta-visca ob ločnem mostu, s pričetkom ob 9. uri. V prvem delu bodo prikazali pojav in značil-nosti bolezni, zaradi vpli-va azbesta, stanje in sto-pnje invalidnosti in dru-ge "posledice", ki jih mora nositi družba. V popol-danskem delu zasedanja pa bo govor o preventivi tako na delovnih mestih, zakonski zaščiti, sanaciji okolja in postopnem od-stranjevanju nevarne sno-vi iz našega okolja, kar je menda se najbolj težave-no. Zakaj posvet sloven-

skih in italijanskih strokovnjakov? Preprosto, ker azbestna vlakna, pravzaprav delci, ne poz-najo meja in ker so ljudje v tukajšnjem prostoru, zaradi koncentracije ve-likih industrijskih objek-tov, kjer je bila razširjena uporaba azbestnih vlaken (n.pr. ladjedelnica v Trziču) ali pa zaradi pri-stnosti proizvodnih obra-tov, kakor je primer Anhovega, doslej plačali zelo visoko ceno v zdravju. Nastopati pa je treba skupaj, je poudaril predsednik združenja ANMIL Claudio Dreossi.

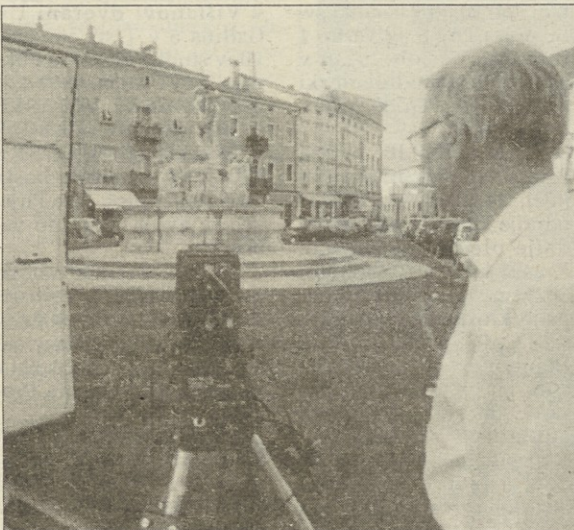
Medtem ko je primer Anhovega izbruhnil sele pred kaksnim letom, pa so do zelo dramatičnih spoznanj o delovanju az-besta prisli v Trziču ze pred leti.

Omejitev prometa ob letališču

Danes ob 8.30 bo-do za promet zaprli avtocestni odsek Go-rica- Viles, železniško progo Gorica-Redipu-glia in lokalno cesto Pec - ind. cona ter nekatere druge ceste na območju letališca. Ukrep je v zvezi z uničenjem topovskih granat in drugega ma-teriala, ki so ga odko-plai na območju leta-lišca. Dostop do kraja eksplozije bo prepovedan v krogu 500 metrov. Akcija naj bi se zaključila že dopoldne.

GORICA / LEGAMBIENTE

Je dotrajan?

Na pobudo združenja Legambiente je posebna ekipa strokovnjakov ustanove ENEA v torek s posebnimi aparaturami ugotovljala v kakšnem stanju je Pacassijev vodnjak na Travniku. Kamnito kompozicijo - korito in skulpture - so temeljito pregledali tudi s posebno napra-vo ki deluje na podlagi infrardečih zarkov. Pobudo za temeljit specialistični "pregled" mojstrovine znanega arhitekta, ki je veliko ustvarjal zlasti na Dunaju, v času Marije Terezije, je dalo združenje Legambiente, oziroma krozek "Terra". Strokovnjaki ustanove ENEA so v vsej državi pregledali 60 spomenikov, oziroma umetniških del. Na sliki - foto Bumbaca - strokovnjaki pri delu.

ZSKD / V SOBOTO V ČEDADU

Organizacija ki sloni na širokem zaledju

Razmišljanje predsednika Rudija Pavšiča "Ni nam vseeno, kakšen odnos ima matica"

V soboto bo v Čedadu kongres Zveze slovenskih kulturnih društev, najbolj množične organizacije ljubiteljske kulture v zamejstvu.

Rudija Pavšiča, pred-sednika ZSKD za Gorisko, smo zaprosili za oceno dela Zveze in včlanjenih društev.

"Čas petdesetletnic. Tako bi lahko predstavili letošnjo sezono pri goriski Zvezi slovenskih kultur-nih društev. Jesenskemu praznovanju ob 50-letnici dezeln organiziranosti so sledila številna slavlja in proslave v naših kulturnih društvih. Že dejstvo, da je kar šest kulturnih društev obeležilo petdesetletnico, dokazuje vlogo, ki jo te sredine odigravajo v naši zamejski stvarnosti.

Poleg petdesetletnic velja opozoriti na izdaja-teljsko vlogo, ki oz-nacuje utrip naših društev v zadnjem obdobju. Med bralce je prišlo lepo ste-vilo knjig in brosur, ki so bile zvečine vezane na poča-stitev okroglih obletnic; ob vsem tem je izšlo še nekaj publikacij drugačne vsebi-ne.

Zveza slovenskih kul-turnih društev je tudi na Goriskem ohranila značil-nosti, ki so ji prirojene in jo zaznamujejo in ji dajejo vsebine, zaradi katerih vz-trajamo pri svojem delu v prepričanju, da smo na pravi poti. Naše kulturno gibanje, ki je končno dobi-lo primerno priznanje tudi s strani dezeln vlade, je znalo poiskati primeren odgovor na vprašanja in izzive. In resnici na ljubo, veliko teh je bilo dokaj zahtevnih in nas nemalo krat postavljali v težave. Na Goriskem, v okviru

Slovenske kulturno-go-spodarske zveze, že nekaj let skupaj načrtujemo in sooblikujemo strategijo našega dela v prepričanju, da bomo na tak način zna-li prehoditi daljšo in za nas prijaznejšo pot. V tem razmišljanju smo tudi za-risali nase vsakdanje delo in ga vskladili s potrebami in načrti dezeln organizi-ranosti naše Zveze.

Ena od pomembnejših postavk tega skupnega de-la je vsekakor zadevala utrditev sodelovanja z našim širšim zalednjem, z bazo, kot jo večkrat ime-nujemo. In prav to je bilo eno naših prioritetenih vo-dil, saj smo prav v zadnjem času izpeljali več pobud, pri katerih so se prepletale vezi med samo Zvezo in včlanjenimi društv.

Ugotovili smo, da nas je takšen način dela obogatil in nas tudi boljše povezal. Na tej poti želimo na-daljevat in v tem smislu smo se dogovorili za na-daljšno pokrajinsko organi-ziranost naše Zveze, ki ze-li se v večji meri biti izraz clanic, ki jo sestavljajo.

Pri tem razmišljanju pa ne gre pozabiti, da smo kot množična organizira-na stvarnost izraz širšega gibanja, ki mu ni vseeno, kaj se dogaja znotraj manjšinske stvarnosti, kot tudi ne okoli nje. Zato pazljivo sledimo in se vključujemo v raz-mišljanja, ki se ta čas ust-varjajo okoli vloge mesta Gorice prav v času, ko se blizamo njegovi 1000-let-nici. Ni nam vseeno, kako se bo prikazala slovenska prisotnost, včeraj in da-ne. Ni nam vseeno, kako se bodo postavljali temelji boljsega in uspešnejsega

dialoga ob meji tudi ob spremenjenih političnih scenarijih v Italiji. Ni nam nazadnje vseeno, kako bo matična domovina raz-misljala o zamejstvu, o njegovem kulturnem bo-gastvu in koliko bo pri-pravljena sodelovati in nam stati ob strani, da se bomo ohranili in si za-go-tovili dostojno drzo.

In se za marsikaj druge-ga nam ni vseeno, ker smo prepričani, da v novona-stajajoči družbeni stvarno-sti je potrebno vse bolj upoštevati in prisluhniti klicem in pogledom, ki prihajajo iz tistih sredin, ki neposredno pred-stavljajo ljudsko organi-ziranost. In v teh sredinah najdemo tudi Zvezo slo-venskih kulturnih društev s svojo bogato prepričljivo petdesetletno zgodovino".

RAZSTAVE

V KULTURNEM DO-MU v Gorici je postavlje-na razstava goriske slikarke Laure Grusovin. Na ogled je do 25. maja ob delavnikih med 9. in 13. uro in med prireditva-mi v domu.

V ČAKALNICI ŽE-LEZNIŠKE POSTAJE v Gorici je do 25. maja po-stavljena razstava foto-grafij Valterja Nanuta, člana fotokluba Skupina 75, z naslovom Pokrajina in detajli.

OBVESTILA

DRUSTVO SLOVEN-SKIH UPOKOJENCEV NA GORISKEM sklicuje 6. redni občni zbor, v so-boto, 8. junija ob 16., ozi-roma ob 16.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

KONCERTI

Jutri, 24. t.m. ob 20.30, predzadnji koncert iz cik-lusa večernih koncertov društva Lipizer. V dvora-ni L. Fogar bo nastopil kvartet Hummel. Spored obsega tri Mozartove simfonije. Vstopnice bo-do v prodaji uro pred pričetkom koncerta.

IZLETI

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamlje in KD Kre-menjak prirejata 9. junija enodnevni avtobusni iz-let v Čedad, Speter Slove-nov in Fojdo (Faedis).

KD KRAS DOL-POLJANE organizira v nedeljo 16. junija izlet v Režijo. Odhod ob 7. uri s Palkisca, povratek pred-viden ob 21. uri. Informa-cije in vpisovanje do 31. maja.

KD RUPA/PEC bo za svoje clane in prijatelje priredilo tridnevni izlet v Lombardijo in Piemont z ogledom jezer Como, Maggiore in Orta. Izlet bo od 30. avgusta do 1. sep-tembra. Podrobnejša pojasnila daje Tanja Ko-vic tel. 882285.

KINO

GORICA CORSO Danes zaprto. Jutri 18.00-20.00-22.00 »Piume di struzzo«. R. Williams.

KULTURNI DOM (Go-rica kinema) 20.45 »Lea-ving Las-Vegas«. M. Fig-gins.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI AL MORO Carducci-je-va ulica 40, tel. 530268. DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU AL REDENTORE Ul. IX Giugno 36, tel. 410340.

POGREBI

Danes, ob 9.30, Milena Milost, iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopa-lišče; ob 11. uri, France-sca Parietti vd. Imbinbo, iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 13.15, Marcellina Colja vd. Princic iz splosne bolnišnice v Steverjan.

KRZNARSTVO

PELLICCERIA ELSA

GORICA - Ul. Garibaldi 3 - Tel. 0481/32363

POPOLNA RAZPRODAJA

VSEH KRZNENIH IZDELKOV

ZARADI ZAMENJAVE UPRAVITELJEV

REALNA ZNIŽANJA OD 20% DO 80%

Obv. občini 24/4/96

FARCO
s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA
BIOPRIMA®
COSMETICS ITALY

FARCO
s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA
BIOPRIMA®
COSMETICS ITALY

PODJETNIŠTVO / PO IZVOLITVI NA SKUPŠČINI DELEGATOV ZA ZAPRTIMI VRATI

Giorgio Fossa od včeraj novi predsednik Confindustrie

Še ne 42-letni podjetnik je doslej najmlajši mož na vrhu organizacije

RIM - Giorgio Fossa (na posnetku AP) je od včeraj novi predsednik organizacije italijanskih industrijcev Confindustria. Skupščina delegatov združenja ga je uradno izvolila včeraj za zaprtimi vrati, čeprav ga je odbor Confindustrie med tremi kandidati izbral že 7. marca. 42-letni podjetnik je 29. in doslej najmlajši predsednik podjetniškega združenja, za krmilom katerega je po stiletnem mandatu zamenjal Luigija Abeteja.

Skupščina delegatov Confindustrie, ki se bo danes nadaljevala s tradicionalnim javnim zasedanjem ob udeležbi najvišjih predstavnikov političnih in gospodarskih oblasti, je včeraj trajala kar tri ure. Navzocoj je bilo 800 delegatov v zastopstvu 2.190 članskih glasov. Fossa je prejel 2.070 preferenc, kar je 94,5 odstotka vseh oddanih glasov; belih glasovnic je bilo 106, 14 delegatov pa je glasovalo proti njegovi izvolitvi.

Skupščina je odobrila tudi lanski poslovni obračun organizacije, ki ga je orisal Luigi Abete. Ta se je od Confindustrie poslovil s 30-minutnim pogovorom, v katerem je opisal predvsem zadnje leto delovanja organizacije in podčrtal mocan razvoj, ki so ga doživele dejavnosti usposabljanja in internacionalizacije združenja podjetnikov. Na koncu so ga delegati pozdravili z dolgim aplavzom.

Novoizvoljeni predsednik Giorgio Fossa je v svojem nastopu strnjeno navedel glavne točke svojega programa dela v naslednjih starih letih. Skupščina je ugodno sprejela tudi ekipo, ki si jo je izbral novi predsednik; sestavljajo jo trije podpredsedniki (Pietro Martotto, Luigi Orlando in Carlo Callieri), sest zadolženih svetovalcev (Gui-

dalberto Guidi, Antonio D'Amato, Rosario Alessandrello, Andrea Mondello, Umberto Rosa in Luigi Siciliani) in predsednikov delegat za evropska vprašanja (Riccardo Perissich).

S Fosso se je v 86 letih zgodovine Confindustrie na njenem krmilu zamenjalo 29 predsednikov. Pred njim je bil s 45 leti ob imenovanju najmlajši Abete, zdaj pa je ta primat pripadel novemu predsedniku, ki bo dopolnil 42 let sele septembra.

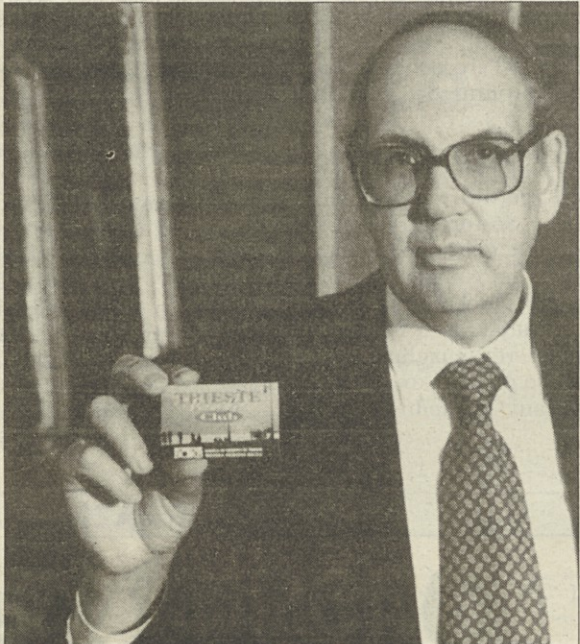
Skromni obeti za banke

RIM - Tendencno padajoče obrestne mere (uradna naj bi se konec leta znižala na 8%, prihodnje leto pa na 7,5%) in skromne perspektive rasti bančnega sektorja v pogojih zastoja gospodarske rasti, razmeroma stabilnih valutnih tečajev in padajoče inflacije: to je podoba, ki izhaja iz ABI Financial Outlooka, poročila o predvidevanjih za dveletje 1996-97, ki ga je včeraj predstavilo združenje italijanskih bank. Zanje se letosnje leto ne obeta ravno cvetoče, saj bo donosnot precej omejena. Hranilne vloge bodo rasle počasni (+3,3%), posojila bistveno hitreje (+6,1%), medtem ko bodo višee terjatve končno le upočasnile ritem narasčanja (+10,6%, potem ko so lani dosegle 22-odstotni vzpon).

PROMOCIJA / VČERAJ NA TRGOVINSKI ZBORNICI

TKB predstavila novo kartico Vis a Vis Club

Namenjena je vsem klientom banke in pomeni kakovosten prispevek za rast vsega mesta

Direktor TKB Adrijan Semen z novo kartico (Foto KROMA)

kot je počrtal generalni direktor TKB Adrijan Semen, ki sta ga na predstavitvi spremljala sodirektor Mario Gnesi, odgovorni za zunanje stike Karlo Devetak in drugi predstavniki banke.

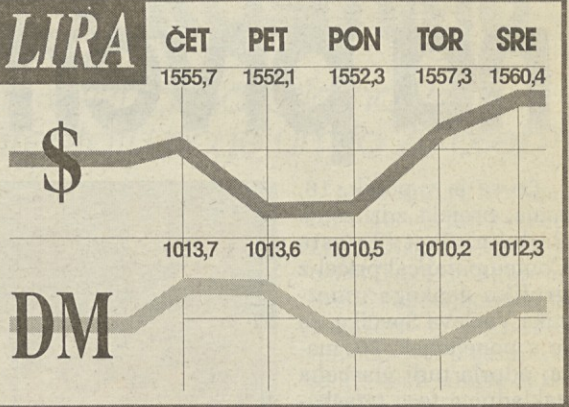
Po dosedanjih izkustvah so v Trzaski kreditni banki ugotovili, da je

imela pobuda ugodne učinke za vse mesto in jih bo seveda imela tudi v prihodnje. Omogočiti stik med kvalificiranim povpraševanjem in kakovostno ponudbo blaga in storitev pa je nedvomno ena najboljših oblik promocije.

Kar zadeva pristope tr-

govskih obratov k tej pobudi, so predstavniki TKB povedali, da že sama njena narava zahteva, da se število pristopov pri vsaki izvedbi omeji, vendar je v zameno zagotovljena široka izbira blaga, ki lahko zadosti vse potrebe kupcev. »Napotiti kliente Trzaskke kreditne banke v trgovske obrate in k storitvam na visoki kakovostni ravni - in to raven bo moral Trst nuditi v vse večji meri - je priložnost za promocijo vsega mesta, je podčrtal Semen, ki je izrazil prepričanje, da bo iniciativa, kot v preteklih letih, tudi v prihodnje prispevala k razvoju krajevnega gospodarstva.

Direktor Semen se je na koncu zahvalil Trgovinski zbornici in njeneemu predsedniku za izkazano razumevanje in za podporo pobudi TKB. Posebno zahvalo pa je namenil družbi Italimpa in trgovskim obratom, ki so ali se bodo pristopili k pobudi v prepričanju, da je skrb za lastno rast neločljivo povezana z razvojem vsega mesta.

NOVICE

Trgi ne cenijo podatkov o inflaciji

MILAN - Kljub okrepljeni marki in močnemu dolarju je lira tudi včeraj ohranila razmeroma stabilen tečaj, čeprav trgi niso zadovoljni s podatki o gibanju inflacije v devetih vzorčnih mestih. Zadnji je prišel iz Genove, kjer so se življenjski stroški glede na april povečali za 0,4%, v primerjavi s lanskim majem pa za 3,6%. Z nazadovanjem indeksov se je končal tudi borzni sestanek v Milanu (Mibtel -0,47%), kjer je bilo poslov za skupno vrednost 607 milijard lir.

Marca dvig državnih izdatkov

RIM - Po podatkih Banke Italije so cisti izdatki v državnem sektorju marca znašali 18.500 milijard lir, potem ko so se februarja ustavili pri znesku 13.350 milijard. Zadolžitve države je februarja pressegla dva milijona in sto tisoč milijard lir in je znašala 2.105.071 milijard (januarja 2.091.650 milijard). Podatki Banke Italije kažejo, da so dosegli cisti državni izdatki v prvem trimesečju letos vrednost 44.205 milijard lir, v enakem obdobju lani pa so znašali 37.271 milijard (+18,6%).

ICE: Makedonija je »srečni otok«

RIM - Po predstavitvah možnosti gospodarskega sodelovanja z BiH in z ZRJ, ki sta bili v Trevisu in Trstu, je ICE včeraj v Rimu organiziral se predstavitev Makedonije. »To je srečni otok in zelo pomemben partner za italijanske gospodarske odnose z balkanskim območjem,« je dejal upravitelj zavoda ICE Fabrizio Onida, ki je podčrtal politično stabilnost Makedonije in ugodno gibanje njenega gospodarstva.

Obvestilo SDGZ za trgovce in gostince

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje obvesča trgovce v trzaski občini, da bodo lahko imeli v nedeljo obrate izjemoma odprte po navadnem urniku. Binkosti je prva od treh nedelj, ki jih je izbrala Občina za prostovoljno izredno odprtje trgovin. Ostali dve sta 13. oktobra (za Barkolano) in 3. novembra (sv. Just). Ne gre za obvezo, pač pa za možnost odprtja. Prav bi bilo, da bi bilo v nedeljo odprtih čimveč obratov, se posebno tam, kjer je večji dotok turistov in drugih obiskovalcev našega mesta in kjer prodajajo zanje zanimivo blago. Gostinska sekcija SDGZ obvesča svoje člane, da bo v ponedeljek, 27. maja v hotelu Savoia Excelsior predstavitev vin slovitega območja Chianti Classico. Trzaska sekcija Arcigola Slow Food prireja ob 16. uri predavanje o chiantiju z degustacijo za omejeno število poslušalcev, ob 17. uri pa bo sledila prosta degustacija vin z 19 posestev tega vinorodnega okoliša, na kateri bodo prisotni sami proizvajalci. Predstavitve bo zaključila večerja z značilnim trzaskim in toskanskim jedilnikom. Za predavanje in večerjo se je treba prijaviti (na tel. 040/7794730), medtem ko je degustacija ob 17. uri prosta. Ostale informacije nudi organizacijsko tajništvo SDGZ (tel. 362949).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRZASKA KREDITNA BANKA	22. MAJ 1996		
	valuta	v LIRAH	
		nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1539,00	1579,00
	nemška marka	1000,00	1026,00
	francoski frank	294,00	303,00
	holandski gulden	890,00	917,00
	belgijski frank	48,20	50,10
	funt sterling	2321,00	2392,00
	irski sterling	2393,00	2466,00
	danska krona	258,00	266,00
	grška dragma	6,20	6,60
	kanadski dolar	1120,00	1154,00
	japonski jen	14,30	14,90
	švicarski frank	1209,00	1246,00
	avstrijski šiling	141,40	145,70
	norveška krona	232,00	239,00
	švedska krona	226,00	233,00
	portugalski escudo	9,70	10,01
	španska pezeta	11,90	12,50
	avstralski dolar	1219,00	1256,00
	madžarski florint	11,00	14,00
	slovenski tolar	11,20	11,70
	hrvaška kuna	265,00	290,00

KMEČKA BANKA - GORICA			
22. MAJ 1996		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1543,00	1573,00
	nemška marka	1003,00	1021,00
	francoski frank	293,00	303,00
	holandski gulden	888,00	913,00
	belgijski frank	48,29	50,09
	funt sterling	2314,00	2394,00
	irski sterling	2388,00	2483,00
	danska krona	257,00	267,00
	grška dragma	6,20	6,80
	kanadski dolar	1116,00	1151,00
	švicarski frank	1214,00	1239,00
	avstrijski šiling	141,14	145,64
	slovenski tolar	11,20	11,50

MILANSKI DEVIZNI TRG			
22. MAJ 1996		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
	ameriški dolar	—	1560,390
	ECU	—	1909,610
	nemška marka	—	1012,260
	francoski frank	—	298,950
	funt sterling	—	2357,280
	holandski gulden	—	905,100
	belgijski frank	—	49,247
	španska pezeta	—	12,160
	danska krona	—	262,180
	irski funt	—	2431,710
	grška dragma	—	6,401
	portugalski escudo	—	9,866
	kanadski dolar	—	1136,560
	japonski jen	—	14,576
	švicarski frank	—	1230,110
	avstrijski šiling	—	143,850
	norveška krona	—	236,190
	švedska krona	—	229,350
	finska marka	—	328,710
	avstralski dolar	—	1238,170

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG			
12. APRIL 1995		v DEM	
valuta		nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1.5007	1.5047
	funt sterling	2.2676	2.2746
	irski funt	2.3436	2.3506
	kanadski dolar	1.1055	1.1095
	nizozemski gulden	89.387	89.497
	švicarski frank	23.120	123.220
	belgijski frank	4.8587	4.8687
	francoski frank	29.375	29.435
	danska krona	25.850	25.910
	norveška krona	23.078	23.138
	švedska krona	22.345	22.405
	italijanska lira	0.9534	0.9574
	avstrijski šiling	14.200	14.220
	španska peseta	1.1912	1.1952
	portugalski escudo	0.9700	0.9760
	japonski jen	1.3805	1.3820
	finska marka	31.940	32.020

FESTIVAL TRIESTE PRIMA / CAMERISTI TRIESTINI

»Glasba morja« na prvem koncertu

Ce se je v petek, 18. maja, projekt združenja Sodobni Trst (Trieste Contemporanea) pričel z grafiko češkega umetnika Vaclava Sevcika, se je v ponedeljek, 20. maja, odprla tudi glasbena zakladnica tega trzškega festivala: V Goethe Institutu je pod vodstvom Fabia Nossala nastopal godalni orkester I Cameristi Triestini (foto KROMA).

Festival sodobne glasbe Trieste Prima, ki sestavlja glasbeni del projekta Dialogi z umetnostjo srednjevzhodne Evrope, se je že lani obogatil s siršo programsko zasnovno. Ze lani smo pač prisostvovali tudi koncertom, ki so presegali mejo resne sodobne glasbe - naj omenimo klarinetista Feidmana in bolgarski zenski pevski zbor Voix Bulgares. Prav tako se je letos prvi koncert ciklusa Trieste Prima pričel s sporedom, ki presega mejo sodobnega izraza: Cameristi Triestini so se predstavili s programom, ki je obsegal skladbe italijanskih baročnih skladateljev. Umetniki kakršni so Tartini, Vivaldi, Marcello in Pergolesi so pa delovali v obmorskih mestih, in spored se je tako idejno navezal na letošnjo tematiko festivala: Obmorske kulture Sredozemlja.

Orkester Cameristi Triestini moramo pohvaliti, saj stalno raste: pričel je v domačem ambientu in sprva igral za "domače potrebe", kmalu pa je svojo dejavnost razširil, da se lahko sedaj ponasa tudi s številnimi nastopi v inozemstvu. V njem igra veliko priznanih glasbenikov, ki izhajajo iz vrst orkestra gledališča Verdi. Med temi je Elia Vigolo. Sicer je v tej godalni skupini koncertni mojster, v zna-

nem Tartinijevem koncertu v d-molu pa se nam je predstavil tudi kot solist: obremenjujoče Tartinijeve trilcke, lestvice in dvojne strune, ki odlikujejo pisavo piranskega mojstra, je izpeljal s profesionalno suverenostjo.

Pravzaprav je orkester nastopal kot celota le v začetni Tartinijevi Sonati in G-duru in v sledečem Vivaldijevem Koncertu v d-molu, kjer se je izkazal po ubranosti prijema. Ostala dela na sporedu so bila solistična: po violinistu Elii Vigolu je v Koncertu v D-duru za kitaro in godala nastopil priznani kitarist Pierluigi Corona. Ce smo že govorili o Sredozemlju, je Coronova izvedba bila gotovo tista, ki je razkazala največ "sredozemskega" temperamenta - Pierluigi Corona je pravzaprav arhetipična figura kitarista z ognjenim "span-skim" sarmom. V zaključnem stavku je s svojo ritmično silovitostjo krepko potegnil za seboj cel orkester z dirigentom vred.

V drugem delu koncerta se nam

je v Marcellovem Koncertu v c-molu za oboo in orkester predstavil oboist Maurizio Taticek in pricaral značilno zvočnost beneske baročne skladateljske sole.

Večer se je zaključil z dvema arijama iz Pergolesijeve uspešnice La serva padrona, kjer je v solistični vlogi nastopala sopranistka Gisella Sanvitale. Ni naključje, da je hudomušni nasmeh razposajene Pergolesijeve Serpine zazvenel kot ključna točka koncerta: v takratnem obdobju je Pergolesijevo delo pomenilo prelomnico v razvoju operistike, saj je s svojo vsebinsko demitizacijo odprlo vrata novim sugestijam; podobno se je na francoskih tleh zgodilo v našem stoletju z glasbo Sestorice (Les six). Bomo doživeli "glasbeno prelomnico" tudi na letošnjem festivalu Trieste Prima? V soboto, 25. maja, bo prvi odgovarjal na to vprašanje pianist Humberto Quagliata. Njegov koncert bo ravno tako ob 20.30 v veliki dvorani Goethe Instituta.

C.R.

FESTIVAL SODOBNE DRAMATIKE

Glavno besedo ima besedilo!

Ob zaključku zanimive pobude

Včeraj je bil zaključni dan skoraj mesec dni trajajočega festivala sodobne dramatike, ki ga je v Trstu priredilo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine in katerega namen je bil predstaviti občinstvu široko paleto sodobnega snovanja na italijanskih odrih, s posebno pozornostjo do novih avtorjev, ki se, kot je večkrat poudaril ravnatelj gledališča Antonio Calenda, spet vračajo k besedi, h tekstu, medtem ko formalno eksperimentiranje vzbuja dandanes manj zanimanja.

No, besedi je festival posvetil res veliko pozornosti, saj se je zvrstilo kar deset ali pa morda še več monologov, ki so bili bolj ali manj scensko obdelani. Zanimivo je, da so bili večinoma zenski, kot denimo Sotto spirito (naslov se nanaša na zelenjavo, ki jo čez zimo vložimo v steklene posode), ki je bil na sporedu v Avditoriju Revoltella prav zadnja dva dni prireditve. V delu Nicole Tavaglija Beatrice Visibelli z veliko poztvovalnostjo pooseblja obup nesrečne preproste ženske, ki od življenja nima veliko, poleg tega ji Bog sedemkrat prekine sanje o materinstvu, ob sedmem splavu se ženska svojemu mučenstvu upre in se zateče v norost.

Vsekakor so bili predstavljeni monologi med najboljšimi stvaritvami te posebne zvrsti, naj omenimo le bogati izvirni jezik v Stabat Mater Antonia Tarrantina z odlično Piero Degli Esposito, duhoviti, a obenem občuteni monolog Lelle Costa Stanca di guerra (Trudna vojne), globoko prizadeto Pripoved o Vajontu Marca Paolinija. Med solo nastope lahko uvrščamo še kabaretni Rabelais zvezdniskega Paola Rossija, pa čeprav ga je na odru spremljal kitarist.

Sicer je festival posvetil pozornost mladim avtorjem; deželno Stalno gledališče je namreč uprizorilo noviteti La notte della vigilia (Noč na vigilijo) Luce Archibugija, s ponovitvami, ki so si v gledališču v Ulici Fabbri sledile od začetka do konca prireditve, v Rossettijevi dvorani pa je bila na sporedu zanimiva drama Il maresciallo Butterfly, v kateri Roberto Cavosi prikazuje več plati sodobne stvarnosti, ki lahko življenje spremenijo v pekel brez izhoda. V delu

nastopa tudi mlada slovenska igralka Lucka Počakaj, v prepričljivi vlogi mlade Armenke, ki v Italiji išče zlasti sebično rešitev svojih materialnih težav, a se na koncu vendarle odloči za vrnitev v domovino.

Gledaliski dogodek, ki je naredil najgloblji vtis na občinstvo je vsekakor uprizoritev Pasolinijevega dela iz mladih let in v furlanskem jeziku I Turcs tal Friul, prav tako v produkciji deželnega Stalnega gledališča. Spomin na turske vpade v Furlanijo je režiser Elio De Capitani prikazal v prizorih, ki se tako custveno kot vizualno vrisejo v gledalčevo dožemanje.

Komedijo sta s sočno barvitostjo predstavili dve gledalisci iz Neaplja, seveda z deloma neapeljskih avtorjev: zgodovinsko obarvano Ferdinando Annibaleja Ruccella in sodobno farso z grenkim pridihom E fuori nevica Vincenza Sallemmeja. Prijetno presenečenje festivala je bila učinkovito postavljena Maria Stuarda Dacie Maraini z Italijansko dramo z Reke.

Festival je torej predstavil tukajšnjemu občinstvu, ki se je, zlasti proti koncu, še kar mnogostevilno odzval pobudi, saj so bile vstopnice na razpolago po dostopni ceni, marsikatero predstavo pa so si lahko abonenti ogledali tudi brezplačno, najzanimivejše razpoložljive predstave, ki so bile v zadnjih sezonah postavljene na itajjanskih odrih. Poleg tega prireditelji niso pozabili na domače avtorje in igralce, če drugega ne z odrsko obdelanim branjem njihovih del. Priznanemu piscu Claudiu Magrisu sta bili posvečeni dve pobudi, a tudi na mlade, še neujeljavljene avtorje niso pozabili; med najzanimivejšimi predstavljenimi deli bi omenili dramo Un pezzo di strada insieme (Skupaj prehodi del poti), v katerem Rodolfo Fellini s pridihom optimizma razmislija o starosti in o smrti. Med postavitvami tukajšnjih skupin pa bi omenili monolog Merima, ki ga je igralka Barbara Della Polla povzela po romanu Merime Trbojevic.

Festival sta dopolnjevala še dva psveta, in sicer o regionalnih jezikih v gledaliških delih in o politiki režiserja. (bov)

SPOMINI NA 1. SVETOVNO VOJNO

Pričevanja goriških beguncev

Prinčičevo knjigo bodo predstavili jutri v Kulturnem domu

Jutri opoldne bodo v goriškem Kulturnem domu tisku predstavili knjigo Vilija Prinčiča Pregnani - prva svetovna vojna, pričevanja goriških beguncev. Knjigo, ki obsega nad 300 strani in vsebuje 150 ilustracij, je izdala založba Devin.

Kot že naslov pove, publikacija prinaša pričevanja Goricanov, ki so prvo svetovno vojno preživeli v begunstvu. Avtor je dolga leta zbiral pričevanja, vseh pa je 66. Pravzaprav gre za spomine otrok, Prinčičevi današnji pričevalci so bili namreč med prvo svetovno vojno še otroci. Osnovne teme zapisanih pričevanj so beg iz domačega kraja, iskanje zatočišča, preživljanje vojne v neprijaznem okolju, taborišča, bolezni, boj za obstanek in vračanje v porušene vasi. Glavni namen publikacije pa je, da trajno zabeleži tragico preteklost naših ljudi.

Kulturno-prosvetna sezona se pocasi nagiba h kraju, Trzaski oktet pa je prav v tem času se posebej aktiven. Zdaj, ko so se s koncertom v goriškem Kulturnem domu prejšnji petek zaključila praznovanja oktetove 25-letnice, pa se kar vrstijo njegovi nastopi in se bodo še v naslednjih dneh tja v junij in čez.

Tako je bil Trzaski oktet v nedeljo, 12. t.m., gost Krajevne skupnosti Trnovo nad Novo Gorico. V okviru krajevnega praznika, povezanega s spomini na zgodovinske minule case, je Trzaski oktet nastopil v družbi se dveh visoko kvalitetnih komornih vokalnih skupin, in sicer Kvarteta Big-Ben in pa Kvarteta DO. Prvega sestavljajo prvi tenor Vladimir Cadež, drugi tenor Gianni Rijavec, bariton Radovan Kokosar in bas Matej Voje, drugega pa člani zdaj že razpusčenega Slovenskega okteta: prvi tenor Danilo Cadež, drugi tenor Peter Ambroz, bariton Tomaž Tozon in bas Peter Care.

Pod skupnim naslovom »Prav lepa je trnovska fara« je v natprani dvorani krajevnega Zadrúznega doma Kvartet DO zapel Ipavčevo Imel sem ljubi dve, Gerbičovo Pastirček, ljudsko Polje, dve belokranjski v Tomcevi priredbi, skotsko ljudsko My boni in rusko Tari

Bari v priredbi S. Zarova.

Kvartet Big-Ben je zapel Ipavčevo Slovenec sem, Ko lani sem tod mimo sel v Tozonovi priredbi, Maroltovo Furmanska, O look away v Cadeževi priredbi, ter Whitmess in Down by the River side v priredbi Stekleta.

Trzaski oktet je predstavil izbor iz svojega novejšega repertoarja: Ipavčevo Planinska roza, Prelovčevo Oj Doberdob, Bučarjevo Sam, Prelovčevo Bela breza, Zarova Adnazvučno gremit kalakolčik in crnsko duhovno Nobody Knows the trouble i've seen v priredbi Danila Cadeza.

Celoten koncert je izzvenel v ocarljivem vzdusju lepega petja in to vzdusje se je potem nadaljevalo tudi v sproščenosti, ki so pevci vseh treh vokalnih skupin skupaj zapeli se simbolično Prav lepa je trnovska fara in pa Vrabčevo Zdravljico. Dez je preprecil, da bi zapeli se pri spomeniku - kostnici padlih borcev IX. korpusa nad vasio.

In naprej? Drevi bo Trzaski oktet nastopil na dobrodelnem koncertu v škedenjskem kulturnem društvu »Ivan Grbec«. V organizaciji društva je koncert namenjen združenju »Starsi skupaj - genitori insieme«, ki skrbi za potrebe prizadetih otrok. Ob tej priložnosti

bo tudi prodajna razstava ročnih izdelkov prizadetih otrok, cisti izkupicek pa bo sel za nakup posebnega prevoznega sredstva.

V ponedeljek, 27. t.m., pa bo Trzaski oktet nastopil v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti na otvoritvi razstave slovenskih likovnih in literarnih ustvarjalcev - izseljencev v Avstraliji, kjer bosta prisotna tudi rojaka iz Avstralije, ugledna kulturna delavca Ivan in Mihaela Leber, ki sta bila prisotna tudi v Kulturnem domu na proslavi Oktetove 25-letnice in sta se udeležila tudi koncertnega popoldneva na Trnovem.

Prvega in drugega junija pa bo Trzaski oktet spet na gostovanju v blizini Bergama, in sicer v zdraviliško-turističnem kraju Gaverina Terme v slikoviti dolini Valcavalina, kjer bo imel celovečerni koncert v kongresni dvorani zdravilišča (z znano mineralno vodo), naslednjega dne pa bo v kraju Trate sooblikoval maso in nastopil ob odprtju krajevnega kulturnega doma. V tem kraju je namreč doma oktetov veliki prijatelj in organizator njegovih tamkajšnjih nastopov Lodovico Patelli, ki je na proslavi 25-letnice v Kulturnem domu bil za svoje zasluge imenovan za častnega člana Trzškega okteta.

j.k.

Oktetovi številni nastopi

TANZANIJA / NA VIKTORIJINEM JEZERU

Več kot 400 žrtev pri brodolomu trajekta

Med žrtvami tudi italijanska redovnica

DAR ES SALAAM - Reševalci so do včeraj našli in rešili 120 potnikov trajekta Mv Bukoba, ki se je potopil dan prej na Viktorijnem jezeru. Na kopno so potegnili dvajset trupel, med več kot 400 pogrešanimi pa je tudi italijanska državljanka, nuna Bertilla Masolo, stara 57 let, po rodu iz Vicenze, ki so jo v torek zjutraj prijatelji pospremili na trajekt smrti.

Trajekt je odplul ob 5. zjutraj iz tanzanijskega mesta Bukobe na zahodni obali Viktorijinega jezera, ki je s svojimi 70 tisoč kilometri največje afriško jezero. Nesreča se je pripetila kakih 30 kilometrov od mesta Mwanze na jugu jezera, v neposredni bližini otoka Karumo. Po doslej zbranih podatkih naj bi ladja tresčila v cer, se prevrnila in v nekaj minutah potonila.

Trajekt je bil prepoln potnikov. Njihovo točno število pa ni še znano. Po izjavah ministrstva za prevoze, ki je bilo lastnik trajekta, naj bi bilo na ladji 433 ljudi, to je toliko,

kolikor jih je bilo maksimalno predvideno iz varnostnih razlogov. Tanzanijski radio pa je poročal, da se je na trajekt vkrcalo najmanj 600 ljudi. Ladja naj bi bila prepolna, to naj bi tudi pospešilo potek brodoloma.

Na kraj nesreče sta v nekaj minutah priplula ugandska trajekta Butiama in Clarius in trajekt Vittoria, ki zagotavlja redne plovne zveze med tanzanijsko, ugandsko in kemijsko obalo Viktorijinega jezera. Posadka trajektov je odločilno pripomogla k rešitvi več kot sto brodolomcev.

Včeraj si je prizorišče te najhujše mornariške nesreče na Viktorijnem jezeru (in sploh ene največjih v svetovnem merilu v zadnjih tridesetih letih) ogledal tudi tanzanijski predsednik Benjamin Mpkapa, ki je dejal, da predstavlja brodolom veliko tragedijo za vso Tanzanijo. V znak zalovanja je oklical tridnevno stavko.

Potniški in blagovni promet na

Viktorijnem jezeru se je povečal v zadnjih mesecih kot posledica izboljšave političnih odnosov med Ugando, Kenijo in Tanzanijo (novembra lani so se predsedniki treh držav srečali na vrhu v Dar es Salaamu in se tam dogovorili o sodelovanju med državami).

Na Viktorijnem jezeru so v preteklih mesecih zabeležili nekaj hudih pomorskih nesreč. 25. aprila je v brodolomu trajekta v bližini otoka Bumba pred ugandsko obalo umrlo 81 ljudi. Le teden prej sta - vedno v bližini istega otoka - trčila trajekt in ribiška ladja. V nesreči je umrlo 36 ljudi. 6. marca 1994 pa se je v bližini otoka Sokry pred kenijsko obalo potopil trajekt. Pri brodolomu je umrlo 46 ljudi.

Italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro je včeraj poslal tanzanijskemu predsedniku Benjaminu Mkapi brzojavko, v kateri mu je izrazil sožalje ob tragediji, ki je doletela Tanzanijo.

INDIJA / V RADŽASTANU EKSPLODIRAL AVTOBUS

Z atentati preprečiti volitve v Kašmirju

Število mrtvih v tržnici naraslo na 28, včerajšnjem atentatu pa je umrlo 20 oseb

NEW DELHI - V atentatu na veliko tržnico Lajpat Nagar je umrlo 28 oseb. Tako so sporočili predstavniki bolnisnice, v katere so prepeljali ranjence, ter pojasnili, da je 12 oseb umrlo takoj, medtem ko je ostalih 16 umrlo v bolnišnici. Kot je povedala policija, so atentatorji nastavili skupno 10 kilogramov eksploziva, atentat pa je bil izveden, ko je bilo v večnadstropnem poslopju največ kupcev (foto AP).

Odgovornost za atentat sta prevzeli dve skupini secesionistov (borita se za odcep Kasmirja od Indije), vendar pa indijske oblasti krivijo neposredno Pakistan. Včeraj pa je v atentatu na avtobus v Radžastanu umrlo 20 oseb (vesti o številu mrtvih niso enotne). Cilj atentatorjev je preprečitev skorajšnjih volitev v indijskem delu Kasmirja, ki so prve v sedmih letih.

MOZAMBIK / KLJUB BONIFIKACIJI

Mine še naprej kosijo življenja med domačini

MAPUTO - Kamion konzorcija Italia 2000, ki je zadolžen za obnovo električne linije od jeza spodnje Cahore (na Zambesiju v Mozambiku) na meji z Južno Afriko je zavozil na mino: kamion je razneslo, od treh mozambijskih delavcev, ki so se na njem prevazali, je eden umrl, drugi je bil težko ranjen in izgubil obe nogi, treji pa je bil le lažje ranjen.

Nesreča -o kateri ni bilo nobene javne vesti- se je pripetila 8. aprila v pokrajini Manice in v bližini reke Macobenzi. Cesta, na kateri je kamion eksplodiral, je speljana po eni od dežel, kjer je bila državljanska vojna najbolj kruta, bila pa je obenem ena od glavnih taborov Renama, tedanje oborožene opozicije mozambijske vlade. Cesto so sicer bonificirali -vsaj tako je bilo izjavljeno- in z nje odstranili mine; operacijo je opravil konzorcij južnoafriških družb in iz Zimbabweja; nalog za bonifikacijo je prejel od konzorcija Italia 2000.

Nesreča je povzročila veliko in zaskrbelejno presenečenje tudi zaradi tega, ker je pred nedavnim enaka usoda doletela neki bager italijanskega konzorcija, vendar pa brez večjih posledic za delavce, ki so bili na njem; nekaj dni po 8. aprilu pa so na isti cesti našli še eno mino.

V dobro obveščenih krogih zatrjujejo, da naj bi slo za nesrečo, ali pa za namerno dejanje, zaradi cesar je preiskava v

teku. Preiskovalci ne izključujejo možnosti o nesreči, vendar pa je zelo čudno, ugotavljajo, da bi specializirana podjetja za bonifikacijo ne odkrila treh min v tako omejen perimetru. Sicer pa ne izključujejo možnosti, da bi mine na to področje »premaknile« obilno deževje, ki je po dolgi suši na začetku leta prizadelo to področje.

Eksplodizija plina uničila poslopje: zaenkrat našli le štiri trupla

MOSKVA - Po vsej verjetnosti zaradi eksplozije plina se je v Svetogorskem v severnem predelu Rusije včeraj zjutraj podrla palača, pod ruševinami pa je ostalo vkleknjenih preko 30 oseb; tako je včeraj sporočila agencija Interfax. Eksplozija je bila zelo močna, slišali pa so jo po celem mestu; priče so izjavile, da se je poslopje naravnost sesedlo. Reševalcem je doslej uspelo, da so izpod ruševin potegnili okrog 20 zelo težko ranjenih oseb, ki so jih nato odpeljali v bolnišnico; iz ruševin pa so potegnili tudi štiri trupla. Po podatkih policije je v poslopju stanovalo 49 oseb, od katerih jih pogrešajo 20.

ZDA / MEDTEM KO JE V SOSEDNJIH KRAJIH ŽE PASJA VROČINA

Poplave prizadele Illinois

Mali, 10 let star Jimmy Rotizza se poigrava v čolnu na vodi, ki je preplavila ulice njegove vasi Wheelinga v Illinoisu (AP)

NOVICE

Internet tudi rešuje

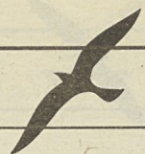
AMSTERDAM - Ameriški uporabnik Interneta je v mreži prebral poslovilno sporočilo Holandca, ki se je nameraval samomoriti. Preko Interneta je obvestil socialne asistente v Nijmegenu, ki so odšli na dom hudo deprimiranega moskega. Prepričali so ga, da svoje namere ne izvede. O dogodku je poročala tiskovna agencija Anp.

Potres v San Franciscu

SAN FRANCISCO - Srednje jakosti: tako so strokovnjaki ocenili rusilno moč potresa, ki je spet prizadejal sirse območje severne Kalifornije. Po izračunih geološke službe Kolorada je glavni sunek dosegel 4, 7 stopnje po Richterjevi lestvici, njegov epicenter pa je bil 16 kilometrov vzhodno od kraja San Jose. Potresni sunek so razen v omenjenem kraju občutili tudi v San Franciscu, se zlasti v predelu South Bay, v mestu Redwood City in Oaklandu. Po prvem sunku je bilo se nekaj manjših tresljajev. Zaenkrat ni vesti o žrtvah ali gmotni škodi. Vsekakor pa je tisti predel Kalifornije risicno potresno področje. Leta 1981 je v potresu z jakostjo 7, 1 stopnje po Richterjevi lestvici umrlo 63 oseb, ranjenih je bilo 3.700, gmotna škoda pa je presegala 6 milijard dolarjev.

Spomenik Mitterandu

SOUSTONS - Vasica v jugozahodnem predelu Francije, kamor je Francois Mitterand hodil na oddih, se od torka ponasa z velikim bronastim kipom dolgoletnega francoskega predsednika. Kip je izdelal Jacques Raoult, krajše slovesnosti, ki ji je prisostvovalo okrog tisoč oseb, se je udeležila vdova Danielle s sinom Gilbertom.

DIPLOMATSKA OFENZIVA VELIKE BRITANIJE

Bojni načrt »kabineta za govejo vojno«

Blokada delovanja EU do odprave embarga

LONDON (Reuter, B. Z.) - Velika Britanija je včeraj začela izvajati diplomatsko ofenzivo, med katero naj bi svojim evropskim partnericam razložila svojo trdo strategijo, s katero namerava doseči odpravo prepovedi izvoza britanske govedine. Visoki britanski uradniki so povedali, da bodo v naslednjih dneh in tednih njihovi ministri obiskali vse evropske prestolnice in poskusali tamkajšnjim oblastem razložiti, zakaj se je bil premier John Major prisiljen odločiti za napoved britanskega onemogočanja delovanja Evropske unije.

Major se je včeraj po telefonu pogovarjal tudi s predsednikom Evropske komisije Santerjem. Premierov predstavnik je pojasnil, da je bil pogovor prijateljski in konstruktiven. Uradniki so dejali, da Major meni, da samo odprava prepovedi izvoza govejih produktov, kot so želatina, mast in sperma, ne bo dovolj. Major hoče jaseen odgovor, kdaj in kako bo prišlo do popolne odprave prepovedi.

Major se je poleg diplomatske ofenzive odločil tudi za oblikovanje posebnega usklajevalnega odbora, v katerem bodo nekateri visoki uradniki, ki bodo premieru pomagali pri usklajevanju njegovega bojnega načrta. »Znasli smo se v povsem novem položaju, zato so potrebni tudi novi mehanizmi,« je dejal predstavnik »kabineta za govejo vojno«, kot so novo oblikovano telo poimenovali britanski mediji. Majorjeve dramatične izjave, ki jih je v terek izrekel v parlamentu, so predvsem v desno usmerjenih medijih pozele zelo veliko navduse. »Major je končno začel vojno« in »Major je končno pokazal zobe« sta le dva od bojno nastrojenih naslovov v britanskih casnikih. Majorje-

vo potezo so pozdravili tudi zagrizeni evroskeptiki, ki so začeli razglasati, da je premierova napoved vojne rezultat njihovega lobiranja. Celo nekateri zagovorniki Evropske unije so morali na koncu le priznati, da Majorju, potem ko je EU v ponedeljek zavrnila ublaziitev prepovedi izvoza britanske govedine, pravzaprav ni preostalo nič drugega kot to, kar je storil. »Mislim, da je to pravi pristop. Pri njegovem oblikovanju sem tudi sam sodeloval... Evropejcem moramo nekako povedati, naj ne bodo tako počasni in togi,« je dejal Kenneth Clarke, britanski finančni minister in vodilni zagovornik Evrope v Majorjevem kabinetu.

Velika Britanija je svoje grožnje včeraj začela tudi uresničevati. Namestnik britanskega veleposlanika pri EU David Bostock je izrazil zadržke glede različnih predlogov, ki so jih njegovi kolegi pripravili za evropske ministre, in s tem učinkovito zavrl njihovo potrditev. Bostock je tudi zavrnil podpis evropske konvencije o podkupovanju in s tem njen sprejem odložil vsaj za šest mesecev. Velika Britanija je zavrnila tudi prošnjo evropskega parlamenta za pogo-

stejše sestanke z evropskimi ministri. Britanski pogajalec na medvladni konferenci o prihodnosti EU je dejal, da se nič več ne strinja z odredbo predsednika konference, da imajo vse članice za podajanje svojih predlogov na razpolago enako stevilo minut. Neki nizji diplomat pa je v posebni delovni skupini medvladne konference, ki se ukvarja s skupno zunanjo politiko, dejal, da bo glasoval samo se o proceduralnih vprašanjih, kot je na primer datum naslednjega sestanka.

Premier Major je poslancem spodnjega doma povedal, zakaj se je odločil za zaostritev odnosov s petnajsterico (Reuter)

ANALIZA

Daleč od evropske prihodnosti

BRUSELJ (Reuter, B.Z.) - Grožnja Britanije, da bo onemogočila delovanje Evropske unije, bo po mnenju diplomatov največ skode povzročila prav Londonu, ki bo na ta način se težje dosegel odpravo prepovedi izvoza britanske govedine. Nekateri diplomati so britanske grožnje označili kot poskus izsiljevanja, ki je se bolj zaostрил ze tako težavne odnose med EU in Londonom.

Evropski diplomati trdijo, da je Majorjeva odločitev, da bo, dokler prepovedi izvoza britanske govedine ne bodo odpravili ali vsaj omilili, blokiral vse odločitve evropske petnajsterice - to je le zadnja epizoda v razgibani sagi o londonskih odnosih z EU - nasilna taktika, ki se ji je treba upreti z vsemi silami. »Če bomo popustili, bomo izgubili vso verodostojnost. Kakšne bodo potem se ne naslednje zahteve Londona ali katere druge članice?« se je vprašal neki diplomat.

Sedem članic EU je, ker se bojijo, da se tako imenovana bolezen norih krav prenasa tudi na človeka, v ponedeljek prepovedi izvoza britanske govedine. Velika Britanija je takšno dejanje označila kot politično

krvoločnost. Vendar so uradniki petnajsterice dejali, da takšen odziv ni dosegel svojega cilja. »Izsiljevanje ne bo nič zaleгло. Za nastalo situacijo namreč niso odgovorne vlade, ki bi se igrale z diplomatskimi triki, marveč prestrašeni potrošniki,« je dejal neki drugi diplomat.

Mnoge države se vedno dvomijo, da se je Britanija boja proti boleznim norih krav lotila dovolj učinkovito. Čeprav znanstvene raziskave kažejo, da bi bila odprava prepovedi izvoza govejih izdelkov, kot sta mast in želatina, upravičena, hočejo nekatere države prepoved kljub temu izrabit za pritisk na London, čes da naj sprejme strožje ukrepe za boj proti boleznim norih krav. Evropski diplomati menijo, da britanska nekooperativna taktika na proces odločanja ne bo imela praktičnih učinkov, čeprav utegne priti do določene upočasnitve. Prav tako omenjeni diplomati trdijo, da je vehementnost britanske poteze, ki so jo mnogi sprejeli s presenečenjem, pokazala, da je britanska vlada ena od tistih, s katero ni mogoče delati. »Prej ko bodo imeli volitve, bolje bo,« je dejal eden od diplomatov, ki

so prepričani, da bo po volitvah na oblast prisla Evropi bolj naklonjena vlada.

Taktika onemogočanja nekaterih odločitev EU, da bi dosegli določene nacionalne interese, je zelo pogosta, čeprav jo hočejo bruseljski uradniki prikriti. Grčija je na primer nepogrešljiva, ko se razpravlja o njeni tradicionalni sovražnici Turčiji. Vendar države, ki izvajajo takšno taktiko, tvegajo, da se bo nekaj podobnega zgodilo tudi njim, ko bodo razpravljali o njihovih nacionalnih interesih.

Kakorkoli že; Velika Britanija, ki je svojo pot ubrala ze na področju socialnih vprašanj in nasprotuje skupni denarni enoti, se je s svojo najnovejšo potezo se bolj oddaljila od prevladujočega misljenja o evropski prihodnosti. London ze dolgo opozarja, da bo med medvladno konferenco o reviziji maastrichtske pogodbe branil svojo suverenost in nasprotoval vsemu, kar bi jo lahko ogrozilo, predvsem pa uveljavitvi večinskega odločanja. Slednje je večina drugih vlad ze podprla, saj se hočejo na ta način izogniti prav taksnim zapletom, kot je »goveji«.

PRED PARLAMENTARNIMI VOLITVAMI NA SEVERNEM IRSKEM

Izenačevanje zapletene politične aritmetike

ANDREW HILL / REUTER

BELFAST - Velika Britanija bo naslednji teden na Severnem Irskem izvedla volitve, za katere upa, da bodo po petindvajsetih letih prelivanja krvi prinesle rezultat, ki ga bosta lahko obe strani razglasili za zmago. Volitve, ki bodo 30. maja, so samo prvi del kompleksnega mirovnega procesa, ki naj bi izenačil politično aritmetiko razdeljene province in jo tako privedel do trajnega miru.

Volilci bodo naslednji teden v poseben forum, ki ne bo imel izvršne oblasti, izvolili 110 članov. Ta forum bo pozneje izbral pogajalce, ki bodo sodelovali na mirovnih pogajanjih med protestanti, ki želijo ostati del Velike Britanije, in katoliki, ki si želijo priti pod oblast Dublina. Pogajanja se bodo začela 10. junija. Ira, ki je hotela Britance izgnati iz Severne Irske, bo lahko na pogajanjih sodelovala le, če bo vnovič razglasila premirje in tako svojemu političnemu krilu Sinn Fein odprla vrata v pogajalske sobane.

Tako Irsko kot Velika Britanija sicer priznava, da je Sinn Fein politična stranka z vsemi svojimi pravicami, vendar hkrati trdita, da se pogajanj ne more udeležiti nobena stranka, ki ji za hrbtom stoji skrita vojska, ki namerava spodbuditi vsakršen sporazum, ki ji ne bi bil povšeči. Zgodovinarji, ki se ukvarjajo s Severno Irsko, trdijo, da kakršnikoli mirovni pogovori, ki se jih ne bi udeležili predstavniki Ire, ne bodo mogli končati vojne, ki se je začela pred sedmimi desetletji, ko so gverilci proti britanskim oblastnikom izstrelili prve naboje.

Prav tako se omenjeni zgodovinarji strinjajo, da sta tako Velika Britanija kot Severna Irsko predstavili zgolj površne osnutke končne resitve. Nobena od držav noče napovedovati, kaj naj bi se izcimilo iz pogajanj, ki po trditvah obeh vlad nimajo vnaprej določenega izida.

Nesoglasja glede razoroževanja

Prvi osnutki predvidevajo nadaljevanje britanske vladavine, meja med obema Irskama pa naj bi bila v novi, federalno urejeni Evropski uniji politično in gospodarsko zabrisana.

Ceprav bo Ira vnovič razglasila premirje, bo mirovni proces brzokone ze prvi dan zasel v težave, saj se bodo morali najprej dogovoriti o načinih in postopkih za razoroževanje Ire in protestantskih lojalistov, ki želijo ostati pod britansko oblastjo. Združene države Amerike so prek nekdanjega senatorja Georga Mitchella, Clintonovega svetovalca za Irsko, predlagale, naj bi razoroževanje potekalo v več fazah in sicer med potekom mirovnih pogovorov. Toda unionisti so ze namignili, da pogajanj ne bo, če ne bo prej prišlo do razorožitve. London pa meni, da se je treba o podrobnostih pogovoriti na pogajanjih. Povprečni katoliki in protestanti pa upajo, da bo njihovim predstavnikom le uspelo vzpostaviti mir, katerega kratkotrajno sladkost so občutili leta 1994, ko so Ira in lojalisti razglasili premirje. Kljub temu pa bodo oboji glasovali za ideološko nespravljivi si stranki, ki vsaka zase zahtevati pripadnost drugi državi, in ne za zmerno neseektasko množično gibanje. Večina

ljudi in strokovnjakov je prepričanih, da bodo volitve privedle do enakih rezultatov kot vse prejšnje. Bistvena razlika je v tem, da so Velika Britanija, Irsko in Združene države pokazale pripravljenost, da seznajmo, na katerem sta ze mirovna sporazuma o Bosni in Bliznjem vzhodu, dodajo se Severno Irsko.

Adamsova zmedena matematika

Voditelj Sinn Feina Gerry Adams severnoirski mirovni proces cesto primerja z južnoafriškim bojem za vladavino večine, pri tem pa se zgovarja na 3, 5 milijona irskih nacionalistov, ki naj bi živeli v Republiki Irski. Kritiki trdijo, da je njegova matematika zmedena. Poudarjajo, da je stranka Sinn Fein na dosedanjih volitvah na Severnem Irskem zbrala največ 12 odstotkov glasov, Adamsa pa obtožujejo, da hoče lastnoročno prerisati delitev Irske, ki jo je sprejel cel svet.

Največ glasov naj bi na volitvah dobili Stranka ulstrskih nacionalistov in Demokratična unionistična stranka, ostanek pa naj bi si razdelili zmerna stranka SDLP in njena skrajna zaveznica Sinn Fein. Britanske vlade so se na Severnem Irskem vedno izogibale uporabi evropskega modela proporcionalne zastopanoosti, Major pa je dolgotrajni volilni kalup nekoliko preoblikoval in 30 sedežev razdelil med 10 strank, ki so se najbolje odrezale. S tem je zagotovil tudi zastopanost manjših strank. Zaradi tega bosta na osrednji politični prostor prvič stopili tudi Napredna unionistična stranka

in Ulstrska demokratična stranka, ki zastopati interese lojalističnih gverilcev, ki so, da bi zatrli irski nacionalizem, pobili šeststo katolikov.

Majorjeva politična dediščina

Major je dejal, da si zeli, da bi bila trajna rešitev severnoirskega vprašanja njegova politična dediščina, če se bo morala njegova Konservativna stranka po volitvah naslednjega maja posloviti od oblasti. Major si je moral s samo enim glasom parlamentarne večine prizadevati, da bi pomiril pripadnike desnega krila, ki se bojijo, da skriven načrt, ki naj bi ga predstavila Velika Britanija, predstavlja razprodajo se tistega, kar je ostalo od nekdanj velikega imperija. V Konservativni stranki je namreč zelo veliko članov, ki so preziveli bombno eksplozijo v hotelu Brighton, kjer bi skoraj ubila nekdanjo ministrsko predsednico Margaret Thatcher. Prav tako je moral Major krmariiti med severnoirskimi unionisti, ki mu lahko pomagajo okrepiti parlamentarno večino, in irskimi nacionalisti, ki so od njega zahtevali, naj unioniste prepriča, da je njihova prihodnost Irska. Patrick Mayhew, Majorjev minister za Severno Irsko, je dejal, da se je to-lazil z dejstvom, da mirovni proces, ki je posledica izboljšanih odnosov med Irsko in Veliko Britanijo, tako ali tako vsi napadajo. »Vsi so ga napadali. V starih letih, kolikor opravljam to delo, sem spoznal, da napadi iz vseh smeri pomenijo, da mora biti vsaj del mojega dela pravilen,« je dejal Mayhew.

PREMIER DRNOVŠEK PRI BELGIJSKEM KOLEGU DEHAENU

Bruselj podpira približevanje Evropi

V odnosih med državama ni spornih vprašanj

BRUSELJ (STA, L. S.) - Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek je včeraj nadaljeval delovni obisk v Belgiji, kjer se je sesel z belgijskim premierom Jeanom-Lucom Dehaenom, zvečer pa je nadaljeval pot na svoj prvi uradni obisk v Luksemburg, kjer ga je z vojaskimi častmi pričakal predsednik luksemburske vlade Jean-Claude Juncker.

Drnovšek se je v belgijski vladni rezidenci Val Duchesse s kolegom Dehaenom pogovarjal o dvostranskem sodelovanju med državama in o vključevanju Slovenije v evropske integracije. Belgijski premier je v pogovoru, ki je bil po Drnovškovih besedah zelo pozitiven in prijateljski, izrazil podporo naši državi pri njenem vključevanju v Evropsko unijo in Nato. Obljubil je, da bo Belgija v EU in Natu aktivno podpirala slovenska prizadevanja, to pa bo obema stranema nudilo tudi več priložnosti, da se redno srečujeta. Dehaene je po pogovorih dejal, da so odnosi med Slovenijo in Belgijo zelo dobri, ugodno pa po njegovem mnenju poteka tudi proces našega približevanja

evropskim političnim in varnostnim strukturam.

Drnovšek je sogovornika podrobno seznanil z razvojem dogodkov, povezanih s pripravami na podpis pridružitvenega sporazuma med Slovenijo in Evropsko unijo. Od Belgije Drnovšek po teh pogovorih pričakuje, da bo pri prihodnjih odločitvah v EU in Natu razumela in podpirala stališča Slovenije. Premiera sta govorila tudi o dvostranskih odnosih, ki se po Drnovškovih besedah dobro razvijajo. Dehaena so predvsem zanimala gospodarske in politične razmere v Sloveniji, nekaj časa pa sta ministrska predsednika namenila tudi razpravi o stabilnosti na širšem območju srednje in vzhodne Evrope, zlasti v nekdanji Jugosla-

viji.

Belgija tako kot drugi dve državi Belenuksa - Luksemburg in Nizozemska - sodi v tako imenovano trdo jedro Evropske unije. Bruselj pa vedno bolj postaja tudi evropska prestolnica, v kateri se sprejemajo pomembne odločitve tako za staro celino kot za svet. V procesu evropskega združevanja imajo te tri države vidno vlogo in so bile poleg Francije, Nemčije in Italije leta 1951 med podpisnicami pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, predhodnice današnje EU. Belgija v okviru medvladne konference o reformi unije zagovarja poglobitev unije, nato pa tudi njeno širitev, ki je po mnenju bruselske vlade dejavnik razvoja in zagotovilo za trajno varnost v Evropi. Seveda pa morajo bodoče nove članice EU - kot poudarja belgijska diplomacija - najprej same izpolniti vse pogoje, potrebne za vključitev v »evropsko družino«.

Kornblum obiskal »vožda«

BEOGRAD (Reuter) - Ameriški koordinator za izvajanje daytonskega mirovnega sporazuma John Kornblum (na sliki, telefoto: Reuter) je med včerajšnjim srečanjem v Beogradu srbskega predsednika Slobodana Milosevića opozoril, da bo mednarodna skupnost spet uvedla ukrepe proti Zvezni republiki Jugoslaviji, če le-ta ne bo bolj dejavno sodelovala pri bosansko-hercegovskem mirovnem procesu. »Nikomur nisem grozil, saj ne morem ukazati: 'Morate narediti to, sicer bomo uvedli ukrepe!' . Jasno sem jim povedal, da se mora mirovni proces nadaljevati, sicer ukrepi niso izključeni,« je novinarjem razložil Kornblum. Mirovni koordinator ZDA je odšel k Miloseviću zato, ker je srbski predsednik eden od sopolitnikov daytonskega sporazuma, analitiki pa ugotavljajo, da mu je pravzaprav pokazal »rumen karton«, ker mednarodna

skupnost izgublja potrpljenje. Najnovejša poteza, ki je vzne-mirila Zahod, je odstavitev zmerne premiera bosanskih Srbov Rajka Kasagića. Za mednarodne opazovalce je to dokaz vec, da voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić se nikakor ne namerava izpustiti vajeti iz rok. Nekateri so sicer predvidevali, da bo odstavitev Kasagića povzročila tudi Karadžićev padec, vendar pa je vodja s Pal pokazal, da je z najnovejšimi potezami samo utrdil oblast. Kornblum je tudi srbskemu predsedniku spet ponovil, da ZDA zahtevajo odstop Karadžića in generala Ratka Mladica z vseh položajev v Republiki Srbski. Iz Beograda je ameriški mirovni koordinator odšel v Zagreb na pogovore s hrvatskim predsednikom Franjom Tuđmanom, številni opazovalci pa domnevajo, da bo naslednji teden spet potoval po Balkanu.

NOV SILOVIT OBRAČUN MED ČEČENSKIMI UPORNIKI IN RUSKO VOJSKO

Krvava kavkaška saga slabi Jelcina

Za obrambnega ministra Gračova je Jelcin edini pravi mož za predsedniški položaj (Reuter)

MOSKVA, GROZNI (Reuter, M.S.) - Čecenski gverilci so včeraj zadali hude izgube ruskim enotam, ki so obkolile njihovo oporišče pri vasi Bamut. Pod krinko noci so se uspeli pretihotapiti mimo ruskih predstaz, nato pa s pehotnim orožjem pokosili najmanj 40 vojakov. Uradni moskovski viri trdijo, da je v napadu življenje izgubilo 120 upornikov.

Tiskovna agencija Interfax je sporočila, da je ruska vojska napad mascevala s silovitimi helikopterskimi napadi na nekdanji jedrski silos pri Bamutu, kjer se je utrdilo najmanj tisoč upornikov. Očividci so sporočili, da se je iz silosa pozno v noč valil debel stebel dima. Nenavadno visoko število žrtev utegne imeti hude posledice za Jelcinovo predvolilno kampanjo, ki ima čedalje več težav s komunističnimi nasprotniki. Ti so predsednika včeraj obtožili, da nacrtuje poneverbo volilnih izidov in pritisk na medije, vojsko ter varnostne sile. Jelcin je včeraj vnovič poudaril, da je resitev konflikta v Čeceniji ključna za njegov volilni uspeh. Se vedno namerava obiskati Grozni, kamor naj bi odpotoval se pred volitvami 16. junija, čeprav priznava, da obstaja nacrt za njegov umor. Včeraj se je v Kremlju sesel s predstavniki ruskega varnostnega sveta, vendar ni jasno, ali so se pogovarjali o poslabšanju razmer v Čeceniji ali o njegovem obisku separatistične republike.

Zadnje raziskave javnega mnenja sicer kažejo, da je Jelcin ujel in prehitel svojega največjega rivala na

predsedniških volitvah Genadija Zjuganova, ki odkrito izraza pomisleke v zvezi z verodostojnostjo teh raziskav. Komunist Viktor Iljuhin, predsednik ruske parlamentarne komisije za varnost, je včeraj izrazil prepričanje, da namerava Jelcinov volilni stab poneveriti volilne izide. »Mislil, da bodo rezultati teh volitev lažni. Predsednik ne bo izvoljen, tevec imenovan. Boris Jelcin bo razglašen za predsednika, čeprav bo zmagal Genadij Zjuganov,« je izjavil na tiskovni konferenci.

Toci kritik na Jelcinov račun se je pridružil tudi nekdanji sovjetski predsednik in kandidat na predsedniških volitvah Mihail Gorbacov. V pogovoru za nemški Stern dejal, da Boris Jelcin sploh ni zakoniti predsednik Rusije. Gorbacov je priznal, da je bil Jelcin leta 1990 demokratično izvoljen, vendar pa je bila Rusija tedaj se del Sovjetske zveze. »Ne moremo dopustiti komunistom, da znova pridejo na oblast, vendar pa tudi Jelcin ne sme zmagati. Rusija mora dobiti demokratično alternativo,« je dejal Gorbacov, ki ga po zadnjih raziskavah podpirata približno dva odstotka volilcev. Za (vnovično) izvolitev Borisa Jelcina pa se je včeraj odločno zavzel ruski obrambni minister Pavel Gračov, ki mu številni pripisujejo največji delež krivde za razmere v Čeceniji. »Samo Jelcin je sposoben zagotoviti nadaljevanje reformnega procesa,« je pred častniki v Jekaterinburgu izjavil Gračov.

NOVICE

Začetek demilitarizacije v vzhodni Slavoniji

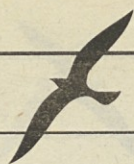
ZAGREB - V mesecu dni naj bi bila vzhodna Slavonija demilitarizirana, kar pomeni, da bo dokončana ena od najpomembnejših faz mirne reintegracije tega območja v ustavno-pravni sistem Republike Hrvatske. Ameriški general Jacques Klein, ki vodi operacijo mirovnih sil Združenih narodov v vzhodni Slavoniji (UNTAES), je včeraj obvestil generalnega sekretarja svetovne organizacije Butrosa Galija, da je od torka vseh pet tisoč modrih celad UNTAES pripravljenih za začetek razorožitvenega procesa v tem delu Hrvatske, edinem, kjer je nadzor se vedno v rokah lokalnih srbskih oblasti. Po demilitarizaciji naj bi vojaki ZN poskrbeli za razminiranje ozemlja in prizgali zeleno luc za vrnitev beguncev ter začetek gospodarske obnove vzhodne Slavonije. (G. G.)

Izraelci bi Palestincem zgradili nov Jeruzalem

JERUZALEM (STA, dpa) - Izrael zeli Palestincem zgraditi nov Jeruzalem, je včeraj poročal casnik Jeditot Aharonot. Zamisel so oblikovali v uradu izraelskega premiera Simona Peresa, o njej pa so že razpravljali s predstavniki Palestincev. Predlog predvideva, da naj bi vzhodno od Jeruzalema v bližini vasi Abu Dis zgradili novo mesto z arabskim imenom Jeruzalema Al-Quds. Izraelci so pripravljeni Palestincem hkrati omogočiti prost dostop do starega Jeruzalema ter finančno podpreti razvoj novega mesta. Status Jeruzalema, za katerega tako Palestinci kot Izraelci menijo, da je njihova prestolnica, je eno najtežjih vprašanj pogajanj o palestinski avtonomiji, ki naj bi se končala maja 1999. Izrael se zavzema, da bi bilo celotno mesto prestolnica izraelske države, Palestinci pa zahtevajo stari in vzhodni del mesta, ki so ga Izraelci osvojili leta 1967.

Çillerjeva poziva premiera Yilmaza k odstopu

ANKARA (STA) - Tansu Çiller, nekdanja turška premierka in vodja Stranke prave poti, je premiera Mesuta Yilmaza pozvala k odstopu, v nasprotnem primeru pa je zagrozila, da se bo njena stranka umaknila iz vladajoče koalicije ali pa bo v koalicijo stopila s kaksno drugo stranko. Çillerjeva je to izjavila v trenutku, ko je manjšinska vladajoča koalicija že tako dobesedno ohromljena, saj med strankama, ki jo sestavljata, ni nobenega zaupanja, poleg tega pa je ustavno sodišče razveljavilo marcno glasovanje o zaupnici vladi.

DRŽAVNI ZBOR / POSLANCI NADALJEVALI Z 39. REDNO SEJO

Panorama

VOJASKI SPORT

V prostorih Centra vojaških sol obrambnega ministrstva je bil včeraj organiziran pogovor na temo Mednarodni vojaški sport v Sloveniji - rezultati, strategije, vprašanja in perspektive. Udeleženci so analizirali vrsto vprašanj s področja mednarodnega vojskega sporta ter njegovo vlogo kot dela vojaške diplomacije.

MLADI - Danes se pričena dvodnevni posvet z naslovom Mladi zase ali drugi zanje, ki ga organizira Urad RS za mladino, udeležili pa se ga bodo predstavnice in predstavniki mladinskih in drugih organizacij, ki izvajajo projekte za mlade.

KRIMINAL - Združena lista socialnih demokratov bo danes zvečer v Litiji pripravila javno tribuno o privatizaciji ter gospodarskem kriminalu. Vodil jo bo mag. Franc Krizanič, sodeloval pa bo tudi član predsedstva Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Gregor Miklič.

ZAHTEVA - Izvršni odbor Slovenskih krščanskih demokratov od predsednika vlade Janeza Drnovška zahteva, da upošteva razrešitev zunanjega ministra Zorana Thalerja ter čim prej opravi posvet za izbiro in imenovanje novega zunanjega ministra ali pa zunanje ministrstvo prevzame sam.

ANALIZA - Na današnji seji bo Stab Civilne zaštite Republike Slovenije analiziral delovanje CZ, uprav za obrambo Ljubljana, Maribor in Postojna, Slovenske vojske, zdravstvene službe, gasilcev in skupin prostovoljcev ob obisku papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji.

ODPOKLIC - Na izredni seji skupščine združbe Radio Kranj d. o. o. je večina družbenikov potrdila sklep nadzornega sveta o odpoklicu Bostjana Skraba s funkcije direktorja in imenovala Petra Tomazina za v. d. direktorja.

PREDSTAVITEV - Državni svet danes sklicuje novinarsko konferenco, na kateri bodo pobudniki priprav na razpravo o problematiki slovenskega gospodarstva razložili zahteve in sklepe, ki jih bo svet državnega sveta sprejemal na naslednji redni seji.

POBUDA - Tone Persak in Danica Simšič, poslanca Demokratske stranke, bosta na današnji novinarski konferenci predstavila predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Ustavnem sodišču, ki sta ga v torek vložila v parlamentarno proceduro.

NOVOST - Jutri bodo v Zagradcu pri Trstu javno predstavili revijo Kras, ki jo ureja Ida Vodopivec - Rebolj.

Bodo poslanci poslej bolj disciplinirani?

Kaže, da bomo potrošniki zaščiteni kot kočevski medvedi - Zakon o minimalni plači bo moral še počakati

LJUBLJANA (STA) - Poslanke in poslanci državnega zbora so včeraj v nadaljevanju rednega zasedanja dokončali v torek prekinjeno drugo obravnavo predloga zakona o varstvu potrošnikov. Zaradi težav s sklepčnostjo so se na opoldanski premor odpravili uro prej kot običajno in so z zasedanjem nadaljevali ob 14. uri, ko so tudi dokončali to obravnavo.

Z včeraj izglasovanimi dopolnili so poslanci v zakonski predlog o varstvu potrošnikov med drugim vnesli določbe, po katerih ima potrošnik pri prodaji blaga od vrat do vrat pravico, da v osmih dneh po prejemu blaga podjetju pisno sporoči, da odstopa od pogodbe. Zakonskemu predlogu so poslanci dodali tudi poglavje o prodaji na obroke, ki določa, da se prodajalec zavezuje, da bo potrošniku izročil določeno blago se preden mu bo ta kupnino v celoti izplačal, kupec pa se zavezuje, da bo blago odplača v določenih časovnih presledkih. V nadaljevanju plenarnega zasedanja s 40 glasovi proti trem po skrajšanem postopku sprejel spremembo poslovnika DZ, ki naj bi zagotovile večjo udeležbo poslank in poslancev na sejah državnega zbora ter s tem večjo učinkovitost parlamentarnega dela. Na predlog

ster so nevtralnost, neodvisnost in neprofitnost, predvideno pa je tudi, da status nacionalne organizacije potrošnikov lahko pridobi potrošniška organizacija, ki izpolnjuje vse zahteve za polnopravno članstvo v mednarodni zvezi potrošniških organizacij in deluje na celotnem območju države.

Poslanci pa so med drugim v predlagani zakon vnesli tudi določbe, po katerih se z denarno kaznijo milijon tolarjev kaznuje pravna oseba ali posameznik za prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti. Državni zbor je v nadaljevanju plenarnega zasedanja s 40 glasovi proti trem po skrajšanem postopku sprejel spremembo poslovnika DZ, ki naj bi zagotovile večjo udeležbo poslank in poslancev na sejah državnega zbora ter s tem večjo učinkovitost parlamentarnega dela. Na predlog

poslanske skupine Slovenskih krščanskih demokratov pa je prelozil drugo branje zakona o minimalni plači in bo točko dnevnega reda obravnaval ob koncu potekajočega zasedanja. Nato so poslanci prešli k drugemu branju predloga za dopolnitev zakona o poslovnih stavbah in poslovnih

prostorih in ga brez posebne razprave pospremil skozi drugo obravnavo. V drugi zakonodajni obravnavi so poslanci z izglasovanimi dopolnili predlagano zakonsko besedilo spremenili tako, da v primeru, ko je poslovna stavba ali poslovni prostor vrnjen upravljavcu po predpisih o vračanju

premoženja prvotnim lastnikom ali njihovim pravnim naslednikom, lahko najemno razmerje preneha na podlagi odpovedi le z odpovednim rokom, ki ne sme biti krajši od 10 let. Če pa je opravljanje poslovne dejavnosti za najemnika, ki je fizična oseba, edini vir preživljanja sebe ali družine,

lahko najemno razmerje preneha le z dnem upokojitve najemnika, če izpolni pogoje za pridobitev starostne pokojnine do 1. januarja 2010. Občinski in mestni svetovi so dolžni v roku dveh mesecev od uveljavitve zakona za poslovne stavbe in poslovne prostore predpisati najvišji znesek najemnine, ki se šteje za oderusko. Ob izpraznitvi poslovne stavbe ali poslovnega prostora ima najemnik pravico od najemodajalca zahtevati denarno povračilo investicijskih vlaganj po vrednosti na dan izselitve, ocenjene na podlagi sodne cenitve, na delu poslovne stavbe ali poslovnega prostora pa najemnik lahko zahteva tudi solastninski delež zaradi investicijskih vlaganj.

Zakonski predlog tudi skuša rešiti vprašanje povrnitve vloženih lastnih sredstev najemnika v usposobitev poslovnih stavb oz. poslovnih prostorov. V nadaljevanju rednega zasedanja se je DZ lotil druge obravnave predloga zakona o regijskem parku Skočjanske jame in z njo tudi zaključil.

Poslancem se je včeraj med drugim mudilo tudi na kosilo (Foto: Barbara Reya)

PRAZNOVANJE PETE OBLETNICE OSAMOSVOJITVE / SESTANEK ČASTNEGA ODBORA

Ne levo, ne desno, temveč skupaj

Proslava bo obsegala dva dela: slavnostno akademijo in spektakel

LJUBLJANA - Včeraj se je v Ljubljani zbral častni odbor za obeležitev pete obletnice osamosvojitve, katerega člani naj bi se zedinili okrog načina, kako proslaviti prvo okroglo obletnico slovenske osamosvojitve. K sodelovanju so bili povabljeni najvidnejši predstavniki slovenskega kulturnega in predvsem političnega življenja danes, pa tudi tisti, ki so vodili državo in proces osamosvajanja pred petimi leti.

Prav pri članstvu v odboru pa se je zapletlo že na prvi seji, saj so nekateri predsedniku Milanu Kučanu, ki je sestaneč častnega odbora sklical, očitali, da k sodelovanju ni povabil nekaterih ljudi, ki bi si članstvo glede na delo, ki so ga opravili, zaslužili. Takratni premier Lojze Peterle je tako pograbil vse člane slovenske vlade iz tistega časa ter predstojnika vojaško-informativne službe, Janez Podobnik je predlagal vključitev predsednika poslanske skupine Demosa v prvi demo-

Veliko kritičnih besed na račun letošnjega scenarija praznovanja (Foto: Barbara Reya)

kratično izvoljeni skupščini, takratni obrambni minister Janez Jansa pa se je zavzel, da bi med člane vključili npr. poveljnika manevrske strukture narodne zaštite, vojne poveljnika pokrajinskih stabin TO, načelnika generalstaba Slovenske vojske in se nekatere ljudi, ki so po Janšem prepričanju takrat veliko tvegali. Sicer so vsi včerajšnji razpravljalci menili, da je ob tej priložnosti treba pogledati nazaj in videti koliko tistega, kar

so si pred petimi leti zadali, je bilo dejansko uresničeno.

Glede na koncept proslave, ki ga je v imenu vlade včeraj predstavil minister za lokalno samoupravo Bostjan Kovačič in ki je bil nemudoma deležen kritike nekaterih prisotnih, bo proslava obsegala dva dela: slavnostno akademijo 24. junija zvečer v Cankarjevem domu, ki jo bo režiral Ales Jan ter spektakel večer kasneje, ki ga bo režiral Matjaz Berger. Avtor je spektaklu namenil ime

Kons5, razdeljen pa naj bi bil v dva dela: političnega in umetniškega. V okviru prvega bo nastopil edini govornik na obeh proslavah in sicer predsednik države Kučan, v okviru drugega pa naj bi svoje pokazali padalci, alpinisti in policijski motoristi. Kritiki takšnega koncepta so izhajali predvsem iz izkušenj z lansko proslavo obletnice konca vojne, pogršali pa so vsaj kakšen del slovenskega ljudskega izročila. Antisa Korljan

VISOKO ŠOLSTVO / RAZLOGI ZA STAVKO

Vlada igra dvojno igro

LJUBLJANA (STA, T. U.) - Člani sindikalnih konferenc visokega šolstva in raziskovalnih organizacij, ki delujeta v okviru Sindikata vzgoje, izobraževanja in znanosti, so na včerajšnji novinarski konferenci spregovorili o težavah v znanosti in na univerzah ter o vzrokih, ki so pripeljali do včerajšnje opozorilne stavke okrog 1200 zaposlenih v obeh dejavnostih.

Podpredsednica sindikalne konference visokega šolstva Irena Zavrl je povedala, da je vlada učiteljem odrekla splošno poklicnega dostojanstva s tem, ko jih je potisnila na rob vrednotenja. Po njenem mnenju vlada po eni strani poudarja nenadomestljivost intelektualnega dela, po drugi pa parcialno in nenačelno obravnava posamezne negospodarske sektorje in poklice, kar naj bi pripeljalo do razhajanja v intelektualnih poklicih in do opozorilne stavke. Zaposleni na obeh univerzah so s stavko želeli javnost opozoriti na svoje zahteve, saj menijo,

da bi morali učiteljskemu poklicu dati mesto, ki mu pripada. Pri tem zahtevajo izboljšanje materialnega stanja vseh zaposlenih na univerzi z ustreznim vrednotenjem pedagoškega in raziskovalnega dela, primerljivo povečanje plač glede na ostale intelektualne poklice, dopolnitev kolektivne pogodbe z uvedbo vseh tipičnih univerzitetnih poklicev, 10-odstotno letno realno rast proračunskih sredstev, ohranjanje realne vrednosti izhodiščnih in osnovnih plač v tem letu, izplačilo zamudnih obresti za poračun v letih 1992-93 s strani ministrstva za znanost in tehnologijo in izplačilo regresa za letošnji letni dopust, kot je določeno za gospodarstvo.

Predsednik sindikalne konference raziskovalnih organizacij Janez Strgar je opozoril, da se je število zaposlenih na raziskovalnih institutih v zadnjih šestih letih skoraj prepolovilo, saj mnogi strokovnjaki odhajajo na boljše delovna mesta in v tujino.

SDS zbrala potrebno število podpisov

LJUBLJANA - Danes ob deseti uri dopoldne bodo predstavniki Socialdemokratske stranke Slovenije v državnem zboru predvidoma predali potrebno število obrazcev, ki so jih zbrali v podporo razpisu referendumu o spremembah volilne zakonodaje.

Včeraj so namreč uspeli doseči in preseči potrebno število 40 tisoč podpisov, kar pomeni, da bo državni zbor moral razpisati rok za izvedbo referendumu, je včeraj na novinarski konferenci povedal predsednik stranke Janez Jansa. Po njegovih besedah ima državni zbor sicer možnost zavlačevati z razpisom, kar Jansa tudi pričakuje, vendar je morebitno takšno potezo označil za izigravanje jasno izražene volje volilcev. Na vprašanje, ali obstaja približna slika, kje v Sloveniji je bilo zbiranje podpisi-

sov uspešnejše, je Jansa odgovoril, da ni bilo regije, kjer je bila akcija neuspešna, posebej pa s številnimi podpisi izstopajo gorenjsko, ljubljansko in ptujsko območje. Dejal je še, da je v posameznih predelih Slovenije pobudo podpisovalo tudi po več deset tisoč volilnih upravičencev, marsikje pa so svojo podporo izrazili tudi številni člani občinskih uprav ter svetov.

Stranka je včeraj na ustavno sodišče vložila tudi pobudo za oceno ustavnosti in zakonitosti odloka državnega zbora o razpisu zakonodajnega referendumu za volitve v državni zbor, pričakujejo pa, da bo sodišče razsodilo, da je referendumsko vprašanje v odloku o razpisu referendumu nejasno in zavajajoče ter predlagateljema naložilo, naj ga popravijo. Antisa Korljan

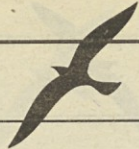
Ne dovolimo se pregnati z naših domov

LJUBLJANA - Danes ob 17. uri bo v Cankarjevem domu občni zbor Združenja najemnikov stanovanj na katerem bodo predstavili dosedanje delo, poročilo o finančnem poslovanju ter opredelitev ciljev, ki naj bi jih združenje uresničevalo v bodoče.

Na združenju ze dalj časa opozarjajo na, milo rečeno, negotove poteze organov oblasti, ki postavljajo pod vprašaj usodo približno 40 tisoč državljanov Slovenije. Toliko jih namreč živi v 12.900 stanovanjih, ki so v postopku denacionalizacije ali pa so bila že vrnjena. Kot kažejo opeli ter medijska opozorila niso na državo naredili nikakršnega vtisa, se več, svojim državljanom na pragu 21. stoletja »brezskrbno« denacionalizira premoženje. Ugotavljajo namreč, da so pri izvajanju zakona o denacionalizaciji pravzaprav

»žrtve« državnega preigravanja dveh zakonov, stanovanjskega in denacionalizacijskega. Sklepi in odločbe pravosodnih organov na vseh nivojih, celo do vrhovnega in ustavnega sodišča to nedvomno potrjujejo.

Mnenje, ki prevladuje med večino prizadehtih najemnikov, da so od začetka izvajanja določil zakona o denacionalizaciji neupostevani in da so žrtve najhujših krivic, ki so neposredno vezana na krivično, ustavno in moralno sporno zakonodajo, ki protežira neko določeno strukturo slovenskih in neslovenskih oziroma tujih državljanov. Zato je moto Združenja najemnikov nacionaliziranih stanovanj postaviti se po robu državi, ki ji je beseda »pravna« tuja, kajti nikoli vemo kakšni bodo naslednji koraki, ki bodo lahko prizadeli tudi Vas. Tomaz Natlacen

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG - Jutri, 24. t.m., ob 20.30 - Recital matjaza Kmecla »Andrej Smole-Znameniti Slovenec«. nastopa Tone Gogala. Abonenti lahko izkoristijo dodatni kupon.
V soboto, 25.t.m., ob 20.30 (abonma Red F) in in v sredo, 29. t.m., ob 20.30 (red I)): Maurizio Costanzo »Izpraznjeno vrni«. Režija Jasa Jamnik. Nastopata Polona Vetrh in Adrijan Rustja.
SSG gostuje danes, 23. t.m.,
ob 17.00 in ob 21. uri v Celovcu s Taborijevo igr »Mein Kampf«. Režija Boris Kopal.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Operna in baletna sezona 1995/96
Operna in baletna sezona - »Trst v plesu« - v sodelovanju s Trzasko trgovinsko zbornico: ponovitev Verdijeve opere »La Traviata« bo

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče: v petek, 24. t. m., ob 19.30 G. Verdi »Konzert II - Messa da Requiem«. Ponovitev v soboto, 25. t. m., ob 19.30.
V torek, 28. t. m., ob 19. uri
baletni večer z baletnimi solami Dramrava, Prix in Prokop.
Kulturna taberna pri Joklnu: Danes, 23. t.m., ob 19.30 - Literarno branje - Dusan Jelincic in Jure Paljk.
Jutri, 24. t.m., ob 19.30 -
Koncert Corrada Rojaca-TS (klasična harmonika).

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Krožek Virgil Scek (Ul. G. Gallina 5):
V petek, 24. t. m., ob 20.30 bo v Vilfanovi dvorani predstavitev obsezne studije dr. Piera Purinija »Trst 1954-1963 - Od zavezniske vojaške uprave do dežele Furlanije-Juljske krajine«. Prisotna bosta avtor in prof. Jože

GLASBA

TRST

Glasbena matica - sola »M. Kogoj«
zaključne akademije po naslednjem razporedu:
Danes, 23.5., 27.5. in 29.5., ob 20.30 v Baziliki Sv. Silvestra (Trg Sv. Silvestra 1); v četrtek, 6.6., ob 20.30 v Evangelicansko-luteranski cerkvi (Largo Pamfili).
Gledališče Miela - Glasbena mladina Italije-Koncertna sezona 1996
V četrtek, 30. t. m., ob 20.30 koncert pianista Rosaria Mastroseria. Na sporedu Shumann, Rossini-Liszt, Gershwin, Skrjabin, Mendelssohn, Mussorgsky.
Koncertna sezona se bo zaključila 13.6. s koncertom Kvarteta iz Venetater mezosopranske Patrizie Belloni in pianistke Sabine Arru.

RAZSTAVE

TRST

Konjušnica miramarskega gradu:
do 23. junija je na ogled razstava »Karel Teige. Arhitektura, poezija. Praga 1900-1951«.
Muzej Revoltella:
na ogled je ena najlepših kolekcij moderne umetnosti, ki je pripadala Manliu Malabottiju.
Galerija Cartesius:
do 31. t. m. razstavlja Pino Ferfoglia.
Galerija Rettori Tribbio 2 (Piazza Vecchia 6):
se jutri, 24. t. m., razstavlja Marcello Di Tomaso.
Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità:
na ogled je razstava »Trieste. Realtà, immagine, immaginazione«.
Galerija Bassanese:
na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«
Galerija ISIS-Ul. Corti 3/A:
na ogled je razstava Aleksandra Starca.
Gostilna Stalletta-Ul. Giuliani 36:
do 22.6. je na ogled razstava desetih trzaskih slikark.
Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4):
na ogled je razstava Josepha Stabilita.
Sedež letoviscarske ustanove (Ul. S. Nicolò 20):

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Herbert Schügerl.
Galerija Carinthia (Stari trg 30):
razstavlja Gottfried Fabian.
Galerija pri Joklnu (Badgasse 7):
razstavljata. Paolo Pascutti (slike) in Damjan Balbi (fotografije).

BELJAK

Galerija Freihausgasse:
razstavlja Bruno Gironcoli.
Galerija Holzer:
razstavlja Oswald Oberhuber.

danes, 23 t. m., ob 18. uri (red H). Dirigent T. Severini. Režija U. Santicchi.
Ponovitve: v soboto, 25.5., ob 17. uri (red S); nedelja, 26.5., ob 16. uri (red D); torek, 28.5., ob 20. uri (red E); sredo, 29.5., ob 20. uri (red F); četrtek, 30.5., ob 20. uri (red C); sobota, 1.6., ob 20. uri (red L) in nedelja, 2.6., ob 16. uri (red G).

GORICA

Kulturni dom
V ponedeljek, 27. t.m.,(red A) in v torek, 28. t.m. (red B), ob 20.30- zadnja gledališka predstava v abonmaju SSG - komedija M. Costanza »Izpraznjeno vrni«. V glavnih vlogah Polona Vetrh in Adrijan Rustja.
V petek, 31. t.m., ob 20.30 - »Vsi drugačni, vso enakopravni« - solidarnostna manifestacija - Akademija SZ Dom (GO).

Felsenteater (Križna gora)

Danes, 23. t.m., ob 17.00 in 21.00 - gledališka predstava »Mein Kampf« (Tabori).

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+k Center: Jutri, 24. t.m., ob 20.00 - Franz Xaver Kroetz »Moska stvar«; režija J.Jamnik, igrata Maja Vidmar in Boprut Veselko.

BILČOVŠ

Avla ljudske sole: V soboto, 25. t.m., ob 20.00 - Vigredni koncert. Sodelujejo MePZ in MoPZ Bilka, tamburasi iz Sentjanža.

Pirjevec.

Gledališče Miela

Od petka, 24. do nedelje, 26. t.m.:BRECHT-WEILL - Film, video, srečanja s protagonisti in sodelavci skupine Berliner Ensemble v sklopu Trieste Contemporanea.

Rossetti - Società dei concerti

Letosnja koncertna sezona se bo zaključila s koncertom dua Brunello - Lucchesini (celo in klavir), ki bo na sporedu jutri, 24. t. m., ob 20.30 v gledališču Rossetti.Na sporedu Mozart in Beethoven.
Goethe Institut (Ul. Coroneo 5)
Gledališče Verdi -
V soboto, 25. t.m., ob 20.30 v sklopu Trieste Prima bo na sporedu koncert pianista Humberta Quagliate posvečen Manuelu De Falla in sodobnim spanskim skladateljem.

BOLJUNEC

Pivnica III. Generazione
Jutri, 24. t.m., ob 21. uri pa skupina Back door Blues; v petek, 31. t.m. pa ansambel Xi'An.

GORICA

Katoliška knjigarna:
na ogled je razstava trzaskega slikarja Deziderija Svare.
Kulturni dom:
do 25. t.m. je na ogled razstava goriske slikarke Laure Grusovin.

ŠTANJEL

V razstavišču Stolp
na vratih je na ogled razstava »Kras 1 - pod drobnogledom« Davida Tercona.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA

Erjavčeva 1, Ljubljana
tel: 061/221-511

Jutri, 24. maja, ob 20.30:
A. Hieng: **LAŽNA IVANA.**
Diplomska predstava studentov 4. letnika AGRFT v sodelovanju s SNG Drama.
Slavnostna PREMIERA
v počastitev 50-letnice AGRFT.

Sobota, 25. maja, ob 19.30:
A. Hieng: **IZGUBLJENI SIN,**
za IZVEN in KONTO.
Gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja.

Mala drama

P. Ridley: **DISNEY RAZPARAC**
Danes, 23. maja, ob 20. uri,
za IZVEN in KONTO.
Sreda, 29. in četrtek, 30. maja,
ob 20. uri, za IZVEN in KONTO.

SNG OPERA IN BALET
Župančičeva 1, Ljubljana
tel: 061/331-950

Pavel Sivic: **CORTESOVA VRNITEV**
Danes, 23. maja, ob 19.30,
za abonma CETRTEK in IZVEN.

L. Janacek: **JENUFA**
Jutri, 24. maja, ob 15. uri,
za lanski abonma PETEK,
IZVEN in KONTO.
Torek, 28. maja, ob 19.30,
za lanski abonma TOREK II,

CANKARJEV DOM

Gledališče

Jutri, 24. maja, ob 20. in 22. uri (premieri) in sobota, 25., nedelja, 26., ob 20. in 22. uri:
MARKO PELJHAN: PROJEKT ATOL: LADOMIR-OAKTYPA: Četrta površina - POVR-SINA ŠTIKA!

Jutri, 24. maja, ob 21. uri, in četrtek, 30. maja, ob 22. uri (v angleškem jeziku): Polona Vetrh in Ursula Cetinski: **ALMA**, monodrama.

Od sobote, 25. maja, do četrta, 6. junija: **EXODUS** - Festival sodobnih odrskih umetnosti, Ljubljana '96.

Razstave

Marc Chagall (1887-1985):
96 jedkanic na temo knjige Nikolaja V. Gogolja Mrtve duše.
Razstava bo na ogled do

Blagajna je odprta od 11. ure do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

KUD

FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Jutri, 24. maja, ob 23. uri: klubski večer. Nastop skupine SPACE CAKES.

Torek, 28. maja, ob 20. uri: promocijska koncerta

IZVEN in KONTO.

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANSKO, Čopova 14
tel: 061/210-852

T. Partljic: **STAJERC V LJUBLJANI**
Danes, 23. maja, ob 20. uri,
za IZVEN in KONTO.

Arthur Miller: **POGLED Z MOSTU**
Jutri, 24. maja, ob 20. uri,
za abonma PETEK in IZVEN.
Sobota, 25. maja, ob 20. uri,
za abonma SOBOTA in IZVEN.

Mala scena

Peter Shaffer: **EQUUS**
Danes, 23. maja, ob 21. uri,
za IZVEN in KONTO.

T. Dunham:
LJUBEZEN & SEX & TERAPIJA
Jutri, 24. maja, ob 21.30,
za IZVEN in KONTO.
Sobota, 25. maja, ob 21.30,
za IZVEN in KONTO.

SLOVENSKO MLADINSKO
GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana
tel: 061/125-33-12

Vito Taufer: **SILENCE**
Jutri, 24. maja, ob 19.30, za IZVEN.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA
Krekov trg 2
tel.: 061/314-962

Veliki oder

Moliere:
LE BOURGEOIS GENTILHOMME.
Gostuje francoska gledališka skupina LES THEATREUX Filozofske fakultete.
Danes, 23. maja, ob 21. uri.
Sobota, 25. maja, ob 11. in 17. uri:
Z. Krilič: **JAJCE**, za IZVEN.
Nedelja, 26. maja, ob 20. uri:
J. Lorenci: **ANTIGONA.**

RAZSTAVE

KOROŠKI MUZEJ
Na gradu 2, Ravne na Koroškem
CIPKA KOT OKRAS
Razstava bo na ogled do 30. maja.

GALERIJA SODOBNE
UMETNOSTI
IN LIKOVNI SALON,
CELJE

Bogdan Borčić
Slike 1993-1996
Razstava bo na ogled do 21. junija.

GALERIJA ANONIMUS
Prečna 6, Ljubljana
Marko Jakše
HEY, LET'S DANCE, AMIGO.
Razstava bo na ogled do 2. junija.
MESTNA GALERIJA
Mestni trg 5, Ljubljana
Goran Trbuljak Objekti
Razstava bo na ogled do 8. junija.

RAZSTAVIŠČE IDCO
Igriška 5, Ljubljana
Marija Jenko-Starič, Petra Varl-Simončič, Zora Stancić in Almira Sadar:
DEZNI PLASCI.
Razstava bo na ogled do 30. maja.

Predstava je v okviru 50. obletnice AGRFT.

Tunel LGL na Krekovem trgu 2

A. Schuller, R. Ercegović:
TKANJE, ZAMET IN SAMOTA
Jutri, 24. maja, ob 21. uri.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana
tel: 061/312-860

F. Sehovič: **KURBE**
Danes, 23. maja, ob 19.30,
za IZVEN.

P. T. African: **EVNUH**
Jutri, 24. maja, ob 19.30,
za abonma red A in IZVEN.
Sobota, 25. maja, ob 19.30,
za abonma red SOBOTNI in IZVEN.

KLUB ŠKUC
Stari trg 21, Ljubljana

Sobota, 25. maja in nedelja, 26. maja, ob 21.30:
Nebojša Nitja Ivanović:
IZLIV CASA.
Izvedba: Nika Maca Buda, Uroš S Sefran in Nebojša Nitja Ivanović.

SNG MARIBOR
Slovenska 27
tel: 062/221-206

Opera in balet

G. Verdi: **TRUBADUR**
Nedelja, 26. maja, ob 17. uri,
za red UPOKOJENCI, NEDELJA
POPOLDANSKI in IZVEN.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIBOR
Rotovski trg 2
tel.: 062/26-748

Nedelja, 26. maja, ob 11. uri:
Pavel Polak: **SNEGULJČICA**,
za otroke od tretjega leta naprej.

SLOVENSKO
LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE,
Šlandrov trg 5
tel: 063/25-332

Oderpododrom

Pavel Kohout:
PAT ALI IGRA KRALJEV
Sobota, 25. maja, ob 20.30,
za abonma ODERPODODROM 16,
in IZVEN. Zadnja predstava v letosnji sezoni.

NARODNA GALERIJA

Puharjeva 9, Ljubljana
HRVASKA
FOTOGRAFIJA
1848 - 1951
Razstava bo na ogled do 16. junija.
KNJIŽNICA
GLINSKOVA PLOŠČAD
Ljubljana
Razstava ilustracij Marjete Cvetko bo na ogled do 20. junija.
GALERIJA LOTERIJE SLOVENIJE
Trubarjeva 79, Ljubljana
Igor Kregar in Miha Pirnat ml. Akrili in olja.
Razstava bo na ogled do 21. junija.
GALERIJA
VODNIKOVA
DOMAČIJA
Vodnikova 65, Ljubljana
V galeriji do 4. junija razstavlja akademski slikar Izidor Urbancic.

NOGOMET / FINALE EVROPSKEGA KLUBSKEGA POKALA

Juventus (le po 11-metrovkah) zaslužen premagal Ajax

Ravanelli in Litmanen strelca - Peruzzi ubranil kar dve enajstmetrovki

Juventus - Ajax 5:3 po enajstmetrovkah (1:1, 1:1)
STRELCA: Ravanelli v 13. min., Litmanen v 40. min.

AJAX: Van der Sar, Silooy, Blind, F. De Boer (od 69. min. Scholten), Bogarde, R. De Boer (od 46. min. Wooter), Finidi, Davids, Kanu, Litmanen, Musampa (od 46. min. Kluivert).

JUVENTUS: Peruzzi, Ferrara, Pessotto, Torricelli, Vierchowod, Paulo Sosa (od 57. min. Di Livio), Deschamps, Conte (od 44. min. Jugović), Vialli, Del Piero, Ravanelli (od 77. min. Padovano).

SODNIK: Diaz Vega (Spanija).

RUMENI KARTONI: Finidi, Jugović, Blind, Deschamps, Wooter, Torricelli, Di Livio.

ENAJSTMETROVKE: Ferrara, Pessotto, Padovano in Jugović uspešni za Juventus, Litmanen in Scholten za Ajax.

GLEDALCEV: 70.000.

Ravanelli se veseli po prvem Juventusovem голу (AP)

RIM - Turinski Juventus je osvojil 41. in svoj drugi evropski klubski pokal prvakov. sinočni pa je gotovo slajsi od onega, ki ga je turinska ekipa osvojila pred 11 leti na nesrečni finalni tekmi v Bruslju.

Lippijevo mostvo je sicer slavilo zmago sele po streljanju enajstmetrovk, njegov uspeh pa je bil zaslužen, saj so Juventusovi nogometasi pokazali večjo voljo do zmage, imeli so večje število priložnosti za zadetek in bili tudi taktično boljši od nizozemskih asov. Skratka, Juventus je prenesel svojega tekmeca v vseh elementih igre in zaslužen postal prvi klub v Evropi.

Ajax, ki je dopotoval v Rim z vlogo favorita, pa ni upravičil napovedi. V njegovi igri je manjkala tista svežina, ki je bila v vseh teh letih glavna odlika tega mladega nizozemskega moštva.

Ze iz uvodnih potez je bilo videti, da je Juventusov trener Lippi dobro zasnoval taktiko svojega moštva: turinski nogometasi so začeli zelo napadalno in v kali zatrli vsako pobudo nasprotnikov. V bistvu so Lippijevi varovanci presenetili z igro, ki najbolj ustreza prav Ajaxu. Ze v 8. minuti je imel Torricelli, ki je bil eden boljših na igrišču, možnost, da preseneti sinoci precej nezanesljivega »visokega« vratarja Van der Sara. In prav Ajaxov vratar je v 13. minuti napravil grobo napako, ko je nerodno skušal z nogo odbiti zogo na Ravanelliju. Juventusov napada-

lec je spretno izkoristil njegovo napako in z desne, iz precej težkega položaja, poslal zogo v prazna vrata. Gol je se bolj »odrezal« noge Nizozemce, ki si niso opomogli in Juventus je se naprej držal pobudo v svojih rokah.

Naposled pa se je Ajax le zbral, prevzel igro na sredini igrišča in bil nekajkrat nevaren za Peruzzijeva vrata. Juventusov vratar pa je v 40. min. napravil napako, da je prosti strel le odbil, namesto da bi zaustavil zogo. V kazenskem prostoru je bil najpriselnejši Litmanen, ki je brez težav premagal Peruzzijskega vratarja.

V drugem polcasu se je v glavnem ponovila slika iz prvega dela. Ajax

nikakor ni uspel vsiliti Juventusu svoje igre. Nasprotno: prav Lippijevo mostvo je imelo več priložnosti (Del Piero predvsem, Vialli), da bi dokončno spravilo na kolena nasprotnika. Do konca regularnega dela pa se izid ni spremenil. Tudi po podaljskih je ostal rezultat izenačen, tako da je bilo treba izvajati enajstmetrovke.

Tu pa je stopil v ospredje Juventusov vratar Peruzzi, ki je zaustavil enajstmetrovki, ki sta ju izvedla Davids in Sillo, in zmaga turinskega moštva je bila tu.

Slavje po tekmi med Juventusovimi nogometasi in navijaki, ki jih je bilo v Rimu skoraj 50.000, je bilo nepopisno.

NOGOMET / PRIJATELJSKA TEKMA

Slovenci le neodločeno proti Arabcem

Slovenija - Združeni arabski emirati 2:2 (0:0)

STRELCI: 0:1 - Bakhit (47), 0:2 - B. Sa'ad (48), 1:2 - Siljak (57), 2:2 - Karic (59).

SLOVENIJA: Boskovic, Galic, Krizan, Srebrnic (Cifer), Jermanis, Becaj (Karic), Rudonja, Benedejcic, Zahovic (Kokol), Florjancic, Siljak (Valentinčič).

Remi z ZAE je več kot sramota za Verdenikove izbrance, saj so kar se tiče znanja precej slabši od najboljših slovenskih igralcev, edina izjema je bil odlični napadalec Bakhit Sa'ad. Združeni arabski emirati so najeli celotno strokovno ekipo Hrvatov na čelu z izjemnim trenerjem Tomislavom Ivičem, saj, kot vse kaže, ne želijo zaostajati za sosedama Saudsko Ara-

bijo, ki je bila udeleženka zadnjega svetovnega prvenstva, in Omanom, ki ima eno najperspektivnejših mladinskih ekip na svetu. Čeprav sodijo Emirati med najbolj vzpenjajoče ekipe na lestvici FIFA, pa so do vrha se zelo, zelo dalec, slovenski igralci pa tega niso izkoristili.

V prvem delu so imeli slovenski igralci veliko premoč, toda tega spet niso znali izkoristiti, gostje, ki so igrali bolj ali manj le na svoji polovici, pa so imeli edino priložnost pred koncem prvega dela, ko je najboljši gostujoči igralec Sa'ad zadel vratnico. V drugem delu je Cifer sila nespreno odbil zogo z glavo, Bakhitu pa ni bilo težko premagati Boskovića.

KOLESARSTVO / 4. ETAPA KOLESARSKE DIRKE PO ITALIJI

V Ostuniju prvi Cipollini

OSTUNI - Italijan Mario Cipollini je z dvignjenimi rokami osvojil 4. etapo kolesarske dirke po Italiji. Plavalasi Toskanec je bil v ciljnem sprintu hitrejši od rojaka Silvia Martinella, ki je z drugim mestom (zaradi odbitkov) spet pridobil roza majico na račun Stefana Zaninija. Za Cipollinija je to četrti uspeh v letosnji sezoni in 13. na giru.

Prvega od starih krogov proge v Ostuniju, kjer je bilo pred skoraj dvajsetimi leti svetovno prvenstvo, so prekolesarili kot cikloturisti. V drugem krogu se je dirka razživela, potem ko sta iz glavnine pobeignila člana ekipe Mg - Technogym Fabiano Fontanelli in Stefano Casagrande. Dosegla sta največjo predno-

st 32 sekund, njun poskus pa se je izjalovil po 90 kilometrih.

Najbolj napet je bil seveda zadnji krog. V napad se je izmenično podalo kar nekaj kolesarjev. Osemnajst kilometrov pred ciljem so se opogumili celo favoriti Ugrumov, Berzin, Olano in Chiappucci, pred ciljem pa je glavnina ujela mladega Faustinijskega sele tedaj je nastopil Cipollini, ki je ves čas vozil v ozadju.

»Upam, da bom odstopil cimbkasneje,« je na cilju dejal Cipollini, ki je že po prvem dnevu gira napovedal, da bo opravil le nekaj etap, a se je po včerajšnji zmagi očitno premislil. Ze danes se mu ponuja nova priložnost, ker bo tudi 5. etapa skoraj

povsem ravninska.

Vrstni red 4. etape: 1. Mario Cipollini (Ita) 3:31, 39 s povprečno hitrostjo 41, 6 km na uro, 2. Silvio Martinello (Ita), 3. Fabrizio Guidi (Ita); 4. Mario Manzoni; 5. Gianluca Bortolami; 6. Zbigniew Spruch (Pol); 7. Davider Rebellini (Ita); 8. Mariano Piccoli (Ita); 9. Beat Zberg (Svi); 10. Marco Vergnani (Ita); 11. Fabrizio Bontempi (Ita); 12. Andrea Vatteroni (Ita).

Skupni vrstni red: 1. Martinello 19:08, 35; 2. Zanini + 6 sekund; 3. Guidi +12 sek.; 4. Bontempi; 5. Edo (Spa) +26 sek.; 6. Bramati (Ita) +28 sek.; 7. Manzoni +30 sek; 8. Spruch; 9. Vergnani oba v Manzonijskem času.

Chicago in Seattle vodita z 2:0

Chicago Bulls in Seattle Supersonics sta tudi v drugi tekmi odbila napad Orlando, oz. Utaha in tako povečala prednost v polfinalnih dvobojih NBA prvenstva.

Chicago - Orlando 93:88 (2:0 v zmagah): v Chicagu je blestel Michael Jordan, ki je v drugem polcasu zbral kar 25 točk (skupno 35) in omogočil »bikom«, da so nadoknadili kar 18 točk zaostanka (46:64 v 32. minuti). Ključ uspeha za mostvo iz Chicaga pa je bila obramba, ki je v zadnjih 18 minutah dovolila gostom le 24 točk. Pri Orlandu je bil daleč najboljši Shaquille O'Neal (26 točk, 11 skokov).

Seattle - Utah 91:87 (2:0 v zmagah): v Seattlu je Kemp dal 8 točk in oba odločilna kosa v zadnji minuti, ob tem pa se ukradel odločilno zogo Stocktonu. Za Sonicse so največ točk dosegli Payton (18), Shrempf (17) in Kemp (15), Karl Malone (33) in Hornacek (22) pa sta bila najbolj učinkovita pri Jazzih. (VJ)

Danes začetek odbojarskega turnirja na mivki v Štandrežu

Z nekajdnevno zamudo, pa vendar. Danes bo v štandreskem dobu Andreja Budala štartal tradicionalni odbojarski turnir na mivki, ki ga skupno organizirata KD Oton Zupancic in OK Val. Z nastopi bodo začeli v mladinski kategoriji do 17. leta starosti. Prijavilo se je 10 moskih in osem ženskih dvojic. Prve tekme bodo ob 17. uri. Za mesani turnir 2+1 se je prijavilo dvajset trojk, zamudniki pa se lahko se vpišejo. Prve tekme v tej kategoriji bodo v petek, s pricetkom ob 17. uri. Največ zanimanja vlada za turnir za moske dvojice. Kaže, da bo nastopilo kar osemnajst ekip. Moci bodo med sabo merile 29., 30. in 31. maja. Finalne tekme v vseh treh kategorijah bodo predvidoma 8. junija.

NOGOMET / MEMORIAL PUNTIN

Brez zmagovalca

Juventina in Mladost igrala neodločeno

Juventina - Mladost 1:1 (1:0)

STRELCA: Gallo, Pellicani.

JUVENTINA: Peric, Bastiani, Screm (Milotti), Villani, Kavs, Romano, Gallo, Persoglia, Padovani (Franchi), Zamar, Gambino.

MLADOST: S. Gergolet, Argentin, D. Gergolet, Monticcolo, Pellicani, Grillo, Zin (Bressan), Sitá (Blason), Fontana, P. Gergolet, Poropat.

V 1. kolu nogometnega članskega turnirja v Vermejanu za »Memorial Puntin« sta se Juventina, ki je pretežno nastopila s pomlajeno postavbo, in Mladost razšla pri neodločenem izidu.

Tekma se je odvijala na razmnoženem igrišču, saj se je malo prej vlila prava ploha, in je bila se kar zanimiva ter dopadljiva. Štandresko mostvo je prvo povedlo tik ob izteku polcasa: Gambino je podal v kazenski prostor, kjer je bil najpriselnejši Gallo, ki je zogo po-

tisnil v mrežo.

Tudi v drugem polcasu je bila igra v glavnem izenačena, Mladost pa je stanje izenačila s silovitim Pellicanijevim prostim strelom, ki je povsem presenetila Juventusinega vratarja Perica. Doberdobska ekipa je nato imela se eno zelo ugodno priložnost z Blasonom (spet s prostim strelom), toda Juventusin vratar je tokrat lepo posredoval. Remi je tudi pravilno placilo za to, kar sta pokazali obe moštvi.

Do konca srečanja pa stanje ni več spremenilo, čeprav sta obe ekipi sprožili nekaj tudi nevarnih napadov.

OSTALI IZID: S. Pier d'Isonzo - Ronchi 1:0.

VRSTNI RED: S. Pier d'Isonzo 3, Juventina in Mladost 1, Ronchi 0.

Danes bosta naši ekipi spet zaposleni na tem turnirju. Ob 19. uri bo na sporedu tekma med Mladostjo in San Pier d' Isonzom, ob 21. uri pa se bosta spoprijeli Ronchi in Juventina.

NOGOMET / KONEC PRVENSTEV ZA NAJMLAJŠE

Odličen spomladanski del za cicibane Primorja Telital in Brega Grmada

CICIBANI

Chiarbola - Primorje Telital 1:4 (1:2)

PRIMORJE: Siccardi, Batti, Pipan, Furlan (11-m).

PRIMORJE: Kante, Claudio, Furlan, Stoka, Pipan, Batti, Siccardi, Cozzutto, Jovanovic, Daronzio.

Primorje je za slovo opravilo res zelo dober nastop, posebno v prvem polcasu, v katerem je stalno napadalo. Chiarbola je sicer po голу Siccardija izenačila 1:1, a že v naslednji akciji je Batti ponovno povedel Primorje v vodstvo. Drugi polcas je bil se bolj enosmeren. Primorje je doseglo se dva zadetka in zamudilo nekaj zrelih priložnosti. O moči Primorja pove podatek, da so bili v spomladanskem delu nepremagani. V enajstih tekmah so dosegli sedem zmag in štiri neodločene izide.

San Sergio B - Breg Grmada 0:1 (0:0)

STRELEC: Klun.

BREG GRMADA: Bernetic, Cej, Sancin, Ota, Iozza, Franco, Milic, Klun, Cheber.

V zadnjem prvenstvenem srečanju so brezani dosegli lepo zmago. Tekma je bila privlačna in borbena. Vratar Bernetic, ki je bil eden izmed najboljših na terenu, je opravil dva izredna posega in tako preprečil domaćinom pot do zadetka. Klun pa je izkoristil slabo ujeto zogo domačega vratarja in realiziral.

V 11 srečanjih so brezani dosegli kar 8 zmag, 2 remija in le enkrat so morali kloniti.

Zaradi tega je obračun povsem pozitiven in daje dobro upati tudi za prihodnjo sezono. (E.B.)

MLAJŠI CICIBANI

Prvenstvo CSI

CGS - Primorje Telital 1:4 (0:1)

STRELCI ZA PRIMORJE: Pipan (3), Dobranovic.

PRIMORJE: Druskovic, Dobranovic, Kante, Pipan, Ziani, Di Maria, Lucchesi, Zuppin.

Najmlajši Primorja Telital so prvenstvo sklenili z novo zmago in res dobrim nastopom. Predvidoma so na končni lestvici zasledli 3. mesto. V spomladanskem delu so po dveh začetnih porazih dosegli sedem zaporednih rezultatov (pet zmag). Trener Masai in društvo sta lahko z ekipo res zadovoljna, saj je pokazala velik napredek in predstavlja dobro osnovo za nastope v starejših kategorijah.

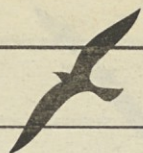
Breg Grmada - Sant'Andrea 4:2 (2:1, 3:1)

STRELCI ZA BREG: Di Donato, Lovrecic

2, Cheber

BREG GRMADA: Slavec, Ghezzi, Zennaro, Merlak, Cheber, Lovrecic, Carli, Di Donato, Kraljic.

Brezani so brez večjih težav odpravili ekipo Sant'Andrea. Domaćini so imeli stalno terensko premoč in poleg starih zadetkov so zadeli tudi vratnico z Lovrecicem. Tokrat velja posebno omeniti dobro igro Di Donata, ki je tudi realiziral en zadetek. (E.B.)

ODBOJKA / ŠE EN VELIK PODVIG MOŠKE KOIMPEXOVE EKIPE

V šestih letih iz pokrajinske 1. divizije v državno B2 ligo

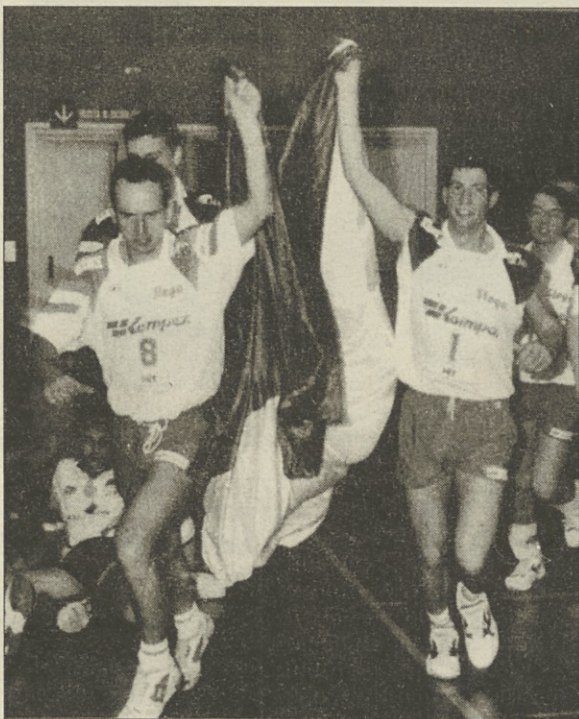
Blahuta: »V vseh teh letih smo se prevdsem učili, kako zmagovati«

Koimpexovim fantom se je letos posrečila se ena vrhun-ska sezona, tako da je ta generacija igralcev dosegla se četrto napredovanje v šestih letih. Ze lani je Slogina ekipa dosegla primat med tržaskimi moškimi ekipami, letos pa je to se potrdila z napredovanjem in tako postala tržaska ekipa, ki nastopa v najvišji ligi.

Veliko zaslug za ta uspeh ima seveda trener ekipe Dušan Blahuta, ki že tretje leto vodi ekipo. Tudi tokrat se je Blahuta na začetku pogovora želel zahvaliti vsem, ki so pripomogli k temu zgodovinskemu uspehu, kot ga je sam imenoval: »Najprej se moram zahvaliti vsem fantom, ki so vneto delali skozi celo sezono. Potem se moram zahvaliti drugemu trenerju De Waldersteinu, s katerim sem odlično sodeloval. Zahvaliti se moram tehničnemu direktorju Morpurgu in Peterlinu, ki je imel glavne zasluge pri sestavi ekipe in je reševal probleme okoli ekipe. Hvala tudi predsedniku Miotu in pokrovitelju Kocmanu, ki je tudi stalno sledil ekipi. Posebna zahvala gre tudi navijačem, ki so verjeli v nas uspeh in so nam pomagali v težkih trenutkih. Zahvaliti se moram tudi medijem, predvsem Primorskemu dnevniku in Piccolu, ki so znali ceniti naše delo in so nas razumeli, tudi ko smo doživljali težke trenutke.«

Pred prvenstvom si Blahuta ni pričakoval takega rezultata, predvsem po odhodu Terpina in Cisolle. Na srečo je ekipa dobila primerni okrepitvi, Stabileja in Zuccona. »Posebno priznanje zasluži Stabile, ki se je odlično vključil v našo ekipo. Podajaci so imeli nekaj težav, ker je on levičar, drugače bi lahko bil se učinkovitejši. Naredil pa je ogromno delo v sprejemu,« je dejal Blahuta. Tako je imel po njegovem mnenju letos na razpolago celo boljšo ekipo kot lani, čeprav je lani dosegla tretje mesto, letos pa četrto. Raven prvenstva je bila namreč letos po njegovem precej višja, saj je bilo kar osem zelo dobrih ekip. Poleg tega so letos slogasi dosegli šest točk več kot lani. »Največje razočaranje prvenstva pa je gotovo Pallavolo Trieste, ki ima daleč najboljšo ekipo v ligi in nas je tudi edina dvakrat premagala. Vse druge ekipe so letos imele srečo, da ni imela ta ekipa pravega trenerja. Z boljšim trenerjem bi bil Pallavolo Ts gotovo prvi na lestvici,« je komentiral Slogin trener.

Glede napredkov njegovih igralcev, ki so v šestih letih prisli iz 1. divizije v B2 ligo, Blahuta meni, da je bilo najprej vidno delo Franka Drasica. Veliko so pripomogle tudi poletne priprave v Bratislavi in Brnu. Glavni cilj, ki ga je Blahuta imel v teh letih, pa je bil ta, da se ekipa nauči zmagovati. Zato je Koimpex tudi skozi celo sezono odigral toliko prijateljskih tekem. Prav ko so igralci začeli premagovati tudi Pallavolo Ts, ki je bil za razred boljši od Koimpexa, so spoznali, da lahko premagajo vsakega nasprotnika. Njegovi igralci tudi niso sposobni improvizirati, zato so se na treningih dosti posvečali učenju shem. »V vseh teh letih je od posameznikov najbolj napredoval Božić, ki je bil letos s

Stabilejem tudi najboljši in najbolj konstanten. Največji talent je verjetno Aljosa Kralj, ki pa je letos preveč nihal in ni popolnoma zadovoljil. Nekateri igralci so bili tudi nekoliko nedisciplinirani, predvsem Rovere, pa tudi Riolino, tako da nisem mogel računati nanj na zadnji tekmi s Pallavolom. Prav zato smo si zapravili se boljše uvrstitve na lestvici,« pravi Blahuta.

V naslednji sezoni bo prav gotovo vse težje. Sam Blahuta je z letosnjim prvenstvom zaključil triletni cikel v prvi moški ekipi Sloge in je se vprašljivo, če bo tu ostal. Odbojništvo namreč se ni definiral tehničnega vodstva posameznih ekip v naslednji sezoni. »Vsekakor pa bo treba ekipo ojačiti. Po mojem potrebujemo enega dobrega podajaca, solidnega blokerja in enega dobrega igralca v polju,« je zaključil Blahuta.

Andrej Maver

Uspeh, ki obeta boljše čase

Iz 1. divizije v B2 ligo v piclih šestih letih! Rekli bi, pravi »cudež«, ko ne bi vedeli, da se za tem uspehom v resnici skriva izredna pozrtvovalnost, strokovnost in trdna volja ljudi, ki so znotraj in okoli ekipe prispevali k njeni rasti. Napredovanje Sloginih odbojkarjev v drugo ligo zbuja v odbojgarskih krogih spoštovanje in tudi rahlo zavist, v neodbojgarskih pa malce nejevolje, saj tako ali drugače nacenja zakoreninjene hierarhije, po katerih za naso moško odbojko na Trzaskem - po velikih uspehih v sedesetih in sedemdesetih letih - takorekoc ni bilo več prostora. In je tudi dokaz, da se da z voljo in delom marsikaj doseči. Kdor bolje pozna razmere v odbojki pri nas, ve, da je Koimpex za zdaj se vedno roza (generacija), ki je nepričakovano zrasla sredi puščave. Za odbojgarske zanesenjake, ki se pri nas ukvarjajo z moško odbojko, pa vsekakor pomeni upanje, da se jim po letih suse res lahko obetajo boljši časi.

Aleksander Koren

Morpurgo: »Izredno pereče bo vprašanje finančnega kritja za prihodnjo sezono«

Kako ocenjuje samo društvo letošnje odlične rezultate prve moške ekipe, smo vprašali podpredsednika Sloge in spremljevalca ekipe Pavla Morpurga.

»Sezona je seveda uspešna. Pred prvenstvom smo upali na ta rezultat, tudi poletne okrepitve so bile usmerjene v to, da vsaj ohranimo lansko uvrstitev. Po odhodu Cisolle in Terpina smo se okrepili v okviru naših možnosti s pomočjo sponzorja. Ze predprvenstvene tekme, potem pa tudi odlični začetek prvenstva so dokazali, da je ekipa zmogla ponoviti lanski rezultat. Po novem letu smo začeli resno razmišljati o napredovanju. Ko je bilo jasno, da bo prišlo do reorganizacije lig, pa je ostalo sa-

mo vprašanje, katero od prvih starih mest bomo zasedli.

Triletno delo trenerja Blahute se je poznalo. Fante je znal motivirati tudi v težkih trenutkih, da smo lahko včasih skrili tudi naše tehnične pomanjkljivosti. Trenerjeva roka se je poznala zlasti v vodenju tekem, saj je v tem Blahuta pravi mojster. Prav na ta način smo lahko premagali nekatere tehnično boljše nasprotnike. Tudi publika je prispevala svoje, saj nam je bilo letos sledilo res veliko navijačev.«

Kakšno so zdaj prvenstvene naloge društva?

»Izredno pereče bo seveda finančno kritje za naslednjo sezono, tudi ker je bilo med našimi sportnimi društvi precej napredovanj.

Ekipo bo treba tudi okrepiti. Za zdaj so vsi letosnji igralci potrjeni in vsi so dali svojo razpoložljivost, razen Stabileja in Zuccona. S Stabilejem smo se namreč lani dogovorili za eno sezono, Zuccon pa je prišel k nam kot enoletno posojilo Fincantierija.

Tudi openska telovadnica je neprimerna za igranje, zato bomo za naslednjo sezono izbrali repensko ali kakšno drugo. Tako nam bo lahko sledilo tudi večje število gledalcev. Primarni cilj v naslednjih letih pa bo ojačitev mladinskega sektorja. Vse sile bo treba napeti pri tem, tudi v sodelovanju s solo. Tako bomo letos priredili prvi tečaj odbojke za otroke že od 17. do 28. junija.«

Kako pa napreduje sodelovanje z Borom?

»Sodelovaje z Borom z dvema mladinskima ekipama je bilo zelo uspešno. Mladinci so postali pokrajinski prvaki in so na deželni finalu zastopali tržasko odbojko. V D ligi so skupaj s starejšimi Sloginimi igralci odigrali prvenstvo in nabirali izkušnje, bolj kot same rezultate. Zal pa smo doziveli 18. maj (ženski derbi v C1 ligi). Izjave Borovih predstavnikov na Tv Koper so razkrile, da je bil edini Borov interes na tej tekmi le prestižni klubski rezultat v derbiju. S tem so oskodovali ne samo naše društvo in preprecili napredovanje, ampak tudi vso slovensko in na sploh tržasko odbojko.« (A.M.)

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Na krožno pot "Brica" v zgornji dolini Cimoliane

Dolino reke Cimoliana goriski planinci bolj slabo poznajo. Oddaljenost in najbrž tudi dejstvo da na tem koncu ni posebno visokih vrhov, sta med glavnimi vzroki. Zamudno bomo skušali nadoknaditi v nedeljo, 26. t.m. Namenjamo se namreč na krožno pot "Brica", ki je speljana po zelo lepem in v glavnem se neokrnjenem območju na nadmorski višini med 1400 in 1900 metri. Ker je območje že na obrobju Dolomitov, imajo vzpetine že značilnosti dolomitskih vrhov z navpičnimi stenami, pod njimi pa so precej položna melišca. Krožna pot je v glavnem speljana na gozdni meji, kjer je bila v prejšnjih desetletjih razvita živinoreja (nekaj pastirskih stanov se je se ohranilo, zdaj pa je območje zaščiteno kot krajinski park. Z avtomobili se bomo popeljali v bližino zavetišča Pordenone (1249 m) in nato sli na krožno pot, ki je v celoti dolga šest ur hoje, v primeru potrebe (vreme) pa se lahko skrajša. Zbirališče je na Travniku, odhod točno ob 7. uri. Kosilo seveda iz nahrbtnika, oprema običajna, planinska. Izlet vodi Vlado Klemše, ki je na razpoalgo za podrobnejša pojasnila.

Pod Krn, v Dreznico, Kobarid in na Vrsno

Izlet za ljubitelje narave in naše kulturne dediščine. Tako bi lahko poimenovali izlet, ki bo prvo nedeljo junija. Obiskali bomo Dreznico, slap Kozjak, po želji tudi muzej v Kobaridu, popoldne pa se Vrsno in rojstno hiso Simona Gregorčica.

Izlet je primeren tudi za člane in prijatelje društva, ki niso vajeni dolgotrajne hoje. Ti se bodo sprehodili (nekaj minut hoje) do mogočnega slapa Kozjak in se nato zapeljali v Dreznico. Bolj korajžni bodo v Dreznico pripesacili preko Drezniskih Raven. Tudi v lepi vasi pod Krnom je marsikaj zanimivega: od mogočne cerkve do zasebenga muzeja in še kaj. Popoldne bomo namenili obisku Gregorčičeve hiše na Vrsnem in če bo čas dopuscal, se

kratkemu postanku pri sv. Lovrencu, kjer je "Goriški Slavček" pokopan. Za izlet skrbita Zorko Cotar in Zdenko Vogric.

Vabilo na 25. Srečanje planincev na Matajurju

Planinska družina Benecije, ki je organizator letošnjega srečanja zamejskih planincev na Matajurju je te dni objavila potek prireditve, ki bo v nedeljo 9. junija in kjer se bo, po predvidevanjih zbralo nekaj sto planincev iz obmejnega območja, pa tudi s Koroske. V dopoldanskem času je predviden izlet na vrh Matajurja (40 minut hoje), od koder je čudovit razgled. Gora je bogata tudi na cvetju. V popoldanskem času bo pri zavetišču Pelizzo (do tu pripelje avtobus) uradni del srečanja in nato prijetna planinska družabnost.

SPD Gorica se bo srečanja udeležilo organizirano z avtobusom. Društvo naproša člane in prijatelje, naj pohitijo s prijavi. Društveni sedež je odprt tudi danes med 19. in 20. uro.

SPDT prireja izlet na Učko

V nedeljo, 2. junija bo že dolgo pričakovani in zal zaradi organizacijskih težav prelozeni avtobusni izlet na Učko. Zbirališče ob 7. uri na Tgu Oberdan, za planince in izletnike s Krasa pa ob 7.15 pred postjo v Bazovici. Z avtobusom se bomo nato podali v smeri proti Reki in se povzpeli do sedla pod Učko. Odtod bomo peš nadaljevali pot do vrha te 1394 m visoke gore na vzhodni obali Istre. Z vrha se odpira čudovit pogled na celoten Kvarnerski zaliv. Po krajšem postanku na vrhu se bomo po drugi strani podali v dolino in zaključili pot v Lovranskem zalivu. Med potjo bomo spoznavali bogato in pestro rastlinsko odedjo, saj bomo na nasi poti srečali vse vegetacijske pasove od visokogorskega rušja na samem vrhu do sredozemske makje ob vznožju gore. Vpisovanje v uradih ZSSDI, UI, sv. Franciska 20 tel. 635627 v uradnih urah.

ODBOJKA / ZA B2 LIGO

Za Koimpex v play offu le dva nasprotnika

Cuneo odpovedal nastop V soboto doma z Brescia

Prvo dodatno tekmo za prestop v žensko odbojgarsko B2 ligo bo Koimpex odigral že v soboto, ko se bo na Opcinah, s pričetkom ob 18. uri, pomeril z ekipo Famavit Leonardi iz kraja Orzinuovo pri Brescii. Drugi tekme našega moštva bo Albatros iz Trevisa. Slogin tabor se je nemalo oddahnil ob vesti, da se je Cuneo odpovedal play offu. To pomeni eno izredno oddaljeno gostovanje manj in več možnost za napredovanje. V višjo ligo se bosta namreč selili dve moštvi.

O nasprotnikih so informacije za zdaj bolj skope. Famavit razpolaga s precej velikih številom izkušenih igralcev (več kot polovica jih ima krepko več kot

dvajset let), ki pa niso pretirano visoke. Letos je moštvo igralo v B skupini C1 lige in zasedlo končno 5. mesto.

Albatros je igral v B2 ligi in pristal na zadnjem mestu s tremi zmagami. Sesterka iz Trevisa je mlada. Stiri igralke so članice (najstarejša ima 23 let), vse ostale pa so še mladinke. Verjetno gre za perspektivno sesterko, v kateri je zelo dosti visokih igralcev.

Spored Koimpexovih tekem v končnici je sledeč: sobota, 25.5. ob 18. uri na Opcinah: Koimpex - Orzinuovi, sreda, 29.5. ob 20.30 v Trevisu: Albatros - Koimpex, sreda, 5. 6. ob 20.30 na Opcinah: Koimpex - Albatros; nedelja, 9. 6. ob 18. uri v Orzinuovu: Famavit - Koimpex.

Obvestila

SD PRIMOREC

vabi svoje člane na 30. redni občni zbor, ki se bo vršil v drugem sklicanju v petek, 24. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

TPK SIRENA

bo kot vsako leto priredila dva jadrnalna tečaja za razred Optimist in sicer od 17. do 28. junija ter od 8. do 19. julija. Za vse potrebne informacije ter vpisovanje je na razpolago tajništvo vsak ponedeljek in četrtek, od 18. do 20. ure, tel. 422696, Miramarski drevored, st. 32.

TPK SIRENA - sekcija sportnega ribolova obvešča, da bo na sedežu društva - Miramarski drevored 32 - vsak četrtek od 19.30 dalje tečaj za spoznavanje metod tehnike in opreme sportnega ribolova. Vabljeni začetniki in tekmovalci!

JK CUPA

prireja za letnike od '81 do '89 en popoldanski in tri celodnevne jadrnalne tečaje - razred optimist in sicer: 1) od 17. do 28.6; 2) od 1. do 12.7; 3) od 15. do 26. 7 ter popoldanski od 24.6. do 5.7. V razredu srfa pa dva tečaja in sicer 1) od 8. do 12.7 ter 2) od 15. do 19.7. Informacije in vpisovanja vsako soboto od 16. do 18. ure na sedežu, tel. 299858.

PLANINSKA ODSEKA SZ SLOGA in SK DEVIN vabita člane in prijatelje v nedeljo, 26. t.m., ob srečanju mladih planincev na Vremščico. Zbirališče v Bazovici pred spomenikom NOB ob 9. uri. Vabljeni!

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Zamikalo vas bo, da bi pogledali, kaj se nahaja onstran gora vašega običajnega horizonta, se dvignili nad oblake, preleteli meje in ugotovili, da ste znova zgrešili smer.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vase zmogljivosti se zdalec ni- so tako zelo neizčrpne, kot se vam zdi in kot si želite. Kdor ne zna pravčasno prisluhni ti telesu, mu slej- koprej začne nagajati tudi duh. K počitku torej.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Plodovi vašega dela počasi vendarle dozorevajo, zato si nikar več ne beli- te las, če boste nekoliko zamudili rok, ki so ga posta- vile vaše želje. Saj ze veste: bolje pozneje kot nikoli.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Marsikdo bo v vas ugledal svetovalca, zato boste delezni številnih vprašanj. Ni- kogar ne boste razočarali; svetovali mu boste namreč tako, kot naj bi drugi svetovali vam.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Znova boste zapravili prilo- znost in znova vam bo partner očital, da ste neodgo- vorni. Naučite se že, da na tujih ramenih ni mogoče viseti v nedogled, zlasti, če se že obcutno šibijo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ko se vam bo že zdelo, da se je vas življenjski vzpon ustalil, boste zagledali cu- dovito priložnost za iznenaden skok v višave. Ne za- ganjajte se; ohranite lahkotnost, pa bo slo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vase misli bodo po- stale burne, čustva pa nadvse poželjiva. Pravi trenu- tek za odhod med kroge, kjer se gibljejo kandidati za zapolnitev srčne luknje, ki jo je izvrtalo razocaranje.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Trudili se boste, da bi bili čim bolj podobni svojemu novemu vzorni- ku. Zakopali se boste med knjige in začeli črpati sta- re modrosti. Vec boste nacrpali, bolj boste negotovi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Obnovili boste zanema- rjene osebne vezi in spoznali, da se nekateri od starih znancev veselo spreminjajo, nekateri pa se še zmeraj togo oklepajo starih plotov. Kako pa je z vami?

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Telo vam se zda- lec ne nagaja v tolikšni meri, kot se bojite, vendar bo- ste se kar naprej stekali. Najbrz se na tak način boju- jete za naklonjenost tistih, ki jih potrebujete.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Nekdo, ki se mu ne upate priblizati, bo storil odločilen korak, razbil zid vase za- držanosti in vam odstrl svoje misli in čustva. Opogu- mljeni z iskrenostjo se mu boste odprli tudi vi.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pri delu boste uspešni kot že dolgo ne, v ljubezenskem gnezdecu pa se boste se zmeraj zaman trudili, da bi dosegli zelene spremem- be. Manj se boste trudili, prej vas bodo presenetile.

Filipinci se zabavajo tako, da plešejo s paradiznikom med očmi

V Manili so priredili nenavadno plesno tekmovanje, na katerem je zmagal par, ki je najdlje plesal, ne da bi izgubil paradiznik, zagozden med obrazoma. (Foto: Reuter)

Medtem pa so si otroci krajšali čas tako, da so tekmovali, kdo bo prej s tal posesal nit, ovito okrog koluta...

Hillary Clinton si je od blizu ogledala južnoameriško mumijo

V Washingtonu v Združenih državah Amerike so razstavili mumijo, ki so jo lani se- ptembra našli ob vznožju vulkana Ampato v perujskih Andih. Mumija je posmr- tni ostanek dekleta, ki so ga lnki pred približno 500 leti žrtvovali bogovom. Otvo- ritve razstave sta se udeležila tudi Hilary Clinton in perujski predsednik Fujimori.

Umetnina ne krši prepovedi izvoza govejega mesa

DUNAJ - Britanski umetnik Damien Hirst s svo- jim umetniskim delom spodkopava prepoved izvoza britanske govedine, piše dunajski Profil v zadnji številki. Hirst si je namreč zeel svojo in- stalacijo Mati in otrok locena razstaviti v New Yorku, vendar ga je na poti med željami in nji- hovo uresnitvijo cakala kopica ovir. Instalacija namreč vključuje kravo in telicka v formaldehi- du. Se le po dolgotrajnih pogajanjih je Hirstovi menedzerki uspelo amerisko carino prepričati, da gre vendar za umetnost in ne goveje meso za potrosnjo. Na obzorju pa so že nove »goveje« te- zave, saj naj bi sporna umetnina junija znova po- tovala - tokrat v Pariz.

Napoleon je bil za Italijane predvsem tat umetnin

DUNAJ - Napoleon Bonaparte prejema 200 let po osvajalnem pohodu v Italijo nelaskave ocene, kot piše dunajski Profil. Medtem ko imajo Francozi njegovo zavzetje Italije se vedno za začetek mo- derne dobe, so italijanski-zgodovinarji obletnico izkoristili za ostro kritiko malega Korzicana in ga poimenovali za tatu umetnin. Med drugim naj bi z rimskega Kapitola odnesel antični kip Nila, kvadrigo iz cerkve sv. Marka, nekatera Rafaelova dela in več tisoč drugih umetnin. Plen naj bi osvajalci prinesli v pariski Louvre. Italijanom je nekaj umetnin že uspelo dobiti nazaj.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	VIJACNO LETALO	POVRATNO DELOVANJE	NAGLOST	SLAVKO OSTERC	NARODNI PARK V KENJU	DANSKO PRISTANIŠČE	BONAPARTE	NACIN PASE ŽIVINE	NIKEJ	2. IME	STOT	ENICA	AVTOR: LUKA PIBER	HODNIK	MESTO AALST PO FRANCOŠKO	IT. SLIKAR	RDECI KRIZ	IGRALKA MIRANDA	PESNIK VIPOTNIK	IGRALKA NIELSEN
PODRAZRED RIB													KATRA (LJUBKO)							
FINSKI ARHITEKT													ODISEJ (LATIN.) ATENSKI ODLICNIK							
SUROVINA ZA PLATNO				EVROPSKO GORSTVO					UMETNO VLAKNO								STAR SLOVAN ATENSKO SODISČE			
JAREM				OSNOVNA PRIVINA PRI SIVANJU					NESTOR EGIP. BOG TEHUT									EMIL ADAMIC		
OCET				KAMEN IKRAVEC						NOCNI METULJ	ANGEL	EGIP. BOGINJA NEBA Z. IME						TEHNECU	IGLAVEC	ENEJ
ENOTNI VEKTOR				ST. GRŠKO MESTO V JUZ. ITALIJ	OSNOVITELJ SL. PIŠEC (GUIDO)										KRAJ PRI LOSKEM POTOKU					
VEZNIK			PROVITAMIN REKA V FRANCIJI											KRAJ PRI ČRNEM KALU	GEOLOŠKA DOBA					
KLADA ZA SEKANJE						NIKOLA TESLA ERVIN OGNER			JAPONSKA VERA RADO CASL						TONE PAVCEK ARGON			LINDA EVANS NIZOZEMSKA		
GRŠKA BOGINJA MIRU							POSODA ZA PIVO						HUDICEVKA							
IT. PEVEC ZERO							NAOCNIKI						RAZGLASITEV							

RESITEV:
Vodotavno:
KATRICA,
EERO SAARINEN,
ULIKSES,
LAN,
ALPE,
ENKALON,
ANT,
ICO,
VBOD,
STVAROSTA,
EA,
KIS,
OOLIT,
HATOR,
ORT,
RENOVATOR,
RETEJE,
PA,
ERGOSTERIN,
ECCEN,
TNALVA,
NT,
SINTO,
TP,
LE,
EIRENE,
VRCEK,
SATAVANKA,
RENATO,
OCALTA,
PROGLAS

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Kotiček: Pravljice iz mavrice
20.30	TV DNEVNIK
20.50	Slovenski film: Poslednja postaja. Režija Joze Babic (ponovitev)

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina (vodita Livia Azzariti, Luca Giurato), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Film: Sua Altezza si sposava (glas., ZDA '51, i. F. Astaire, Jane Powell)
11.10	Aktualno: Verdemattina - Nasveti, vmes (11.30) dnevnik iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem - Lekcija o umoru (i. Angela Lansbury, J. Beghe)
13.30	Dnevnik, 13.55 rubrika Business, gospodarstvo
14.10	Film: Questi fantasmi (kom., It. '67, i. S. Loren, V. Gassman, M. Adorf)
16.00	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
17.50	Danes v parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualne zanimivosti: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Mara Venier)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Variete: Luna Park - La zingara (tel. 0769/73921)
20.50	TV film: Positano (kom., It. '95, i. A. Giordana, M. Carlucci, A. Sandrelli)
22.35	Dnevnik
22.40	Aktualne teme v odd.: Cliché (vodi C. Lasorella)
0.00	Dnevnik, zapiski, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved
0.30	Videosapere: Taglio basso, 0.40 Faraonovo oko
1.00	Aktualno: Sottovoce - Potihoma
1.15	Film: Testa rossa (kom., ZDA '50, i. J. Allison, Dick Powell)

RAI 2	
7.00	Otroski variete
8.15	Nan.: Blossom, 8.45 Druzina Drombush
9.50	Film: Erode il grande (zgod., It. '58)
11.30	Rubrika o zdravstvu
11.45	Dnevnik
12.00	Variete: I Fatti Vostri
13.00	Dnevnik, Zdravje, rubrika o knjigah
14.15	Variete: I Fatti Vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik - flash
16.05	TV film: Marie Curie (dram., It.-Fr. '90)
17.00	Dnevnik
17.50	Dnevnik
17.55	Aktualno: Falcone in Borsellino (G. Minà)
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Dnevnik Tg2 ob 20.30
20.50	TV film: Disposta ad uccidere (dram., ZDA '92, i. L. Ann Warren, Tess Harper, O. Burnette)
22.30	Aktualno: Top Secret
23.30	Dnevnik, vreme, rubrika Neon glasba
0.20	Ponoci, na trgu Italija
0.20	Variete: Tenera è la notte
1.35	Nad.: Destini

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik, Drobci
8.35	Film: Ho sognato un angelo (dram., ZDA '41)
10.30	Videosapere: Vstop prost, Hic sunt leones, Zdravje, Barva mesta, Potovanje po Italiji, Znanstveni dnevnik, itd.
12.00	Dnevnik
12.15	Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.30	Sportno popoldne: gimnastika, karting, sabljanje
18.00	Dok.: Latinska Amerika
18.25	Nan.: Vita da strega
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
20.00	Aktualno: 10 minuti
20.10	Variete: Blob
20.30	Aktualno: Temporeale (vodi Michele Santoro)
23.15	Dnevnik, dezelne vesti
23.30	Sport: desura
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura
1.10	Fuori orario
1.20	Film v originalu: La ragazza della 5.a strada

RETE 4	
8.00	Nan.: Avvocati a Los Angeles, 9.00 nad. Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Renzo in Lucia, 11.45 La forza dell'amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik Tg 4
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.30	Film: Diciottenni al sole (kom., It. '62, i. C. Spaak)
17.45	Aktualno: Dan za dnem
19.25	Dnevnik in vreme
19.50	Variete: Game Boat
20.40	Film: Il giustiziere della notte 2 (dram., ZDA '82, i. Charles Bronson, Jill Ireland, R. Sherwood)
22.40	Film: Arriva la bufera (kom., It. '93, i. D. Abatantuono, M. Buy), vmes (23.30) dnevnik
1.00	Filmske novosti
1.30	Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (ponovitev)
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tylo)
14.15	Nan.: Robinsonovi (i. Bill Cosby, K. K. Pullman, Lisa Bonet)
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Il villaggio dei corsari
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto! (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Lello Arena, Enzo Iacchetti)
20.40	Glasba: Viva Napoli (vodita Mike Bongiorno, Massimo Lopez)
22.45	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.30) nočni dnevnik TG 5
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia
2.00	Pregled tiska

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.05	Aktualno: Secondo noi
9.15	Nan.: Super Vicky, 9.45 Genitori in blue jeans
10.30	SPort: L' Italia di Giro
11.30	Nan.: T.J. Hooker
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše, vmes risanke, 14.25 Ciao Ciao Mix
14.30	Variete: Colpo di fulmine
15.00	Kolesarska dirka 79. Giro d' Italia (5. etapa), 17.00 Studio tappa
18.00	Nan.: Primi baci
18.30	Odprti studio, vreme, 18.45 Secondo noi, 18.50 Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch, 20.00 Mr. Cooper
20.30	Nan.: Flipper - Ugrabili so Flipperja (i. C. Fleen, P. Haas, Brian Wimmer)
22.30	Glasba: Festivalbar
23.00	SPort: Giro sera
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
23.40	Italija 1 sport
23.45	SPort: Vse o nogometnih pokalih
0.40	Italija 1 sport
1.40	Aktualno: Ciak - Filmske novosti
2.10	Nanizanka

TELE 4	
13.30	17.45, 19.30, 22.00, 0.05 Dogodki in odmevi
14.55	Nad.: Fiori d' arancio
20.10	Risanke
20.30	Film: Storia di una madre (dram., '80)
22.05	Gospodarstvo
22.45	Aktualno: Filo diretto
23.50	Filmske novosti

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.50, 0.15 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport
12.00	Nan.: Charlie's Angels
14.00	Film: Gaby (dram., ZDA '56, i. L. Caron, J. Kerr)
16.00	Varieteja: Tappeto volante, 18.00 Zap Zap
19.15	The Lion Trophy Show
20.30	Film: Intrigo a Stoccolma (pust., ZDA '62)
22.50	Film: Non alzare il ponte, abbassa il fiume ('68)
1.00	Nan.: Alfred Hitchcock

Slovenija 1	
11.30	Videostrani
11.45	Pekarna Mis-Mas
12.05	Batman, 32. del
12.30	Skrivnosti ostriznikov, pon. japonske poljudno-znanstvene oddaje
11.25	Po domače
13.00	Porocila
13.05	Kolo sreče, pon. tv igrice
14.15	Saga o transalpini, dokumentarna oddaja
15.30	Parlamentarna krizpotja
17.00	TV Dnevnik 1
17.10	Otroski program: Ziv zav
18.00	Fallerjevi, 20. del nemške, nanizanke
18.30	Kolo sreče, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV Dnevnik 2
20.05	Seinfeld, 6. del
20.35	Tednik
21.25	Dotik zvezd, dokumentarni film o delu arhitekta Plecnika na Praskem gradu
22.15	Nikar, oddaja o prometu
22.25	Včeraj, danes, jutri
22.30	TV Dnevnik 3
22.55	Poslovna borza
23.10	Severna obzorja, 6. del ameriske nanizanke
23.55	Porocila

Slovenija 2	
9.00	Euronews
11.25	Iz dezevnega tropskega gozda, ponovitev 2. dela dokumentarne oddaje
11.55	V zarišču
12.40	Sadipur, svedska dokumentarna oddaja
12.40	Finale pokala prvakov v nogometu: Juventus - Ajax, posnetek iz Rima
14.20	Moski, ki je ljubil rdecelaske,
14.55	Seinfeld, 5. del
16.10	Severna obzorja, 5. del
17.00	Pekovski mojstri, 4. del
18.00	Po Sloveniji
18.45	Poslujemo - ali poznate svoj trg?
19.15	Tok tok
20.05	V zarišču
20.35	Vsemu navkljub, 3. del
21.20	Retrospektiva videa: Srečo Dragan
21.20	Umetniški večer: Retrospektiva videa
22.20	H. Ibsen:
Peer Gynt, 1. del norveške drame	
0.20	Iz jazz kluba Gajo: Duško Gojković Trumpet Summit, 1. del

Koper	
16.00	Euronews
16.25	Vecne melodije, italijanski film, 1940
17.30	Vesolje je...
18.00	Slovenski program
18.45	Primorski forum
19.00	Primorska kronika
19.00	Vsedenes
19.30	TV dnevnik
19.30	Vesolje je...
20.00	Slovenski magazin
20.30	Četrtekova športna oddaja
21.00	Meridiani, aktualna tema
22.00	Vsedenes - TV dnevnik
22.15	Euronews
22.30	Slovenski program
	Karaoke - dobra volja je najbolja,
	zabavno-glasbena oddaja

Hrvaška 1	
7.15	TV koledar
7.30	Santa Barbara, 1262. del ameriske nadaljevanke
8.15	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Zapis iz zgodovine
10.30	Avstralija
Avstralija je najmanjši in od Evrope najbolj oddaljen kontinent. Prav njen zemljepisni položaj je pogojeval nastanek različnih zivlaskih in rastlinskih oblik, ki jih lahko najdemo le v tem najbolj zelnem delu sveta.	
11.00	Pag
Pag je ime mesta in čudovitega otoskega prostora, ki se razteza kar 60 kilometrov daleč. V zgodovini je bil razpet med dve sredisci Zadar in Rab. Danes pa povezuje hrvaški sever z jugom.	
11.30	Otroski program
12.00	Porocila
12.20	Ljubezen, 250. del nad.
12.45	Dobra družina,
14.40	Mladi Robin Hood
15.05	Porocila
15.10	Avstralija, pon.
15.40	Pag
16.15	Otroski program
16.45	Hrvaška danes
17.45	Domace videosmesnice, 2. del dok. serije
18.15	Kolo sreče
18.50	Moc denarja
19.05	Klub D. D.
19.30	Dnevnik
20.10	Cloveska zival, 1. del
21.10	Zeljka Ogresta in gostje
22.15	Dnevnik

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtkov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.30 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturmo; 23.20 Za prijeten konec dneva.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Radio most: Koper-Ljubljana-Maribor; 9.35 Popevka tedna; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 13.40 Obvestila; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Kdo ve; 17.00 Stergo ergo; 18.00 Vroci stol; 19.30 Rizi Bizi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.00 Pogovori proti etru; 22.00 Zrcalo dneva; 22.23 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Gymnasium; 13.05 Mehurčki; 13.20 Ringaraja; 13.35 Mladi mladim; 14.05 Izobraževalni program; 14.45 O jeziku;

15.00 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Naši operni umetniki; 16.40 Življenje kot izziv; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Zunanje politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva Simf. RTV Slovenija; 22.05 Večerni logos; 22.20 Zvočni zapisi od nekoč; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Informacije; 9.40 Hit dneva; 9.45 Zdravnikov nasveti; 10.40 Power play; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Včeraj, danes, jutri; 12.20 20 modrih; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borza; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 2230 Iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Onda su onda; 9.50 IE. Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 12.00 Ballo è

bello; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.30 Sanje o počitnicah; 16.00 Ob 16-ih; 18.45 Jazz; 20.00 RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Iz dežele mirnega jutra; 8.40 Slov. glasba; 9.15 Odprta knjiga: Smrt v Benetkah (prip. Ivo Barišič, r. M. Sosič, 14.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Kulturne dialoge: Dvignjena zavesa; 15.00 Soft music; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Prvo medn. tekmovanje v komornem petju v Gorici; 18.00 Dopisnice z najbližnjega vzhoda; 18.30 Made in Italy; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v glasu.

Radio Koroška

8.10 - 19.00 Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzasega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

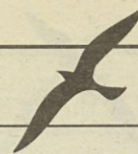
Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomski propagandni: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. postni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad južno Evropo in Sredozemljem je območje visokega zračnega pritiska. Severno od Alp se proti vzhodu pomika topla fronta, ki bo vplivala na vreme južno od njih le s povečano oblačnostjo. V visinah zacena k nam spet dotekati toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 05.21 in zšlo ob 20.37. Dan bo dolg 15 ur in 16 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 24.50 in zšla ob 25. maja, ob 16. uri in 13 minut.

PLIMOVANJE

Danes: ob 7.21 najnižje -37 cm, ob 14.58 najvišje 20 cm, ob 20.10 najnižje 6 cm, ob 00.23 najvišje 13 cm.
Jutri: ob 8.06 najnižje -30 cm, ob 16.17 najvišje 21 cm, ob 23.29 najnižje 3 cm.

BIOPROGNOZA

Vreme bo vplivalo na počutje in razpoloženje ljudi obremenjeno. Pojavljale se bodo značilne težave, kot je slabo počutje, nemir, razdražljivost, potrtost in utrujenost.

TEMPERATURA VODA

POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	11,6	Gradascica Dvor	9,3
Sava Radovljica	8,0	Savinja Veliko Sirje	13,2
Sava Sentjakob	10,9	Soca Solkan	10,4
Sava Hrašnik	12,4	Idrija Podrečje	9,4
Sora Suha	11,3	Vipava Dolenje	10,1
Ljubljana Moste	12,3	Jadransko morje Koper	20,5

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

VIŠINA	°C
500 m	19
1000 m	14
1500 m	9
2000 m	5
2500 m	1
2864 m	-1

Snežna odeja je dokaj sesedena in utrjena, vendar zaradi toplega vremena znehanja, v visjih legah pa ponoci zamrzne, tako da jutraj in del dopoldneva drži človeško tezo. Na območjih, kjer so se večje količine naplajenega snega, je nevarnost proženja snežnih plazov 2., sicer pa je splošna nevarnost minimalna, 1. stopnje.

DANES

Slovenija: Pretežno jasno bo, čez dan se bo predvsem v severni Sloveniji prehodno zmerzo poodlaci. Najvišje dnevne temperature bodo od 17 do 22, na Primorskem do 24 stopinj C.

Sosednje pokrajine: Tudi v sosednjih pokrajinah bo večinoma sončno, čez dan se bo v krajih severno od nas poodlaci.

JUTRI

V Sloveniji: V petek bo pretežno jasno.

Obeti: V soboto čez dan se bo od zahoda poodlaci in v zahodnih krajih bodo popoldneže možne krajevne padavine, deloma plohe in nevihte. Te se bodo v noči na nedeljo razširile nad vso Slovenijo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V Švici prinaša zdravila - poštar

ZENEVA - Postar ne prinaša več samo poste, ampak tudi zdravila. Zamisel se je rodila v dveh največjih švicarskih zdravstvenih zavarovalnicah, ki hoteta znižati neznosno visoke stroške za zdravstvo. Odlocili sta se, da bosta odpravili zašluzek lekarnarjev in tako sta se kar čez noč prelevili v gosiste za zdravila, ki jih pošiljata neposredno na bolnikov dom. Zavoj s predpisanimi zdravili pride do bolnika v nekaj urah, saj je švicarska pošta se vedno hitra in učinkovita kot nekoc: če je pošiljka oddana do 18. ure, pride v katerikoli kraj konfederacije že naslednje jutro.

Zavarovalnici Helvetia in Arcovita obtožujeta lekarnarje, da spekulirajo na račun bolezni drugih in da si spravljajo v žepe zaslužke, ki dosega tudi 37 odstotkov cene posameznega zdravila. Obtožba je seveda naletela na pravi upor farmacistov, glasnik njihovega združenja pa je izjavil, da sta si zavarovalnici izmislili absurden sistem, ki se ne bo obnesel. Resnici na ljubo gre za zdaj zgolj za načrt, po katerem naj bi v prvi fazi dostavljali zdravila samo kroničnim bolnikom.

Obletnica filipinske vojne mornarice

Na Filipinih so z veliko vojaško manifestacijo proslavili 98. obletnico ustanovitve vojne mornarice (Telefoto AP)

Umrta deklica, ki so ji zavmili »predrago« zdravljenje

LONDON - Umrta je Jaymee Bowen, za levkemijo obolela deklica, ki ji je britanska javna zdravstvena služba lani odpovedala zdravljenje, ker je bila terapija predraga glede na možnosti ozdravitve. Primer 11-letne Jaymee je pretresel britansko javnost, družina pa je nasla anonimnega dobrotnika, ki je plačal deklino zdravljenje. Zal pa ji zdravniki kljub njeni veliki volji do življenja niso mogli pomagati.

Mc Donald's izrinil surove ribe na otočju Fidži

Mc Donaldsovi sendviči so tudi na otočju Fidži zamenjali tradicionalno jed - surove ribe (AP)

Moška dediščina devic iz Kelmendija

BAJZA - Oblacijo se kot moski in tudi v gibih, navadah in pri združevanju so bolj podobne moskim kot drugim zenskam v svojih vaseh. Pa vendar nimajo nič skupnega s transseksualci, hermafroditami in lesbijkami, nasprotno, po tradiciji so vzdržne kot nune.

To so »device iz Kelmendija«, nadaljevalke socialne dediščine, ki jo je v Albaniji skozi stoletja vsiljevalo pomanjkanje moskih družinskih poglavarjev, zrtev vojn, pomanjkanja ali krvavih obračunavanj. V pokrajinah ob meji s Crno goro tako se danes v družinah brez odraslih ali vsaj odraslejših moskih prevzamejo vloge družinskih poglavarjev mlade zenske, ki se zaradi tega povsem spremenijo. Nosijo kratko pristrižene lase in moske obleke, delajo na polju in povsod, kjer je potrebna moč, povrhu pa se odpovedo vsaki možnosti poroke in materinstva. Se bolj presenetljivo pa je to, da so v družbi, kjer je mahilizem preživel 45 let komunistične propagande, »devicam iz Kelmendija« priznane vse pravice in privilegiji moskih, vključno z obiskovanjem gostiln.

Bikoborka se ponaša

Mlada bikoborka Cristina Sanchez se ponaša s trofejo - bikovim ušesom (Telefoto AP)